

ΓΕΩΡΓ. ΠΑΠΑΙΟΚΟΝΟΜΟΥ—ΚΩΝΣΤ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΠΟΥΛΟΥ
Καθηγητῶν τῆς ἐν Πάτραις Σχολῆς Μέσης Ἐκπαιδεύσεως

ΑΠΟΛΛΟΔΩΡΟΥ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ
ΚΑΙ
ΑΙΛΙΑΝΟΥ ΠΟΙΚΙΛΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ
ΕΚΛΟΓΑΙ

ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΜΑΘΗΤΑΣ ΤΗΣ ΠΡΩΤΗΣ ΤΑΞΕΩΣ
ΤΩΝ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ ΚΑΙ ΗΜΙΓΥΜΝΑΣΙΩΝ

ΕΚΔΟΣΙΣ ΠΡΩΤΗ

ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ ΘΕΟΔ. Α. ΚΟΥΚΟΥΡΑ
60 ΟΔΟΣ ΡΗΓΑ ΦΕΡΑΙΟΥ 60
ΕΝ ΠΑΤΡΑΙΣ
1936

ΤΙΜΗΣ ΕΝΕΚΕΝ

ΓΕΩΡΓ. ΠΑΠΠΟΙΚΟΝΟΜΟΥ—ΚΩΝΣΤ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΠΟΥΛΟΥ
Καθηγητῶν τῆς ἐν Πάτραις Σχολῆς Μέσης Ἐκπαιδεύσεως

ΑΠΟΛΛΟΔΩΡΟΥ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ
ΚΑΙ
ΔΙΛΙΑΝΟΥ ΠΟΙΚΙΛΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ
ΕΚΛΟΓΑΙ

ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΜΑΘΗΤΑΣ

ΤΗΣ ΠΡΩΤΗΣ ΤΑΞΕΩΣ ΤΩΝ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ & ΗΜΙΓΥΜΝΑΣΙΩΝ

ΕΚΔΟΣΙΣ ΠΡΩΤΗ

ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ ΘΕΟΔ. Α. ΚΟΥΚΟΥΡΑ
60 ΟΔΟΣ ΡΗΓΑ ΦΕΡΑΙΟΥ 60
ΕΝ ΠΑΤΡΑΙΣ
1936

17006

ΤΙΜΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Πᾶν ἀντίτυπον φέρει τὴν ὑπογραφὴν τοῦ ἐτέρου τῶν συγγραφέων.

A large, handwritten signature in black ink, appearing to read "Σπύρος Κούκουρας".

Τύποις: Θ. ΚΟΥΚΟΥΡΑ
Ρ. Φεραίου 60 - Πάτραι

Μέρος Πρώτον

ΒΙΟΣ ΤΟΥ ΑΠΟΛΛΟΔΩΡΟΥ

“Ο Ἀπολλόδωρος κατήγετο ἀπὸ τὰς Ἀθήνας. Ἐ-
ζησεν, ὡς φαίνεται, ἀπὸ τὸ 180—109 π. Χ. Κατὰ τοὺς
χρόνους του ἥκμαζον πολὺ τὰ γράμματα εἰς τὴν Ἀλε-
ξάνδρειαν. Ἐκεῖ μετέβη καὶ δὲ Ἀπολλόδωρος καὶ ἔγινε
μαθητὴς ἐνδὸς μεγάλου γραμματικοῦ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης,
τοῦ ἐκ Σαμοθράκης Ἀριστάρχου. Ἔγραψε διάφορα ἔρ-
γα, ἐκ τῶν σωζομένων μερῶν τῶν ὅποιων καταφαίνεται
ἡ μεγάλη του πολυμάθεια. Ἐν ἀπὸ τὰ ἔργα του εἶναι
καὶ τὸ ἐπιγραφόμενον «Ἀπολλοδώρου βιβλιοθήκη», ἀπο-
σπάσματα τοῦ ὅποιου θά γνωρίσωμεν. Τὸ ἔργον αὐτὸ^ν
περιέχει σύντομον ἕκθεσιν τῶν μύθων τῆς γενέσεως
τῶν θεῶν, τῆς γενεαλογίας τῶν παλαιῶν γενῶν καὶ μέ-
ρος μόνον τῶν ἀττικῶν γενεαλογικῶν μύθων, στιγμέται
δὲ εἰς τοὺς ἀρχαιοτέρους τοῦ Ἀπολλοδώρου ποιητάς
καὶ χρονογράφους. Ἀπὸ τὴν ἔντεχνον καὶ μεθοδικὴν διά-
ταξιν τοῦ ἔργου συνάγεται ὅτι καὶ τότε ἦτο προωρισμένον
διὰ τὰ σχολεῖα. Ἀτυχῶς δύμως μόνον τρία βιβλία τοῦ
ὅλου ἔργου ἐσώθησαν. Τοιουτοτρόπως ἡ μυθικὴ ἀφήγη-
σις, ἡ ὅποια ἔφθανεν ἵσως μέχρι τῆς ἐπανόδου τοῦ Ὁδυσ-
σέως εἰς τὴν Ἰθάκην, φθάνει μόνον μέχρι τοῦ Θησέως.

I

ΑΠΟΛΛΟΔΩΡΟΥ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΒΙΒΛΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ

A. ΟΙ ΑΡΧΑΙΟΙ ΘΕΟΙ

1. Οὐρανός, Γῆ καὶ τέκνα αὐτῶν.

(κεφ. 1, 1—4)

Οὐρανὸς πρῶτος τοῦ παντὸς ἐδυνάστευσε κόσμου,
λαβὼν δὲ γυναικα Γῆν ἐτέκνωσε πρῶτον τοὺς ἔκατόγ-
χειρας προσαγορευθέντας, οἵ μεγέθει τε ἀνυπέρβλητοι
καὶ δυνάμει καθειστήκεσαν, χεῖρας μὲν ἀνὰ ἔκατόν, κε-
φαλὰς δὲ ἀνὰ πεντήκοντα ἔχοντες. Μετὰ τούτους δὲ αὐ-
τῷ τεκνοῖ Γῆ Κύκλωπας, ὃν ἔκαστος εἶχεν ἕνα δόφιλον
μὲν ἐπὶ τοῦ μετώπου. Ἀλλὰ τούτους μὲν Οὐρανὸς δή-
σας εἰς Τάρταρον ἔρριψε, τεκνοῖ δὲ αὖθις ἐκ Γῆς πα-
δας μὲν τοὺς Τιτᾶνας προσαγορευθέντας, θυγατέρας
δὲ τὰς κληθείσας Τιτανίδας.

Ἄγανακτοῦσα δὲ Γῆ ἐπὶ τῇ ἀπωλείᾳ τῶν εἰς Τάρ-
ταρον ἁιφθέντων παίδων πείθει τοὺς Τιτᾶνας ἐπιθέσθαι
τῷ πατρὶ καὶ δίδωσιν ἀδαμαντίνην ἄρπην Κρόνῳ. Οἱ δὲ
Ωλεανοῦ χωρὶς ἐπιτίθενται, τῆς δὲ ἀρχῆς ἐκβαλόντες
τούς τε καταταρταρωθέντας ἀνήγαγον ἀδελφούς καὶ
τὴν ἀρχὴν Κρόνῳ παρέδοσαν.

2. Γέννησις καὶ ἀνατροφὴ τοῦ Διός.

(κεφ. 1, 5—7)

Κρόνος δὲ τοὺς μὲν Τιτᾶνας ἐν τῷ Ταρτάρῳ πάλιν δήσας καθεῖρξε, τὴν δὲ ἀδελφὴν Ῥέαν λαβὼν γυναῖκα, ἐπειδὴ Γῆ τε καὶ Οὐρανὸς ἔμεσπιψθον αὐτῷ λέγοντες ὑπὸ παιδὸς ἰδίου τὴν ἀρχὴν ἀφαιρεθῆσθαι, κατέπινε τὰ γεννώμενα. Καὶ πρώτην μὲν γεννηθεῖσαν Ἐστίαν κατέπιεν, εἶτα Δήμητραν καὶ Ἡραν, μεθ' ᾧς Πλούτωνα καὶ Ποσειδῶνα.

Οργισθεῖσα δὲ ἐπὶ τούτοις Ῥέα παραγίνεται μὲν εἰς Κρήτην, δπηνίκα τὸν Δία ἐγκυμονοῦσα ἐτύγχανε, γεννᾷ δὲ ἐν ἀντρῷ τῆς Δίκτης Δία καὶ τοῦτον δίδωσι τρέφεσθαι Κούρησί τε καὶ ταῖς Μελισσέως παισὶ νύμφαις, Ἀδραστείᾳ τε καὶ Ἰδῃ. Αὗται μὲν οὖν τὸν παῖδα ἔτρεφον τῷ τῆς Ἀμαλθείας γάλακτι, οἱ δὲ Κούρητες ἔνοπλοι ἐν τῷ ἀντρῷ τὸ βρέφος φυλάσσοντες τοῖς δόρασι τὰς ἀσπίδας ουνέκρουν, ἵνα μὴ τῆς τοῦ παιδὸς φωνῆς ὁ Κρόνος ἀκούσῃ. Ῥέα δὲ λίθον σπαργανώσασα ἔδωκε Κρόνῳ καταπιεῖν ώς τὸν γεγεννημένον παῖδα.

3. Ἀγῶνες τοῦ Διός κατὰ τοῦ Κρόνου καὶ τῶν Τιτάνων.

(κεφ. 2, 1)

Ἐπειδὴ δὲ Ζεὺς ἐγένετο τέλειος, λαμβάνει Μῆτιν τὴν Ὁκεανοῦ συνεργόν, ἥ δίδωσι Κρόνῳ καταπιεῖν φάρμακον, ὡφ' οὗ ἐκεῖνος ἀναγκασθεὶς πρῶτον μὲν ἔξεμει τὸν λίθον, ἔπειτα δὲ τοὺς παῖδας, οὓς κατέπιε μεθ' ὃν Ζεὺς τὸν πρὸς Κρόνον καὶ Τιτᾶνας ἔξήνεγκε πόλεμον.

Μαζομένων δὲ αὐτῶν ἐνιαυτοὺς δέκα τῇ Γῇ τῷ

Διὶ ἔγρησε τὴν νίκην, τοὺς καταταρταρωθέντας ἄν ἔχῃ συμμάχους· ὁ δὲ τὴν φρουροῦσαν αὐτῶν τὰ δεσμὰ Κάμπιν ἀποκτείνας ἔλυσε. Καὶ Κύκλωπες τότε Διὶ μὲν διδόασι βροντὴν καὶ ἀστραπὴν καὶ κεραυνὸν, Πλούτωνι δὲ κυνέην, Ποσειδῶνι δὲ τρίαιναν· οἱ δὲ τούτοις ὅπλισθέντες κρατοῦσι Τιτάνων καὶ καθείρξαντες αὐτοὺς ἐν τῷ Ταρτάρῳ τοὺς ἐκατόγχειρας καθιστᾶσι φύλακας. Αὐτοὶ δὲ διακληροῦνται περὶ τῆς ἀρχῆς καὶ λαγκάνει Ζεὺς μὲν τὴν ἐν οὐρανῷ δυναστείαν, Ποσειδῶν δὲ τὴν ἐν θαλάσσῃ, Πλούτων δὲ τὴν ἐν "Αἰδου.

B. ΟΙ ΠΡΩΤΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ

1. Προμηθεύς.

(κεφ. 7, 1)

Προμηθεὺς ἐξ ὕδατος καὶ γῆς ἀνθρώπους πλάσας ἔδωκεν αὐτοῖς καὶ πῦρ, λάθρᾳ Διός, ἐν νάρθηκι πρύψας. Ως δὲ ἥσθετο Ζεὺς, ἐπέταξεν Ἡφαίστῳ τῷ Καυκάσῳ ὅρει τὸ σῶμα αὐτοῦ προσηλῶσαι· τοῦτο δὲ Σκυθικὸν ὅρος ἐστίν. Ἐν δὴ τούτῳ προσηλωθεὶς Προμηθεὺς πολλῶν ἐιῶν ἀριθμὸν ἐδέδετο· καθ' ἑκάστην δὲ ἡμέραν ἀετὸς ἐφιπτάμενος αὐτῷ τοὺς λοβοὺς ἐνέμετο τῶν ἡπάτων αὐξανομένων διὰ νυκτὸς. Καὶ Προμηθεὺς μὲν πυρὸς κλαπέντος δίκην ἔτινε ταύτην· Ἡρακλῆς δὲ ὑστερον αὐτὸν ἔλυσεν.

2. Δευκαλίων καὶ Πύρρα.

(κεφ. 7, 2)

Προμηθέως παῖς Δευκαλίων ἐγένετο. Οὗτος

βασιλεύων τῶν περὶ τὴν Φθίαν τόπων λαμβάνει γυναῖκα Πύρραν τὴν Ἐπιμηθέως καὶ Πανδώρας, ἣν ἔπλασαν θεοὶ πρώτην γυναῖκα. Ἐπεὶ δὲ ἀφανίσαι Ζεὺς τὸ χαλκοῦν ἥθε λεγένος, ὑποθεμένου Προμηθέως, Δευκαλίων τετηνάμιενος λάρνακα καὶ τὰ ἐπιτήδεια ἐνθέμενος, εἰς ταύτην μετὰ Πύρρας εἰσέβη.

Ζεὺς δὲ πολὺν ὑετὸν ἀπ' ἐνρανοῦ χέας τὰ πλεῖστα μέρῃ τῆς Ἐλλάδος κατέκλυσεν, ὡστε διαφθαγῆναι πάντας ἀνθρώπους, δλίγων χωρὶς οἵ συνεφοίτων εἰς τὰ πλησίον ὑψηλὰ ὅρη. Δευκαλίων δὲ ἐν τῇ λάρνακι διὰ τῆς θαλάσσης φερόμενος ἐφ' ἡμέρας ἐννέα καὶ νύκτας τὰς ἵσας τῷ Παρνασσῷ προσίσχει, κάκει τῶν δύμβρων παῦλον λαβόντων ἐκβάς θύει Διὶ φυξίφ.

Ζεὺς δὲ πέμψας Ἐρμῆν πρὸς αὐτὸν ἐπέτρεψεν αἰτεῖσθαι ὃ τι βούλεται· ὃ δὲ αἴρεται ἀνθρώπους αὐτῷ γενέσθαι. Καὶ Διὸς εἰπόντος ὑπὲρ κεφαλῆς αἰρών εἴβαλε λίθους· καὶ οὖ; μὲν εἴβαλε Δευκαλίων ἀνδρες ἐγένοντο, οὓς δὲ Πύρρα γυναῖκες. Ὁθεν καὶ λαοὶ μεταφρικῶς ὠνομάσθησαν ἀπὸ τοῦ λᾶας ὁ λίθος.

3. Ἐλλην καὶ παῖδες αὐτοῦ.

(κεφ. 7, 2—3)

Γίνονται δὲ ἐκ Πύρρας Δευκαλίωνι παῖδες Ἐλλην μὲν πρῶτος, δεύτερος δὲ Ἀμφικτύων δι μετὰ Κραναὸν βασιλεύσας τῆς Ἀττικῆς, θυγάτηρ δὲ Πρωτογένεντα. Ἐλληνος δὲ καὶ νύμφης Ὄρσηίδος Δῶρος, Ξοῦθος, Αἴολος. Αὐτὸς μὲν οὖν ἀφ' ἑαυτοῦ τοὺς καλουμένους Γραικοὺς προσηγόρευσεν Ἐλληνας, τοῖς δὲ παισὶν ἐμέρισε τὴν χώραν· καὶ Ξοῦθος μὲν λαβὼν τὴν Πελοπόννησον ἐκ Κρεούσης τῆς Ἐρεχθέως Ἀχαιὸν ἐγένητησε καὶ Ἰωνα, ἀφ' ὧν Ἀχαιοὶ καὶ Ἰωνες καλοῦν-

ται, Δῶρος δὲ τὴν πέραν γύρων Πελοποννήσου λαβὼν τοὺς κατοίκους ἀφ' ἑαυτοῦ Δωριεῖς ἐκάλεσεν, Αἰολος δὲ βασιλεύων τῶν περὶ τὴν Θεσσαλίαν τόπων τοὺς ἐνοικοῦντας Αἰολεῖς προσηγόρευσεν.

Γ'. ΑΡΓΟΝΑΥΤΙΚΗ ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΑ

1. Φρεῖος καὶ Ἑλλη.

(κεφ. 9, 1)

Τῶν Αἰόλου παίδων Ἀθάμας δυναστεύων Βοιωτίας ἐκ Νεφέλης τεκνοῖ παῖδα μὲν Φρεῖον, θυγατέρα δὲ Ἑλλην. Αὗθις δὲ Ἰνὸς λαμβάνει γυναῖκα, ἔξ οὗ αὐτῷ Λέαρχος καὶ Μελικέρτης ἐγένοντο. Ἐπιβουλεύουσα δὲ Ἰνὸς τοῖς Νεφέλης τέκνοις ἐπεισε τὰς γυναῖκας τὸν πυρὸν φρύγειν. Λαμβάνουσαι δὲ κρύφα τῶν ἀνδρῶν τοῦτο ἐπρασσον. Γῆ δὲ πεφρυγμένους πυροὺς δεχομένη καρποὺς ἐτησίους οὐκ ἀνεδίδου· διὸ πέμπων δὲ Ἀθάμας εἰς Δελφοὺς ἀπαλλαγὴν ἐπινθάνετο τῆς ἀφορίας.

Ἴνῳ δὲ τοὺς πειραθέντας ἀνέπεισε λέγειν ώς εἴη κεχρησμένον παύσεσθαι τὴν ἀκαρπίαν, ἐὰν σφαγῇ Διὶ δὲ Φρεῖος. Τοῦτο ἀκούσας Ἀθάμας, συναναγκαζόμενος ὑπὸ τῶν τὴν γῆν κατοικούντιον, τῷ βωμῷ παρέστησε Φρεῖον. Νεφέλη δὲ μετὰ τῆς θυγατρὸς αὐτὸν ἀνήρπασε καὶ παρὰ Ἐρμοῦ λαβοῦσα χρυσόμαλλον κριὸν ἔδωκεν, ἐφ' οὗ φερόμενοι δι' οὐρανοῦ γῆν ὑπερέβησαν καὶ θάλασσαν.

Ως δὲ ἐγένοντο κατὰ τὴν μεταξὺ κειμένην θάλασσαν Σιγείου καὶ Χερρονήσου, ὥλισθεν εἰς τὸν βυθὸν ἡ Ἑλλη, κάκει θανούσης αὐτῆς ἀπ' ἐκείνης

“Ελλήσποντος ἐκλήθη τὸ πέλαγος.

Φρέξος δὲ ἦλθεν εἰς Κόλχους, ὃν Αἰήτης ἐβασίλευεν. Οὗτος αὐτὸν ὑποδέχεται καὶ μίαν τῶν θυγατέρων Χαλκιόπην δίδωσιν. Ὁ δὲ τὸν χρυσόμαλλον κριὸν Διὺς θύει φυξίφ, τὸ δὲ τούτου δέρας Αἰήτη δέδωσιν· ἐκεῖνος δὲ αὐτὸν περὶ δοῦν ἐν “Αρεως ἄλσει καθήλωσεν.

2. Ιάσων καὶ Πελίας.

(κεφ. 9, 16)

Αἴσονος τοῦ Κρηθέως καὶ Πολυμήδης τῆς Αὐτολύκου Ιάσων γίνεται. Οὗτος ὅκει ἐν Ιωλκῷ, τῆς δὲ Ιωλκοῦ Πελίας ἐβασίλευσε μετὰ Κρηθέα, φῶς χωμένῳ περὶ τῆς βασιλείας ἐθέσπισεν δὲ Θεὸς τὸν μονοσάνδαλον φυλάξασθαι. Τὸν μὲν οὖν πρῶτον ἥγνόει τὸν χρησμὸν, αὖθις δὲ ὕστερον αὐτὸν ἔγνω. Τελῶν γὰρ ἐπὶ τῇ θαλάσσῃ Ποσειδῶνι θυσίαν ἀλλους τε πολλοὺς ἐπὶ ταύτῃ καὶ τὸν Ιάσονα μετεπέμψατο. Ὁ δὲ πόθῳ γεωργίας ἐν τοῖς χωρίοις διατελῶν ἐσπευσεν ἐπὶ τὴν θυσίαν, διαβαίνων δὲ ποταμὸν “Αναυρον ἐξῆλθε μονοσάνδαλος, τὸ ἔτερον ἀπολέσας ἐν τῷ ὁρίῳ πέδιλον.

Θεασάμενος δὲ Πελίας αὐτὸν καὶ τὸν χρησμὸν συμβαλὼν ἡρώτα προσελθών, τί ἀν ἐποίησεν ἐξουσίαν ἔχων, εἰ λόγιον ἦν αὐτῷ πρὸς τινος φονευθῆσθαι τῶν πολιτῶν. Ὁ δὲ «τὸ χρυσόμαλλον δέρας» ἔφη «προσέταττον ἀν φέρειν αὐτῷ». Τοῦτο Πελίας ἀκούσας εὐθὺς ἐπὶ τὸ δέρας ἐλθεῖν ἐκέλευσεν αὐτὸν. Τοῦτο ἐν Κόλχοις ἦν ἐν “Αρεως ἄλσει κρεμάμενον ἐκ δρυὸς, ἐφρούρειτο δὲ ὑπὸ δράκοντος ἀνπνου.

3. Παρασκευὴ Ἰάσονος πρὸς ἀπόλονν.
 (κεφ. 9, 16)

Ἐπὶ τοῦτο πεμπόμενος Ἰάσων Ἀργὸν παρεκάλεσε τὸν Φοίξου, κἀκεῖνος, Ἀθηνᾶς ὑποθεμένης, πεντηκόντορον ναῦν κατεσκεύασε τὴν προσαγορευθεῖσαν ἀπὸ τοῦ κατασκευάσαντος Ἀργώ· κατὰ δὲ τήν πρῷγαν ἐνήρμοσεν Ἀθηνᾶ φωνῆν φηγοῦ τῇ; Δωδωνίδος ξύλον. Ὡς δέ ή ναῦς κατεσκευάσθη, χρωμένῳ δὲ Θεὸς αὐτῷ πλεῖν ἐπέτρεψε συναθροίσαντι τοὺς ἀρίστους τῆς Ἑλλάδος. Οἱ δὲ συναθροισθέντες εἰσὶν οἵδε· Τίφυς Ἀγνίου, διὸς ἐκυβέρνα τὴν ναῦν, Ὄρφεὺς Οἰάγρου, Ζητης καὶ Κάλας Βορέου, Κάστωρ καὶ Πολυδεύκης Διδοῦς, Τελαμὼν καὶ Πηλεὺς Αἴακοῦ, Ἡρακλῆς Διδοῦς, Θησεὺς Αἴγεως. . . .

4. Ὁ μάντις Φινεύς.
 (κεφ. 9, 17 καὶ 21)

Οὗτοι ναυαρχοῦντος Ἰάσονος ἀναχθέντες κατατῶσιν εἰς τὴν Θράκην· Σαλμυδησὸν, ἔνθι ὅκει Φινεὺς μάντις τὰς ὅψεις πεπηρωμένος. Καὶ πηρῳθῆναι φασιν αὐτὸν ὑπὸ θεῶν, ὅτι προύλεγε τοῖς ἀνθρώποις τὰ μέλλοντα. Ἐπειμψιν δὲ αὐτῷ καὶ τὰς Ἀρπυίας οἱ θεοὶ· πτερωταὶ δὲ ἡσαν αὗται καὶ, ἐπειδὴ τῷ Φινεῷ παρετίθετο τράπεζα, ἐξ οὐρανοῦ καθιπτάμεναι τὰ μὲν πλείονα ἀνήγπατον, δλίγα δὲ ὅσα δισμῆς ἀνάπλεα κατέλειπον, ὥστε μὴ δύνασθαι προσενέγκασθαι.

Βουλομένοις δὲ τοῖς Ἀργοναύταις τὰ περὶ τοῦ πλοῦ μαθεῖν, ὑποθήσεσθαι τὸν πλοῦν ἔφη, τῶν Ἀρπυῖῶν αὐτὸν ἐὰν ἀπαλλάξωσιν. Οἱ δὲ πρόθεσαν αὐτῷ τρά-

πεζαν ἐδεσμάτων, "Αρπυιαι δὲ ἔξαιρηνης σὺν βοῇ καταπέσαι τὴν τροφὴν ἥρπαζον. Θεασάμενοι δὲ οἱ Βορέοι παῖδες Ζήτης καὶ Κάλαῖς, δοντες πτερωτοὶ, σπασάμενοι τὰ ξίφη διάδερος ἐδίωκον.

5. Πλοῦς διὰ τῶν συμπληγάδων.

(κεφ. 9, 22)

Ἄπαλλαγεὶς δὲ τῶν Ἀρπυιῶν Φινεὺς ἐμήνυσε τὸν πλοῦν τοι; Ἀργοναύταις καὶ περὶ τῶν συμπληγάδων ὑπέθετο πετρῶν. Ἡσιν δὲ ὑπερομεγέθεις αὗται, συγκρουόμεναι δὲ ἀλλήλαις ὑπὸ τῆς τῶν πνευμάτων βίας τὸν διὰ θαλάσσης πόρῳ ἀπέκλειον. Εἶπεν οὖν αὐτοῖς ἀφεῖναι πελειάδα διὰ τῶν πετρῶν, καὶ ταύτην ἐὰν μὲν ἴδωσι σωθεῖσαν, διαπλεῖν καταρρονοῦντας, ἐὰν δέ ἀπολομένην, μὴ πλεῖν βιάζεσθαι.

Ταῦτα ἀνήγοντο ἀκούσαντες καὶ, ὡς πλησίον ἤσαν τῶν πετρῶν, ἀφιᾶσιν ἐκ τῆς πρώτας πελειάδας τῆς δὲ ἵπταιμένης τὰ ἄκρα τῆς οὐρανῆς ἡ σύμπτωσις τῶν πετρῶν ἀπεθέρισεν. Ἀναχωρούσας οὖν ἐπιτηρήσαντες τὰς πέτρας μετ' εἰρησίας ἐντόνου, συλλαβομένης; Ἡρας, διῆγλον, τὰ ἄκρα τῶν ἀφλάστων τῆς νηὸς περικοπείσης. Αἱ μὲν οὖν συμπληγάδες ἔκτοτε ἔστησαν χρεών γάρ ἦν αὐταῖς, νεώς περαιωθείσης, στῆναι παντελῶς· οἱ δὲ Ἀργοναύται πρὸς Μαριανδυνοὺς παρεγένοντο, κάκει φιλοφρόνως δὲ βασιλεύς; ὑπεδέξατο Λύκος.

6. Ἰάσων καὶ Μήδεια.

(κεφ. 9, 23 καὶ 27)

Παραπλεύσαντες δὲ Θερμώδοντα καὶ Καύκασον ἐπὶ Φᾶσιν ποταμὸν ἥλθον· οὗτος τῆς Κολχικῆς ἐστι

γῆς. Καθορισθείσης δὲ τῆς νεώς, ἵκε πόδς Αἰήτην Ἱάσων καὶ τὰ ἐπιταγέντα ὑπὸ Πελίου λέγων παρεκάλει δοῦναι τὸ δέρας αὐτῷ· δὲ δώσειν ὑπέσχετο, ἐὰν τοὺς χαλκόποδας ταύρους μόνος καταζεύξῃ. Ἡσαν δὲ ἄγριοι παρ' αὐτῷ ταῦροι δύο, μεγέθει διαφέροντες, δῶρον Ἡφαίστου, οὗ χαλκοῦς μὲν εἶχον πόδας, πῦρ δὲ ἐκ στόματος ἐφύσων.

Αποροῦντος δὲ τοῦ Ἱάσονος πῶς ἂν δύναιτο τοὺς ταύρους καταζεῦξαι, Μήδεια αὐτοῦ ἔρωτα ἴσχει· ἦν δὲ αὐτῇ θυγάτηρ Αἰήτου καὶ Ἱδυίας τῆς Ὁκεανοῦ, φαρμακίς. Δεδοκυῖα δὲ μὴ πόδς τῶν ταύρων διαφθαρῆ, κρύψα τοῦ πατρὸς συνεργήσειν αὐτῷ πρός τὴν κατάζευξιν τῶν ταύρων ἐπηγγείλατο καὶ τὸ δέρας ἐγκειριεῖν, ἐὰν διμόσῃ αὐτὴν ἔξειν γυναῖκα καὶ εἰς Ἑλλάδα σύμπλουν ἀγάγηται.

Ομόσαντος δὲ Ἱάσονος φάρμακον δίδωσιν, φαρμακονάτην μέλλοντα τοὺς ταύρους ἐκέλευσε χοιτσοῖς τὴν τε ἀσπίδα καὶ τὸ σῶμα· τούτῳ γὰρ χρισθέντα ἔφη πρός μίαν ἡμέραν μήτε ὑπὸ πυρὸς ἀδικηθῆσθαι μήτε ὑπὸ σιδήρου. Ἱάσων δὲ τοῦτο ἀκούσας καὶ χρισάμενος τῷ φαρμάκῳ, παραγενόμενος εἰς τὸ τοῦ νεώ ἄλσος ἐμάστευε τοὺς ταύρους καὶ σὺν πολλῷ πυρὶ διμήσαντας αὐτοὺς κατέζευξε.

Καὶ κατεζευγμένων τῶν ταύρων οὐκ ἐδίδου τὸ δέρας Αἰήτης, ἐβούλετο δὲ τὴν τε Ἀργὸν καταφλέξαι καὶ κτεῖναι τοὺς ἐμπλέοντας. Φθάσασα δὲ Μήδεια τὸν Ἱάσονα νυκτὸς ἐπὶ τὸ δέρας ἥγαγε καὶ τὸν φυλάσσοντα δράκοντα κατακοιμίσασα τοῖς φαρμάκοις, μετὰ Ἱάσονος ἔχουσα τὸ δέρας ἐπὶ τὴν Ἀργὸν παρεγένετο. Συνείπετο δὲ αὐτῇ καὶ ὁ ἀδελφὸς Ἀψυρτος. Οἱ δὲ νυκτὸς μετὰ τούτων ἀνήκθησαν.

Οὐ δὲ Ἱάσων κατελθὼν τὸ δέρας ἔδωκε καὶ εἰς Ἰσθμὸν μετὰ τῶν ἀριστέων πλεύσας ἀνέθηκε τὴν ναῦν Ποσειδῶνι.

ΒΙΒΛΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

Α. ΗΡΑΚΛΗΣ

1. Γέννησις, ἀνατροφὴ καὶ πρῶτα κατορθώματα
τοῦ Ἡρακλέους.

(κεφ. 4, 8—11)

Ἄλκιμήνη δύο ἐγέννησε παῖδας, Διὸν μὲν Ἡρακλέα, Ἀμφιτρύωνι δὲ Ἰφικλέα. Τοῦ δὲ παιδὸς ὃντος ὀκταμηνιαίου δύο δράκοντας ὑπερμεγέθεις Ἡρα ἐπὶ τὴν εὐνὴν ἔπειψε, διαφθαρῆναι τὸ βρέφος θέλουσα. Ἐπιβοωμένης δὲ Ἀλκιμήνης Ἀμφιτρύωνα, Ἡρακλῆς διαγαστὰς ἄγχων ἐκατέραις ταῖς γερσὶν αὐτοὺς διέφθειρεν.

Ἐδιδάχθη δὲ Ἡρακλῆς ἀρματηλατεῖν μὲν ὑπὸ Ἀμφιτρύωνος, παλαίειν δὲ ὑπὸ Αὐτολύκου, τοξεύειν δὲ ὑπὸ Εύρυτου, διπλομαχεῖν δὲ ὑπὸ Κάστορος, κιθαρῳδεῖν δὲ ὑπὸ Λίνου. Οὗτος ἦν ἀδελφὸς Ὁρφέως· ἀφικόμενος δὲ εἰς Θήβας καὶ Θηβαῖος γενόμενος ὑπὸ Ἡρακλέους τῇ κιθάρᾳ πληγεὶς ἀπέθανεν· ἐπιπλήξαντα γὰρ αὐτὸν δργισθεὶς ἀπέκτεινε. Δείσας δὲ Ἀμφιτρύων μὴ πάλιν τι ποιήσῃ τοιοῦτον, ἔπειψεν αὐτὸν εἰς τὰ βουφόρβια. Κάκει τρεφόμενος μεγέθει τε καὶ ὁρμῇ πάντων διήνεγκεν. Ἡν δὲ καὶ θεωρηθεὶς φανερὸς ὅτι Διὸς παῖς ἦν· τετραπηγυαῖον μὲν γὰρ εἶχε τὸ σῶμα, πυρὸς δὲ ἔξι ὀμμάτων ἔλαμπεν αἴγλην. Οὐκ ἡστόχει δὲ οὕτε τοξεύων οὔτε ἀκοντίζων.

Ἐν δὲ τοῖς βουκολίοις ὑπάρχων ὀκτωκαιδεκαέτης τὸν Κιθαιρώνειον ἀνεῖλε λέοντα. Οὗτος δρμώμενος

ἐκ τοῦ Κιθαιρῶνος τὰς Ἀμφιτρύωνος ἔφθειρε βόας καὶ τὰς Θεσπίουν. Βασιλεὺς δὲ ἦν οὗτος Θεσπιῶν, πρὸς δὲ ἀφίκετο Ἡρακλῆς ἐλεῖν βουλόμενος τὸν λέοντα. Καὶ χειροσάμενος τὸν λέοντα τὴν μὲν δορὰν ἡμιφιέστω, τῷ χάσματι δὲ ἐχόγησατο κύρουθι.

Προμαθὼν δὲ παρ' Εὐρύτου τὴν τοξικὴν Ἡρακλῆς ἔλαβε παρὰ Ἐρμοῦ μὲν ἔπιφος, παρ' Ἀπόλλωνος δὲ τόξα, παρὰ δὲ Ἡφαίστου θώρακα χρυσοῦν, παρὰ δὲ Ἀθηνᾶς πέπλον· ὅπαλον μὲν γάρ αὐτὸς ἔτεμεν ἐκ Νεμέας.

2. Μανία Ἡρακλέους.

(κεφ. 4, 12)

Μετά δὲ τὴν πρὸς Μινύας μάχην συνέβη αὐτῷ κατὰ ζῆλον Ἡρας μανῆναι καὶ τούς τε ἴδιους παῖδας, οὓς ἐκ Μεγάρας εἰζεν, εἰς πῦρ ἐμβαλεῖν καὶ τῶν Ἱφίκλου δύο· διὸ καταδικάσας ἑαυτοῦ φυγὴν καθαιρεται μὲν ὑπὸ Θεσπίου, παραγενόμενος δὲ εἰς Δελφοὺς πυνθάνεται τοῦ Θεοῦ ποῦ κατοικήσῃ. Ἡ δὲ Πυθία κατοικεῖν αὐτὸν εἶπεν ἐν Τίρυνθῃ, Εὔρυσθεῖ λατρεύοντα ἔτη δώδεκα, καὶ τοὺς ἐπιτασσομένους ἄθλους δέκα ἐπιτελεῖν, καὶ οὕτως ἔφη, τῶν ἄθλων συντελεσθέντων, ἀθάνατον αὐτὸν ἔσεσθαι.

3. Ἡρακλῆς, Δημάνειρα καὶ Νέσσος.

(κεφ. 7, 5—6)

Μετὰ δὲ τοὺς ἄθλους Ἡρακλῆς παραγενόμενος εἰς Καλυδῶνα τὴν Οἰνέως θυγατέρα Δημάνειραν ἐμνηστεύσατο καὶ διαπαλαίσας ὑπὲρ τῶν γάμων αὐτῆς πρὸς Ἀχελῷον, εἰκασμένον ταύρῳ, ἀπέκοψε τὸ ἔτερον τῶν

¹ Απολλοδώρου Βιβλιοθήκης καὶ Αιλιανοῦ Ποικίλης Ιστορίας

κεργάτων. Καὶ τὴν μὲν Δηιάνειραν ἀγεται γυναικα, τὸ δὲ κέρας Ἀχελῷος λαμβάνει, δοὺς ἀντὶ τούτου τὸ τῆς Ἀμαλθείας. Τοῦτο δὲ δύναμιν ἔχει τοιαύτην, ὥστε βρωτὸν ἦ ποτόν, δπερ ἂν εὔξαιτό τις, παρέχειν ἀφθονον.

”Αγων δὲ Δηιάνειραν ἐπὶ ποταμὸν Εὔηνον ἦκεν, ἐν ᾧ καθεζόμενος Νέσσος ὁ Κένταυρος τοὺς παριόντας διεπόρθμενε μισθοῦ, λέγων παρὰ θεῶν τὴν πορθμείαν εἰληφέναι διά δικαιοσύνην. Αὐτὸς μὲν οὖν Ἡρακλῆς τὸν ποταμὸν δίγει, Δηιάνειραν δὲ μισθὸν αἰτηθεὶς ἐπέτρεψε Νέσσῳ διακομιτεῖν. Ο δὲ διαπορθμεύων αὐτὴν ἐπεκείρει ἀπάγειν. Τῆς δὲ ἀνακραγούσης αἰσθόμενος Ἡρακλῆς ἔξειθόντια Νέσσον ἐτόξευσεν εἰς τὴν καρδίαν. Ο δὲ μέλλων τελευτᾶν προσκαλεσάμενος Δηιάνειραν εἶπεν, εἰ θέλοι φίλτρον πρὸς Ἡρακλέα ἔχειν, τὸ ὃντεν ἐκ τοῦ τραύματος τῆς ἀλδος αἷμα φυλάίττειν. Ή δὲ τοῦτο ἐφύλαττε παρ’ ἑαυτῇ-

4. Ἡρακλῆς καὶ Ἰόλη.

(κεφ. 7, 7)

”Αφιζόμενος δὲ εἰς Τραχῖνα στρατείαν ἐπ’ Οἰχαλίαν συνήθοιζεν, Εὔρυτον τιμωρήσασθαι θέλων. Συμμαχούνταν δὲ αὐτῷ Ἀρκάδων καὶ Μηλιέων τῶν ἐκ Τραχίνος καὶ Λοκρῶν τῶν Ἐπικνημιδίων κτείνας μετὰ τῶν παίδων Εὔρυτον, αἴρει τὴν πόλιν. Καὶ θάψας τῶν σὺν αὐτῷ στρατευομένων τοὺς ἀποθανόντας καὶ λαφυραγγήσας τὴν πόλιν, ἥγεν Ἰόλην αἰχμάλωτον. Μέλλων δὲ ἱερουργεῖν εἰς Τραχῖνα τὸν κήρυκα ἔπειμψε λαμπράν ἐσθῆτα οἴσοντα. Παρὰ δὲ τούτου τὰ περὶ τὴν Ἰόλην Δηιάνειρα πυθομένη καὶ δείσασα μὴ ἔκεινην μᾶλλον ἀγαπήσῃ, νομίσασα ταῖς ἀληθείαις φίλτρον εἶναι τὸ ὃντεν αἷμα, τούτῳ τὸν χιτῶνα ἔχρισεν.

5. Θάνατος τοῦ Ἡρακλέους.

(ιεφ. 7, 7)

Ἐνδὺς δὲ Ἡρακλῆς ἔμυεν. ‘Ως δὲ θερμανθέντος τοῦ χιτῶνος ὃ τῆς ὑδρας ἵστη τὸν χρῶτα ἔσηπε, τὸν μὲν Λίχαν τῶν ποδῶν ἀφέμενος κατηκόντισεν, τὸν δὲ χιτῶνα ἀπέσπα προσπεφυκότα τῷ σώματι συναπεσπάντο δὲ αἱ σάρκες αὐτῷ. Τοιαύτῃ δὲ συμφορῇ κατασχεθεὶς εἰς Τραχίνα ἐπὶ νεώς κομίζεται. Δημάνειρα δὲ αἰσθομένη τὸ γεγονός ἔσυτήν ἀνήρτησεν.

Ἡρακλῆς δὲ ἐντειλάμενος “Υἱλφ, ὃς ἐκ Δηιανείρας ἦν αὐτῷ παῖς πρεσβύτερος, τὴν Ἰόλην ἀνδρωθέντα γυναῖκα λαβεῖν, παραγενόμενος εἰς Οἴτην ὅρος, ἐκεῖ πυρὰν ποιήσας ἐκέλευεν ἐπιβίντος ὑφάπτειν. Μηδενὸς δὲ τοῦτο πράττειν ἐθέλοντος, Ποίας παριὸν πατὰ ζήτησιν ποιμνίων ὑφῆψε. Τούτῳ καὶ τὰ τόξα ἐδωρήσατο Ἡρακλῆς. Καιομένης δὲ τῆς πυρᾶς λέγεται νέφος ὑποστὰν μετὰ βροντῆς αὐτὸν εἰς οὐρανὸν ἀναπέμψαι. Ἐκεῖ δὲ τυχόντων ἀθανασίας καὶ διαλλαγεὶς Ἡρα τὴν ἐκείνης ψυγατέρᾳ Ἡβῆν ἔλαβε γυναῖκα.

B! ΗΡΑΚΛΕΙΔΑΙ

1. Οἱ Ἡρακλεῖδαι ικέται εἰς Ἀθῆνας.

Θάνατος Εὑρυσθέως.

(ιεφ. 8, 1)

Μεταστάντος δὲ Ἡρακλέους εἰς θεοὺς, οἱ παῖδες αὐτοῦ φυγόντες Εὐρυσθέου πρὸς Κήνυκα παρεγένοντο. ‘Ως δὲ ἐκείνους ἐκδιδόναι λέγοντος Εὑρυσθέως καὶ πόλεμον ἀπειλοῦντος ἐδεδοίκεσαν, Τραχίνα κα-

ταλιπόντες διὰ τῆς Ἑλλάδος ἔφυγον. Διωκόμενοι δὲ ἦλθον εἰς Ἀθήνας καὶ καθεσθέντες ἐπὶ τὸν Ἐλέου βωμὸν ἡξίουν βοηθεῖσαι. Ἀθηναῖοι δὲ οὐλ ἐκδιδόντες αὐτοὺς πρὸς τὸν Εὔρυσθέα πόλεμον ὑπέστησαν καὶ τοὺς παῖδας αὐτοῦ ἀπέλτειναν· αὐτὸν δὲ Εὔρυσθέα φεύγοντα ἐφ' ἄρματος καὶ πέτρας ἥδη παριπεύοντα Σκειρωνίδας κτείνει διώξας Ὑλλος.

2. Οἱ Ἡρακλεῖδαι καύσιοι τῆς Πελοποννήσου.

(κεφ. 8, 2—4)

Απολομένου δὲ Εὔρυσθέως ἐπὶ Πελοπόννησον ἦλθον οἱ Ἡρακλεῖδαι καὶ πάσας εἶλον τὰς πόλεις. Ἐπειδὴ δὲ ἐκράτησαν Πελοποννήσου, τρεῖς ἰδρύσαντο βωμὸν πατρῷου Διὸς καὶ ἐπὶ τούτων ἔθυσαν καὶ ἐκληροῦντο τὰς πόλεις. Πιστή μὲν οὖν λῆξις Ἀργος, δευτέρᾳ Λακεδαίμων, τρίτῃ δὲ Μεσσήνη. Κομισάντων δὲ ὑδρίαν ὑδρίος, ἔδοξε ψῆφον βαλεῖν ἔκαστον. Τήμενος οὖν καὶ οἱ Ἀριστοδήμου παῖδες Προκλῆς καὶ Εύρυσθένης ἔβαλον λιθούς, Κρεσφόντης δὲ βουλόμενος Μεσσήνην λαζεῖν γῆς ἐνέβαλε βῶλον. Ταύτης δὲ διαλυθείσης ἔδει τοὺς δύο κλήρους ἀναφανῆναι. Ἐλκυσθείσης δὲ πρώτης μὲν τῇ; Τήμενος, δευτέρας δὲ τῇς τῶν Ἀριστοδήμου παίδων, Μεσσήνην ἔλαβε Κρεσφόντης.

BIBLION TRITON

A! ΘΗΒΑΪΚΟΙ ΜΥΘΟΙ

1. Ἀγήνορος τέκνα.

(κεφ. 1, 1)

Λιβύη ἐγέννησεν ἐκ Ποσειδῶνος Ἀγήνορα, ὃς παραγενόμενος εἰς Φοίνικην ἀγεται γυναικα Τηλέφασσαν καὶ τεκνοῖ θυγατέρα μὲν Εὐρώπην, παῖδας δὲ Κάδμον καὶ Φοίνικα καὶ Κίλικα. Τινὲς δὲ Εὐρώπην οὐκ Ἀγήνορος, ἀλλὰ Φοίνικος λέγουσι. Ταύτης Ζεὺς ἐρασθείει, ταῦρος κειροήθης γενόμενος ἐπιβιβασθεῖσαν διὰ τῆς θαλάσσης ἐλόμισεν εἰς Κρήτην.

Ἀφανοῦς δὲ Εὐρώπης γενομένης ὁ πατὴρ αὐτῆς Ἀγήνωρ ἐπὶ ζήτησιν ἔξεπειψε τοὺς παῖδας, εἰπὼν μὴ πρότερον ἀναστρέφειν, ποὶν ἄν ἔξεύρωσιν Εὐρώπην. Συνεξῆλυε δὲ ἐπὶ τὴν ζήτησιν αὐτῆς καὶ Τηλέφασσα ἡ μήτηρ. Ως δὲ πᾶσαν ποιούμενοι ζήτησιν εύρειν ἦσαν Εὐρώπην ἀδύνατοι, τὴν εἰς οἶκον ἀνακοιδὴν ἀπογνόντες ἄλλος ἄλλαχοῦ κατώκησαν, Φοίνιξ μὲν ἐν Φοίνικῃ, Κίλιξ δὲ Φοίνικης πλησίον καὶ πᾶσαν τὴν ποταμῷ σύνεγγυς Πυράμιφ κειμένην χώραν Κιλικίαν ἐκάλεσε. Κάδμος δὲ καὶ Τηλέφασσα ἐν Θράκῃ κατώκησαν.

2. Ο Κάδμος βασιλεὺς τῶν Θηβῶν.

(κεφ. 4,1—2)

Κάδμος δὲ ἀποθανοῦσαν Θάψας Τηλέφασσαν,

νπὸ Θρακῶν ἔνεισθεὶς, ἥλθεν εἰς Δελφοὺς περὶ τῆς Εὐρώπης πυνθανόμενος. Ὁ δὲ θεός εἶπε περὶ μὲν Εὐρώπης μὴ πολυπραγμονεῖν, κρῆσθαι δὲ καθοδηγῷ βοῖ καὶ πόλιν κτίζειν, ἔνθα ἂν αὐτὴν κατεύσα. Τοιοῦτον λαβὼν κρησμὸν διὰ Φωκέων ἐπορεύετο· εἴτα βοῖ συντυχὼν ἐν τοῖς Πελάγοντος βουκολίοις ταύτῃ κατόπισθεν εἶπετο. Ἡ δὲ διεξιοῦσα Βοιωτίαν ἐκλιθη, πόλις ἔνθα νῦν εἰσὶ Θῆβαι.

Βουλόμενος δὲ Ἀθηνᾶς καταθῦσαι τὴν βοῦν, πέμπει τινὰ τῶν μεθ' ἑαυτοῦ ἱηψόμενον ἀπὸ τῆς Ἀρείας κρήνης ὄδωρ· φρουρῶν δὲ τὴν κρήνην δράκων, ὃν ἔξ "Αρεως εἶπόν τινες γεγονέναι, τοὺς πλείονας τῶν πεμφθέντων διέφθειρεν. Ἀγανακτήσας δὲ Κάδμος κτείνει τὸν δράκοντα καὶ τῇ; Ἀθηνᾶς ὑποθεμένης τοὺς δόδοντας αὐτοῦ σπείρει. Τούτων δὲ σπαρέντων ἀνέτειλαν ἐκ γῆς ἄνδρες ἔνοπλοι, οὓς ἐκάλεσαν Σπαρτούς. Οὗτοι δὲ ἀπέκτειναν ἀλλήλους, περιεσώθησαν δὲ πέντε.

Μετὰ δὲ ταῦτα Ἀθηνᾶ αὐτῷ βασιλείαν κατεσκεύασε, Ζεὺς δὲ ἔδωκεν αὐτῷ γυναῖκα Ἀριογίαν, Ἀφροδίτης καὶ Ἀρεως θυγατέρα. Καὶ πάντες θεοὶ καταλιπόντες τὸν οὐρανὸν ἐν τῇ Καδμείᾳ τὸν γάμον εὐωχούμενοι καθύμινησαν. Γίνονται δὲ Κάδμῳ θυγατέρες μὲν Αύτονόη, Ἰνώ, Σεμέλη, Ἀγαυή, παῖς δὲ Πολύδωρος.

3. Ἄλλοι βασιλεῖς τῶν Θηβῶν.

(κεφ. 5,5)

Πολύδωρος δὲ Θηβῶν βασιλεὺς γενόμενος Νυκτίδα λαμβάνει γυναῖκα, Νυκτέως τοῦ Χρονίου θυγατέρα, καὶ γεννᾷ Λάβδακον. Καταλιπόντος δὲ Λα-

βδάκου παῖδα ἐνιαυσιαῖον Λάϊον τὴν ἀρχὴν ἀφείλετο Λύκος, ἔως οὗτος ἦν παῖς, ἀδελφὸς ὁν Νυκτέως. Καὶ βασιλεύσας ἔτη εἴκοσι, φονευθεὶς ὑιὸς Ζῆθου καὶ Ἀμφίονος θνήσκει. Παραλαβόντες δὲ οὗτοι τὴν δυναστείαν τὴν μὲν πόλιν ἐτείχισαν, ἐπαυλούσθησάντων τῇ Ἀμφίονος λύρᾳ τῶν λίθων, Λάϊον δὲ ἐξέβαλον. Οὐδὲ ἐν Πελοποννήσῳ διατελῶν ἐπιξενοῦται Πέλοπι.

4. Οἰδίποους.

α'. Γέννησις καὶ πρᾶται περιπέτειαι τοῦ Οἰδίποδος.
(κεφ. 5, 7)

Μετὰ δὲ τὴν Ἀμφίονος τελευτὴν Λάϊος; τὴν βασιλείαν παρέλαβε καὶ, λαβὼν γυναῖκα θυγατέρα Μενοικέως Ἰοκάστην, τό γεννηθὲν ἐκθεῖναι δίδωσι νομεῖ περόναις διατρήσας τὰ σφυρά. Ἄλλ' οὗτος μὲν ἐξέθηκεν εἰς Κιθαιρῶνα, Πολύβου δὲ βουκόλι, τοῦ Κορίνθιον βασιλέως, τὸ βρέφος εὑρόντες πρός τὴν αὐτοῦ γυναῖκα Περιθοιαν ἤνεγκαν. Ἡ δὲ ἀνελοῦσα ὑποβύλλεται καὶ θεραπεύσασα τά σφυρῷ Οἰδίπουν καλεῖ, τοῦτο θεμένη τὸ ὄνομα διὰ τὸ τοὺς πόδας ἀνοιδῆσαι.

β'. Ο Οἰδίπους φονεὺς τοῦ πατρός του.
(κεφ. 5, 7)

Τελειωθεὶς δὲ ὁ παῖς καὶ διαφέρων τῶν ἡλίκων ἐν ὁῷιῃ διὰ φθόνον ὠνειδίζετο ὑπόβλητος. Ὁ δὲ πυνθανόμενος παρὰ τῆς Περιθοίας μαθεῖν οὐκ ἐδύνατο ἀφικόμενος δὲ εἰς Δελφοὺς περὶ τῶν ἴδιων ἐπυνθάνετο γονέων. Ὁ δὲ θεός εἶπεν αὐτῷ εἰς τὴν πατρίδα μὴ πορεύεσθαι· τὸν μὲν γὰρ πατέρα φονεύσειν, τὴν δὲ μητέρα ἀξεσθαι γυναῖκα. Τοῦτο ἀκούσας καὶ νομίζων ἐών ἐλέγετο γεγεννῆσθαι, Κόρινθον μὲν ἀπέλιπεν, ἐφ-

ἄρματος δὲ διὰ τῆς Φωκίδος φερόμενος συντυγχάνει κατά τινα στενήν ὁδὸν ἐφ' ἄρματος ὀχουμένῳ Λαΐῳ καὶ Πολυφόντῃ^γ κῆρυξ δὲ οὗτος ἦν Λαΐου. Καὶ κελεύσαντος ἐκχωρεῖν καὶ δι' ἀπείθειαν καὶ ἀναβολὴν πτείναντος τῶν ἵππων τὸν ἔτερον, ἀγανακτήσας Οἰδίπους καὶ Πολυφόντην καὶ Λάϊον ἀπέκτεινε καὶ παρεγένετο εἰς Θήβας.

γ.' Ή Σφίγξ καὶ τὸ αἴνιγμα αὐτῆς.
(κεφ. 5, 8)

Λάϊον μὲν οὖν θάπτει βασιλεὺς Πλαταιέων Δαμασίστρατος, τὴν δὲ βασιλείαν Κρέων δ Μενοικέως παραλαμβάνει. Τούτου δὲ βασιλεύοντος οὐ μικρὰ συμφορὰ κατέσχε Θήβας. Ἐπεμψε γὰρ Ἡρα Σφίγγα, ἥ πρόσωπον μὲν γυναικὸς εἶχε, στῆθος δὲ καὶ βάσιν καὶ οὐρὰν λέοντος καὶ πτέρυγας δρυιθος. Μαθοῦσα δὲ αἴνιγμα παρὰ μουσῶν ἐπὶ τὸ Φίκειον δρος ἐκαθέζετο καὶ τοῦτο προύτεινε Θηβαίοις. Ἡν δὲ τὸ αἴνιγμα, «τί ἐστιν, δι μίαν ἔχον φωνὴν τετράπουν καὶ δίπουν καὶ τρίπουν γίνεται». Χρησμοῦ δὲ Θηβαίοις ὑπάρχοντος τηνικαῦτα ἀπαλλαγήσεσθαι τῆς Σφιγγός, ἦνίκ' ἂν τὸ αἴνιγμα λίσωσι, καὶ συνιόντων εἰς ταῦτα πολλάκις, ἔχήτει, τί τὸ λεγόμενόν ἐστι, ἐπεὶ δὲ οὐχ' εὔρισκον, ἀρπάζουσα ἔνα κατεβίβωσκεν.

δ.' Τὸ τέλος τοῦ Οἰδίποδος.
(κεφ. 5,9)

Πολλῶν δὲ ἀπολλυμένων κηρύσσει Κρέων τῷ τὸ αἴνιγμα λύσοντι καὶ τὴν βασιλείαν καὶ τὴν Λαΐου δώσειν γυναικα. Οἰδίπους δὲ ἀκούσας ἔλυσε καὶ τὴν βασιλείαν παρέλαβε καὶ τὴν μητέρα γυναικα ἔλαβεν

ἀγνοῶν καὶ παῖδας ἐτέκνωσεν ἐξ αὐτῆς Πολυνείκη καὶ Ἐτεοκλέα, θυγατέρας δὲ Ἰσμήνην καὶ Ἀντιγόνην. Φανέντων δὲ ὑστερον τῶν λαυθανόντων Ἰοκάστη μὲν ἐξ ἀγχόνης ἔαυτὴν ἀνήρτησεν, Οἰδίπους δὲ τὰς ὅψεις τυφλώσας ἐκ Θηβῶν ἤλαύνετο. Παραγενόμενος δὲ σὺν Ἀντιγόνῃ τῆς Ἀττικῆς εἰς Κολωνόν, ἔνθα τὸ τῶν Εὑμενίδων ἐστὶ τέμενος, καθίζει ἵκετης προσδεχθεὶς ὑπὸ Θησέως καὶ μετ' οὐ πολὺν χρόνον ἀπέθανεν.

B'. ΑΧΑΪΚΟΙ ΜΥΘΟΙ.

1. Αἴακός. (κεφ. 12, 6)

Ἄσωπὸς ποταμὸς Μετώπην γυναικα λαβὼν (Λάδωνος δὲ τοῦ ποταμοῦ θυγάτηρ αὕτη) δύο μὲν παῖδας ἔγέννησεν, Ἰσμηνὸν καὶ Πελάγοντα, εἰκοσι δὲ θυγατέρας, ὁν μίαν, Αἴγιναν, ἀρπάσας Ζεὺς τεκνοῖ παῖδα ἐξ αὐτῆς Αἴακόν. Τούτῳ Ζεὺς ὄντι μόνῳ ἐν τῇ νήσῳ Οἰνώνῃ τοὺς μύρμηκας ἀνθρώπους ἐποίησε. Λαμπάνει δὲ Αἴακὸς γυναικα Ἐνδήιδα τὴν Σκείρωνος, ἐξ ἣς αὐτῷ παῖδες ἔγενοντο Πηλεύς τε καὶ Τελαμών. Λαβὼν δὲ αὐθὶς Ψαμάθην τὴν Νηρέως τεκνοῖ παῖδα Φῶκον.

Ἔν δὲ εὔσεβέστατος ἀπάντων Αἴακός. Διὸ καὶ τὴν Ἑλλάδα κατεχούσῃς ἀφορία; χοησμοὶ θεῶν ἔλεγον τῶν ἐνεστώτων κακῶν αὐτὴν ἀπαλλαγήσεσθαι, ἐὰν Αἴακὸς ὑπὲρ αὐτῆς εὐχὰς ποιήσηται. Ηοιησαμένου δὲ εὐχὰς Αἴακοῦ τῆς ἀκαρπίας ἡ Ἑλλὰς ἀπαλλάττεται. Τιμᾶται δὲ καὶ παρὰ Πλούτωνι τελευτήσας Αἴακός καὶ τὰς κλεῖς τοῦ Ἀιδου φυλάττει.

2. Τέκνα τοῦ Ἀλακοῦ.

(κεφ. 12, 6)

Διαφέροντος δὲ ἐν τοῖς ἀγῶσι Φώκου, οἱ ἀδελφοὶ ἔπειβούλευσαν αὐτῷ· καὶ λαχὼν κλήρῳ Τελαμῶν συγγυμναζόμενον αὐτὸν βαλὼν δίσκῳ κατὰ τῆς κεφαλῆς κτείνει καὶ κομίσας μετὰ Πηλέως κρύπτει ἐν τινι ὄλη.

Φωραθέντος δὲ τοῦ φόνου φυγάδες ἀπὸ Αἰγαίης ὑπὸ Αλακοῦ ἔλαυνονται. Καὶ Τελαμῶν μὲν εἰς Σαλαμῖνα παραγίνεται, ἵνα Κυχοεὺς δὲ Ποσειδῶνος καὶ Σαλαμῖνος τῆς Ἀσωποῦ ἔβασίλευεν. Οὐ δὲ τελευτῶν ἄπαις τὴν βασιλείαν παραδίδωσι Τελαμῶνι, διὸ ἄγεται γυναῖκα Περιθοιαν. Καὶ ποιησαμένου εὐχὰς Ἡρακλέους, ἵνα αὐτῷ παῖς ἀρρην γένηται, φανέντος δὲ μετὰ τὰς εὐχὰς ἀετοῦ, τὸν γεννηθέντα ἐκάλεσεν Αἴαντα. Καὶ στρατευσάμενος ἐπὶ Τροίαν σὺν Ἡρακλεῖ λαμβάνει γέρας Ἡσιόνην τὴν Λαομέδοντος θυγατέρα, ἐξ ἥς αὐτῷ γίνεται Τεῦκρος. Πηλεὺς δὲ εἰς Φθίαν φυγῶν ἄγεται γυναῖκα Θέτιν τὴν Νήρεως.

3. Ἄχιλλεὺς.

(κεφ. 13, 6)

Ως δὲ ἔτεκε Θέτις ἐκ Πηλέως βρέφος, ἀθάνατον θέλουσα ποιῆσαι τοῦτο, κρύφα Πηλέως εἰς τὸ πῦρ ἔγκρυψασα τῆς νυκτὸς ἔφθειρεν, διὸ ἦν αὐτῷ θνητὸν πατρῷον, μετ' ἡμέραν δὲ ἔχοιεν ἀμβροσίᾳ.

Πηλεὺς δὲ ἔπιτηρήσας καὶ ἀσπαίροντα τὸν παῖδα ίδων ἐπὶ τοῦ πυρὸς ἔβόησε· καὶ Θέτις κωλυθεῖσα τὴν προαίρεσιν τελειώσαι, νήπιον τὸν παῖδα ἀπολιποῦσα πρὸς Νηρηίδας φέγετο. Κομίζει δὲ τὸν παῖδα πρὸς Χείρωνα Πηλεύς. Οὐ δὲ λαβὼν αὐτὸν ἔτρεφε σπλάγ-

χνοις λεόντων καὶ συῶν ἀγρίων καὶ ἄρκτων μυελοῖς
καὶ ὠνόμασεν Ἀχιλλέα, διὰ τὰ γείλη μαστοῖς οὐ
προσήγεγκεν.

“Ως δὲ ἐγένετο ἐνναετὴς Ἀχιλλεὺς, Κάλχαντος
λέγοντος οὐ δύνασθαι χωρὶς αὐτοῦ Τροίαν ληφθῆναι,
Θέτις προειδυῖα διὰ δεῖ στρατευόμενον αὐτὸν ἀπολέ-
σθαι, καὶ οὐψασα ἐσθῆτι γυναικεύῃ, δῶς παρθένον παρέθε-
το Λυκομήδει τῷ Σκύρου βασιλεῖ. Ὁδυσσεὺς δὲ,
μηνυθέντα παρὰ Λυκομήδους ζητῶν Ἀχιλλέα, σάλπιγ-
γι χρησάμενος εὑρε.

Καὶ τοῦτον τὸν τρόπον εἰς Τροίαν ἤλθεν.

Γ. ΑΤΤΙΚΟΙ ΜΥΘΟΙ

1). Ἐρεις Ἀθηνᾶς καὶ Ποσειδῶνος.

(κεφ. 14, 1)

Κέκροψ αὐτόχθων, συμφυὲς ἔχων σῶμα ἀνδρὸς
καὶ δράκοντος, τῆς Ἀττικῆς ἔβασίλευσε πρῶτος καὶ
τὴν γῆν πρότερον λεγομένην Ἀκτὴν ἀφ' ἑαυτοῦ Κε-
κροπίαν ὠνόμασεν. Ἐπὶ τούτου, φασίν, ἔδοξε τοῖς
θεοῖς πόλεις καταλαβέσθαι, ἐν αἷς ἔμελλον ἔχειν τιμὰς
Ιδίας ἔκαστος. Ἡκεν οὖν πρῶτος Ποσειδῶν ἐπὶ τὴν
Ἀττικὴν καὶ πλήξας τῇ τριάντα κατὰ μέσην τὴν ἀκρό-
πολιν ἀπέφηνε θάλασσαν, ἦν νῦν Ἐρεχθίδα καλοῦ-
σιν. Μετὰ δὲ τοῦτον ἥκεν Ἀθηνᾶ καὶ ποιησαμένη τῆς
καταλήψεως Κέκροπα μάρτυρα ἐφύτευσεν ἔλαίαν, ἥν νῦν
ἐν τῷ Πανδροσείῳ δείκνυται. Γενομένης δὲ ἔριδος ἀμ-
φοῖν περὶ τῆς χώρας, Ἀθηνᾶν καὶ Ποσειδῶνα δια-
λύσας Ζεὺς κριτὰς ἔδωκεν θεοὺς τοὺς δώδεκα. Καὶ

τούτων δικαζόντων ἡ χώρα τῆς Ἀθηνᾶς ἐκρίθη, Κέ-
ιροπος μαρτυρήσαντος ὅτι πρῶτον τὴν ἐλαίαν ἐφύ-
τευσεν. Ἀθηνᾶ μὲν οὖν ἀφ' ἑαυτῆς τὴν πόλιν ἐκάλε-
σεν Ἀθήνας.

ΒΙΟΣ ΤΟΥ ΑΙΛΙΑΝΟΥ

Ο Κλαύδιος Αίλιανδος ἔζησεν εἰς τὴν Ρώμην, δῆπου ἐξήσκησε τὸ ἐπάγγελμα τοῦ σοφιστοῦ, τοῦ διδασκάλου δηλαδὴ τῆς ρήτορικῆς. Ἐγεννήθη εἰς τὴν πόλιν τῆς Ἰταλίας Πραίνεστον (σήμερον Παλεστρίνα), ἀλλὰ πότε ἀκριβῶς δὲν γνωρίζομεν. Τὸ βέβαιον εἶναι δὲτοῦ ἡκμασε περὶ τὸ 225 μ. Χ. Ὅπως πολλοὶ Ρωμαῖοι τοιουτοτρόπως καὶ ὁ Αίλιανδος ἔμαθε καλῶς τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν καὶ μάλιστα τὴν Ἀττικὴν διάλεκτον, εἰς τὴν ὁποίαν καὶ συνέγραψεν. Εἶχε διδάσκαλον τὸν σοφιστὴν Παυσανίαν, ἐθαύμαζε δὲ παρὰ πολὺ τὸν σοφιστὴν Ἡρώδην τὸν Ἀττικόν, δὲ ποιοῖς ἔζησε κατὰ τὸν βι αἰῶνα μ. Χ.

Εἰς τὸν Αἴλιανόν, δὲ ποιοῖς, δῆπως συνάγεται ἀπὸ τὰ ἔργα του, ἃ τοῦ ἄνθρωπος χρηστῶν ἥθῶν καὶ πολυμαθέστατος, ἀποδίδονται πολλὰ ἔργα· ἀμφισβητεῖται δῆμως ἃν εἶναι ὅλα ἰδικά του. Ἐκ τούτων σώζονται δύο ἀνήκοντα πράγματα εἰς αὐτόν. Τὸ ἐν ἐπιγράφεται «Περὶ ζώων ἰδιότητος» καὶ ἀποτελεῖται ἀπὸ 17 βιβλίων, τὸ δὲ ἀλλο «Ποικίλη Ἰστορία» καὶ ἀποτελεῖται ἀπὸ 14 βιβλίων, ἐκ τῶν ὁποίων πλήρη σώζονται μόνον τὰ δύο πρῶτα.

Η Ποικίλη Ἰστορία εἶναι συλλογὴ διηγήσεων, τὰς δῆποιας ἀπὸ τὰς πολλὰς καὶ διαφόρους μελέτας του, ἴστορικάς, ἀρχαιολογικάς, βίων ἀνδρῶν κλπ. ἔξεχώριζεν ὁ Αίλιανδος καὶ συνεκέντρωσεν εἰς ἓν ἔργον. Εἶναι δηλαδὴ ἔργον ὅχι τῆς ἐμπνεύσεώς του. Δὲν παύει δῆμως διὰ τοῦτο νὰ εἶναι ἄξιον προσοχῆς, ὅχι μόνον διότι εἶναι τερπνόν, ἀλλὰ καὶ διότι δι' αὐτοῦ περιεσώθησαν ἀποσπάσματα συγγραφέων, τῶν ὁποίων τὰ ἔργα ἀπωλέσθησαν. (Οἱ σύγχρονοι τοῦ Αἴλιανοῦ καὶ οἱ μεταγενέστεροι του, ἰδίως κατὰ τοὺς μέσους χρόνους, ἔξετίμων παρὰ πολὺ τὰ ἀνωτέρω συγγράμματά του καὶ ἔθεώρουν αὐτὰ τερπνότατα ἀναγνώσματα. Κατωτέρω θὰ γνωρίσωμεν μερικάς ἐκ τῶν διηγήσεων τῆς Ποικίλης Ἰστορίας.

II

ΑΙΛΙΑΝΟΥ ΠΟΙΚΙΛΗ ΙΣΤΟΡΙΑ

1. Ἡ ἀξία τῆς φιλοπονίας.

(Α΄, 33)

‘Ροιὰν ἐπὶ λίκνου μεγίστην Ὁμίσης Ἀρταξέρξῃ τῷ βασιλεῖ ἐλαύνοντι τὴν Περσίδα προσεκόμισε. Τὸ μέγεθος οὗν αὐτῆς ὑπερεκπλαγεὶς ὁ βασιλεὺς, «ἐκ ποίου παραδείσου», φησί, «λαβὼν φέρεις μοι τὸ δῶρον τοῦτο;» Τοῦ δὲ εἰπόντος ὅτι οἴκοθεν καὶ ἐκ τῆς αὐτοῦ γεωργίας, ὑπερήσθη καὶ δῶρα αὐτῷ βασιλικὰ ἔπειμψε καὶ ἐπεῖπε· «νὴ τὸν Μίθραν, δ' ἀνὴρ οὗτος ἐκ τῆς ἐπιμελείας ταύτης δυνήσεται καὶ πόλιν, κατά γε τὴν ἐμὴν κοίσιν, ἐκ μικρᾶς μεγάλην ποιῆσαι.»

2. Ὅ αγῶν τῶν ἀλεκτρυόνων ἐν Ἀθήναις.

(Β΄, 28)

Μετὰ τὴν κατὰ τῶν Περσῶν νίκην Ἀθηναῖοι νόμον ἔθεντο ἀλεκτρυόνας ἀγωνίζεσθαι δημοσίᾳ ἐν τῷ θεάτρῳ μιᾶς ἡμέρας τοῦ ἔτους. Πόθεν δὲ τὴν ἀρχὴν ἔλαβεν ὃδε ὁ νόμος, ἐρῶ. “Οτε Θεμιστοκλῆς ἐπὶ τοὺς βαρβάρους ἐξῆγε τὴν πολιτικὴν δύναμιν, ἀλεκτρυόνας ἔθεάσατο μαχομένους· οὐδὲ ἀργῶς αὐτοὺς εἶδεν· ἐπέστησε δὲ τὴν στρατιὰν καὶ ἔφη πρὸς αὐτούς· «ἄλλος οὐτοι μὲν οὕτε ὑπὲρ πατρίδος οὕτε ὑπὲρ πατρών θεῶν, οὐδὲ μὴν ὑπέρ προγονικῶν ἥρων κακοπαθοῦσιν,

ούδε ίπέρ δόξης, ούδε ίπέρ ἐλευθερίας ούδε ίπέρ παιδων, ἀλλ' ίπέρ τοῦ μὴ ήττημῆναι ἐκάτερος μηδὲ εἶξαι θατέρῳ δ ἔτερος». Ταῦτα οὖν εἰπὼν ἐπέργωσε τοὺς Ἀθηναίους.

3. Κρητῶν νόμος περὶ μαθημάτων.
(Β.' 39,)

Κρῆτες τοὺς παιδιάς τοὺς ἐλευθέρους μανθάνειν τοὺς νόμους ἐκέλευον μετά τυνος μελῳδίας, ἵνα ἐκ τῆς μουσικῆς ψυχαγωγῶνται καὶ εὐκολώτερον αὐτοὺς τῇ μνήμῃ διαλαμβάνωσι καὶ ίνα μή, τι τῶν κεκωλυμένων πράξαντες, ἀγνοίᾳ πεποιηκέναι ἀπολογίαν ἔχωσι. Δεύτερον δὲ μάθημα ἔταξαν τοὺς τῶν θεῶν ὅμιλους μανθάνειν. Τρίτον τὰ τῶν ἀγαθῶν ἀνδρῶν ἐγκώμια.

4. Ξενοφῶντος φιλοπατρία.
(Γ.' 3)

Ξενοφῶντι θύοντι ἥκε τις ἐκ Μαντινείας ἄγγελος λέγων τὸν υἱὸν αὐτῷ τὸν Γρύλλον τεθνάναι. Κάκεινος ἀπέθετο μὲν τὸν στέφανον, διετέλει δὲ θύων. Ἐπεὶ δὲ ὁ ἄγγελος προσέθηκε καὶ ἐκεῖνο, διτὶ νικῶν τέθνηκε, πάλιν δὲ Ξενοφῶν ἐπέθετο τὸν στέφανον.

6. Αἰνεῖον εὐσέβεια.
(Γ.' 22)

"Οτε ἐάλω τὸ Ἰλιον, οἰκτίραντες οἱ Ἀχαιοὶ τὰς τῶν ἀλισκομένων τύχας καὶ πάνυ Ἑλληνικῶς τοῦτο

ἐκήρυξαν, ἔκαστον τῶν ἐλευθέρων ἐν, ὅ, τι βούλεται, τῶν οἰκείων ἀποφέρειν ἀράμενον. Ὁ οὖν Αἰνείας τοὺς πατρόφους θεοὺς βαστάσας ἔφερεν ὑπεριδῶν τῶν ἄλλων. Ἡσθέντες οὖν ἐπὶ τῇ τοῦ ἀνδρὸς εὔσεβειᾳ οἱ Ἑλληνες καὶ δεύτερον αὐτῷ κτῆμα συνεχώρησαν λαβεῖν. Ὁ δὲ τὸν πατέρα πάνυ σφόδρα γεγηρακότα ἀναθέμενος τοῖς ὅμοις ἔφερεν. Ὅπερεπλαγέντες οὖν καὶ ἐπὶ τούτῳ οὐχ ἥκιστα, πάντων αὐτῷ τῶν οἰκείων κτημάτων ἀπέστησαν, διμολογοῦντες δτι πρὸς τοὺς εὔσεβεῖς τῶν ἀνθρώπων καὶ οἱ φύσει πολέμιοι ἥμεροι γίνονται.

6. Ἡ ἀλαζονεία τοῦ Ἀλκιβιάδου.

(Γ.', 28)

Οοῶν δ Σωκράτης τὸν Ἀλκιβιάδην τετυφωμένον ἐπὶ τῷ πλούτῳ καὶ μέγα φρονοῦντα ἐπὶ τοῖς ἀγροῖς, ἥγαγεν αὐτὸν εἰς τινα τόπον, ἔνθα ἀνέκειτο πινάκιον ἔχον γῆς περίοδον, καὶ προσέταξε τὴν Ἀττικὴν ἐνταῦθα ἀναζητεῖν. Ως δὲ εἶρε, προσέταξε τοὺς ἀγροὺς τοὺς ἰδίους διαμρῆσαι. Τοῦ δὲ εἰπόντος, «ἄλλ' οὐδαμοῦ γεγραμμένοι εἰσίν», «ἐπὶ τούτοις», φέρε, «μέγα φρονεῖς, οἴπερ οὐδὲν μέρος τῆς γῆς εἰσιν;»

7. Πλάτωνος ἀπλότης.

(Δ', 9)

Πλάτων δ Ἀρίστωνος ἐν Ὁλυμπίᾳ συνεσκήνωσεν ἀγνῶστιν ἀνθρώποις, καὶ αὐτὸς ὡν αὐτοῖς ἀγνώς. Οὗτος δὲ αὐτοὺς ἔχειρώσατο καὶ ἀνεδήσατο τῇ συνουσίᾳ, συνεστιώμενός τε αὐτοῖς ἀφελῶς καὶ συνδιημερεύων, ὡστε ὑπερησθῆναι τοὺς ἔνους τῇ τοῦ

³ Απολλοδώρου Βιβλιοθήρης καὶ Αλιανοῦ Ποικίλης Ἰστορίας

ἀνδρὸς συντυχίᾳ. Οὕτε δὲ Ἀκαδημίας ἐμέμνητο οὕτε Σωκράτους· αὐτὸς μὴν τοῦτο ἐνεφάνισεν αὐτοῖς, διτὶ καλεῖται Πλάτων. Ἐπεὶ δὲ ἤλθον εἰς τὰς Ἀθήνας, ὑπεδέξατο αὐτοὺς μάλα φιλοφρόνως. Καὶ οἱ ξένοι εἶπον· «Ὄγε», ὃ Πλάτων, «ἐπίδειξον ἡμῖν καὶ τὸν διμόνυμόν σου, τὸν Σωκράτους διμιλητήν, καὶ ἐπὶ τὴν Ἀκαδημίαν ἥγησαι τὴν ἐκείνου καὶ ἐπισύστησον τῷ ἀνδρὶ, ἵνα τι καὶ αὐτοῦ ἀπολαύσωμεν». Οἱ δὲ ἡρέμα υπομειδιάσας, ὥσπερ εἰώθει, «ἄλλ’ ἔγω», φησιν, «αὐτὸς ἐκεῖνός εἴμι». Οἱ δὲ ἐξεπλάγησαν, διτὶ τὸν ἄνδρα ἔχοντες μεθ’ ἑαυτῶν τὸν τοσοῦτον ἥγνόησαν, ἀτύφως αὐτοῦ συγγενομένου καὶ ἀνεπιτηδεύτως αὐτοῖς καὶ δείξαντος ὅτι δύναται καὶ ἀνευ τῶν συνήθων λόγων χειροῦσθαι τοὺς συνόντας.

8. Ἐπαμεινώνδου πενία καὶ μεγαλοφροσύνη.
(Ε., 5)

Ἐπαμεινώνδας ἔνα εἶχε τρίβωνα, καὶ αὐτὸν ὁ υπῶντα· εἴ ποτε δὲ αὐτὸν ἔδωκεν εἰς γναφεῖον, αὐτὸς ἴπεμενεν οἴκοι δι’ ἀπορίαν ἐτέρου. Ἐν δὴ τούτοις τῆς περιουσίας ὅν, τοῦ Περσῶν βασιλέως πέμψαντος αὐτῷ πολὺ χρυσίον, οὐ προσήκατο.

9. Ἀνταμοιβὴ ὑπηρεσίας πρὸς τὴν πατρίδα.
(Ε., 19)

Αἰσχύλος ὁ τραγῳδὸς ἐκφίνετο ἀσεβείας ἐπὶ τινι δράματι. Ἐτοίμων οὖν ὅντων Ἀθηναίων βάλλειν αὐτὸν λίθοις, Ἀμεινίας ὁ νεώτερος ἀδελφός, διακαλυψάμενος τὸ ἱμάτιον, ἔδειξε τὸν πῆκυν ἔρημον τῆς χειρός, ἣν ἀριστεύων ἐν Σαλαμῖνι ἀπεβεβλήκει. Ἐπεὶ δὲ εἴ-

δον οἱ δικασταὶ τοῦ ἀνδρὸς τὸ πάθος, ὑπεμνήσθησαν τῶν ἔργων αὐτοῦ καὶ ἀφῆκαν τὸν Αἰσχύλον.

10. Δαρείου εὑρυχία καὶ πραότης.

(ΣΤ., 14)

Ἄριβαζος δὲ Ὅρκανὸς ἐπεβούλευσε Δαρείῳ τῷ
‘Υστάσπου μετ’ ἄλλων ἀνδρῶν, οὐκ ἀφανῶν ἐν Πέρσαις. Ἡν δὲ ἡ ἐπιβουλὴ ἐν κυνηγεσίᾳ. Τοῦτο προμαθὼν δὲ Δαρεῖος οὐκ ἔπιηξεν, ἀλλὰ προστάξας αὐτοῖς λαβεῖν τὰ ὅπλα καὶ τοὺς ἵππους ἐκέλευσεν αὐτοὺς διατείνασθαι τὰ παλτὰ καὶ δριψὺ ἐνιδών «τί οὖν οὐ δρᾶτε τοῦτο», εἶπεν, «έφ’ ὃ καὶ ὡρμήσατε;» Οἱ δὲ, ἰδόντες ἀτρεπτὸν ἀνδρὸς βλέμμα, ἀνεστάλησαν τὴν ὁρμήν. Τὸ δέος δὲ αὐτοὺς κατέσχεν οὕτως, ὥστε καὶ ἐκβαλεῖν τὰς αἰχμὰς καὶ ἀφαλέσθαι τῶν ἵππων καὶ προσκυνῆσαι Δαρεῖον καὶ ἑαυτοὺς παραδοῦναι, διότι βούλοιτο πράτειν. Οἱ δὲ διέστησεν ἄλλους ἄλλῃ. Καὶ ἐκεῖνοι ἔμειναν αὐτῷ πιστοὶ διὰ μνήμης ἔχοντες τὴν εὐεργεσίαν.

11. Δημοσθένους φιλοπονία.

(Ζ., 7)

Πυθέας ἐπέσκωπτε Δημοσθένη τὸν Δημοσθένους ἐπιλέγων αὐτοῦ τὰ ἐνθυμήματα ἐλλυγνίων ἀπόζειν, ὅτι ἐκεῖνος διὰ τῆς νυκτὸς πάτης ἡγρύπνει φροντίζων καὶ ἐκμανθάνων, ἀ ἔμελλεν ἔρειν τοῖς Ἀθηναίοις.

12. Ἡ κατά τοὺς Μυτιληναίους βαρυτάτη τῶν ποινῶν.

(Ζ., 15)

Ἡνίκα τῆς θαλάσσης ἥρξαν Μυτιληναῖοι, τοῖς ἀφισταμένοις τῶν συμμάχων τιμωρίαν ἐκείνην ἐπήρησαν,

γράμματα μὴ μανθάνειν τοὺς παῖδας αὐτῶν μηδὲ μουσικὴν διδάσκεσθαι, πασῶν κολάσεων ἡγησάμενοι βαρυτάτην εἶναι ταύτην, ἐν ἀμιαθίᾳ καὶ ἀμουσίᾳ καταβιθναῖ.

13. Θεμιστοκλῆς καὶ Ἰέρων ἐν Ὀλυμπίᾳ.
(Θ., 5)

Θεμιστοκλῆς Ἰέρωνα ἥκοντα εἰς Ὀλυμπίαν, Ὀλυμπίων ἀγομένων, ἀρματηλατήσοντα, εἰρῆσε τῆς ἀγονίας εἰπών, τὸν μὴ μεταλαβόντα τοῦ μεγίστου τῶν κινδύνων τῶν πανηγύρεων μεταλαμβάνειν μὴ δεῖν· καὶ ἐπηγένθη Θεμιστοκλῆς.

14. Διογένους ἑτοιμότης.
(Θ., 28)

Ἐπήνει Σπαρτιάτης τὸ ἔπος Ἡσιόδου τὸ λέγον, Οὐδ' ἂν βοῦς ἀπόλοιτ', εἰ μὴ γείτων κακός εἴη, ἀκούοντος Διογένους. Ο δὲ εἶπε· «καὶ μὴν Μεσσήνιοι καὶ οἱ βόες αὐτῶν ἀπολάλασι, καὶ ὑμεῖς αὐτῶν ἐστε οἱ γείτονες».

15. Ἀλκιβιάδου φιλοτιμία καὶ Σωκράτους ἀντιφιλοτιμία.
(Θ., 29)

Ἐφιλοτιμήσατο Ἀλκιβιάδης δῶρα πολλὰ πέμψαι Σωκράτει. Τῆς οὖν Ξανθίππης καταπλαγείσης τὰ πεμφθέντα καὶ ἀξιούσης λαβεῖν αὐτά, οὗτος ἔφη· «ἀλλὰ καὶ ἡμεῖς τῇ φιλοτιμίᾳ τῇ τοῦ Ἀλκιβιάδου παραταξώμεθα μὴ λαβεῖν τὰ πεμφθέντα ἀντιφιλοτιμησάμενοι». Ἐπεὶ δέ τις ἔφη πρὸς αὐτὸν ὅτι μέγα ἐστίν, ὃν ἐπιθυμεῖ τις τούτων τυχεῖν, οὗτος εἶπεν· «ἀλλὰ μεῖζόν ἐστι τὸ μηδὲ πιθυμεῖν τὴν ἀρχήν».

16. Ἡ ἀληθὴς μόρφωσις.
(Θ.', 33)

Μει γάκιον' Ερετρικὸν Ζήνωνι προσεφοίτησεν ἵκανὸν γρόνον, ἔως εἰς ἄνδρας ἀφίκετο. Ἐπανελθόντα δὲ ἦρετο ὁ πατὴρ τὶ ἄρα μάθοι σοφόν. Οὐ δὲ ἔφη δεῖξειν. Χαλεπήναντος δὲ τοῦ πατρὸς καὶ πληγὰς ἐντείναντος, ἡσυχίαν ἀγαγὼν καὶ ἐγκαρτερήσας, τοῦτο ἔφη μεμαθηκέναι, φέρειν ὅργὴν πατρός.

17. Πᾶν μέτερον ἀριστον.

(Θ', 34)

Διογένης εἰ; Ὁλυμπίαν ἐλύθων καὶ θεασάμενος ἐν τῇ πανηγύρῃ Ροδιακούς τινας νεανίσκους πολυτελῶς ἡμιφιεσμένους γελάσας ἔφη· «τύφο; τοῦτο ἐστιν». Εἴτα περιτυχών Λακεδαιμονίοις ἐν ἔξωμίσι φαύλαις καὶ ὁυπώσαις, «ἄλλος», εἶπεν, «οὗτος τύφος».

18. Ἡ Φερενίκη ἐν Ὁλυμπίᾳ.
(Ι.', 1.)

Φερενίκη τὸν υἱὸν ἤγειν εἰ; Ὁλύμπια ἀθλεῖν. Κωλυσόντων δὲ αὐτὴν τῶν Ἑλλανοδικῶν τὸν ἀγῶνα θεάσασθαι, παρελθοῦσα ἐδικαιολογήτατο, πατέρα μὲν ὀλυμπιονίκην ἔχειν καὶ τρεῖς ἀδελφοὺς καὶ αὐτὴν παῖδα · Ὁλυμπίων ἀγωνιστήν καὶ ἔξενίκησε τὸν εἰργοντα τὰ; γυναικες; τῆς θέας νόμον καὶ ἐθεάσατο Ὁλύμπια.

19. Διογένους φιλομάθεια.
(Ι.', 16)

Ἀντισθένης πολλοὺς προστρέπεν ἐπὶ φιλοσοφί-

αν, οἱ δὲ οὐδὲν αὐτῷ προσεῖχον· τέλος ἀγανακτήσας οὐδένα προσίετο. Καὶ Διογένην οὖν ἥλαυνεν ἀπὸ τῆς ἑαυτοῦ συνουσίας. Ἐπεὶ δὲ ἦν λιπαρέστερος διαγένης καὶ ἐνέκειτο, ἐνταῦθα ἥδη καὶ τῇ βακτηρίᾳ καθίξεσθαι αὐτοῦ ἡπείλει· καὶ πότε καὶ ἔπαισε κατὰ τῆς κεφαλῆς. Ὁ δὲ οὐκ ἀπηλλάττει, ἀλλ᾽ ἔτι μᾶλλον ἐνέκειτο φιλοπόνως, ἀκούειν αὐτοῦ διψῶν, καὶ ἔλεγε· «σὺ μὲν παῖς, εἰ βούλει, ἐγὼ δὲ ὑποθήσω τὴν κεφαλήν· καὶ οὐκ ἄν οὕτως ἔξενύροις· βακτηρίαν σκληράν, ὥστε με ἀπελάσαι τῶν διατριβῶν τῶν σῶν». Ὁ δὲ ὑπερησπάσατο αὐτόν.

20. Φωκίωνος ἀφιλοχοηματία.
(ΙΑ.', 9)

Φωκίων πένης ἦν. Ἀλεξάνδρου δὲ πέμψαντος αὐτῷ τάλαντα ἕκατὸν ἥρωτα· «διὰ τίνα αἰτίαν μοι δίδωσιν;» Ως δ' εἶπον, ὅτι μόνον αὐτὸν ἥγεῖται Ἀθηναίων καλὸν κάγαθόν, «οὔκοῦν», ἔφη, «έασάτω με τοιοῦτον εἶναι».

21. Λακεδαιμονίων μητέρων φιλοπατεία.
(ΙΒ.', 21)

Αἱ Λακεδαιμονίων μητέρες, ὅσαι ἐπυρθάνοντο τοὺς παῖδας αὐτῶν ἐν τῇ μάχῃ κτῖσθαι, αὐταὶ ἀφικόμεναι τὰ τραύματα αὐτῶν ἐπεσκόπουν, τά τε ἔμπροσθεν καὶ τὰ ὅπισθεν. Καί, εἰ ἦν πλείω τὰ ἔναντία, γαυρούμεναι καὶ σεμνῶς ἄμια καὶ βλοσυρῶς δρῶσαι τοὺς παῖδας εἰς τὰς πατερόφασ τέφρες ταφάς. Εἰ δὲ ἔτέρως εἶχον τῶν τραυμάτων, ἐνταῦθα αἰδούμεναι καὶ θρηνοῦσαι καὶ λαθεῖν σπεύδουσαι ἀπηλλάττοντο, καταλείπουσαι τοὺς νεκροὺς ἐν τῷ πολυανδρίῳ θάφαι, ἢ λάθρᾳ εἰς τὰ οἰκεῖα ἡρία ἐκδύμιζον αὐτούς.

22. Φωκίωνος φιλοπατρία.
(ΙΒ., 49)

Φωκίων πολλάκις στρατηγήσας, κατεγνώσθη θανάτῳ καὶ ἦν ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ καὶ ἔμελλε πιεῖσθαι τὸ κώνυμον. Ἐπεὶ δὲ ὡρεξεν δὸς δῆμος τὴν κύλικα, οἱ προσήκοντες ἥροντο, εἰ τι λέγοι πρὸς τὸν υἱόν. Ὁ δὲ ἀπεκρίνατο· «ἐπισκήπτω αὐτῷ μηδὲν Ἀθηναίοις μηδικακεῖν ὑπὲρ τῆς παρ᾽ αὐτῶν φιλοτησίας, ἦν νῦν πίνω.

23. Ξενοκράτους ζωοφιλία.
(ΙΓ., 30)

Ξενοκράτης ὁ Χαλκηδόνιος, ὁ ἔταῖος Πλάτωνος, οὐ μόνον φιλάνθρωπος ἦν, ἀλλὰ καὶ πολλὰ τῶν ζῴων ἤλεει. Καὶ οὖν ποτε καθημένου ἐν ὑπαίθρῳ, διωκόμενος βιαίως στρουθὸς ὑπὸ ιέρων, εἰς τοὺς κόλπους αὐτοῦ κατέπτη. Ὁ δὲ ἀσμένως ἐδέξατο τὸν ὄρνιν καὶ διεφύλαξεν ἀποκρύψας, ἔστε δὸς διώκων ἀπῆλθεν. Ἐπεὶ δὲ ἤλευθέρωσεν αὐτὸν τοῦ φόβου, ἀπλώσας τὸν κόλπον, ἀφῆκε τὸν ὄρνιν.

24. Οἱ λακεδαιμόνιοι περὶ φιλοκερδείας.
(ΙΔ., 44)

Λακωνικὸν μειούμενον ἐπρίατο χωρίον ὑπερεύωνον, εἴτα ἐπὶ τὰς ἀρχὰς ἥκηθη καὶ ἔζημιώθη. Τὸ δὲ αἴτιον τῆς καταδίκης ἐκεῖνο ἦν, ἐπεὶ νέος ὕν τοῦ κερδαίνειν δέξυτατα ἥρα. Ἡν δὲ Λακεδαιμονίων ἐν τοῖς μάλιστα ἀνδρικὸν καὶ τοῦτο, μὴ πρὸς μόνους πολεμίους παρατετάγμαι, ἀλλὰ καὶ πρὸς ἀργύριον.

Μέρος Δεύτερον

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑΙ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

I. ΑΠΟΛΛΟΔΩΡΟΥ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΒΙΒΛΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ

A. ΟΙ ΑΡΧΑΙΟΙ ΘΕΟΙ

1. Οὐρανὸς, Γῆ καὶ τέκνα αὐτῶν.

Δυναστεύω=λυριαρχῶ, βασιλεύω.—**λαβάν**, μετοχ. ἀορ. β! τοῦ ὄημ. λαμβάνω.—**λαμβάνω γυναῖκα**=“υμφεύομαι.”—**τεκνώ (ῷ)**=γεννῶ.—‘**Ἐκατόγχειρες**’ ἦταν τοῖς (Βοιάρεως, Γύνη, Κόττος).—**προσαγορεύω**=δηνομάζω.—**οὐ καθειστήκεσσαν**=οἱ δοποῖοι εἶχον γίνει, ἥσαν.—**ἀνυπέρβλητος**=ἀπροσπέραστος.—**μεγέθει τε καὶ δυνάμει**=καὶ κατὰ τὸ μέγεθος καὶ κατὰ τὴν δύναμιν.—**αὐτῷ** δηλ. τῷ Οὐρανῷ.—**δῆσας**, μετοχ. τοῦ ὄημ. δέω (δῶ)=δένω.—**Τάρταρος** σκοτεινὸς τόπος εἰς τὸν “Ἄδην, δ δοποῖς ἀπεῖχεν ἀπὸ τὴν γῆν, ὃσον αὐτῇ ἀπὸ τὸν οὐρανόν.”—**αὐθίς**=πάλιν.—**κληθείσας**, μετοχ. ἀορ. τοῦ ὄημ. **καλοῦματι**=δονμάζομαι.—

‘**Ἀγανακτέω (ῷ)**=στενοχωροῦμαι.—**ἐπὶ τῇ ἀπωλείᾳ**=διὰ τὴν ἀπώλειαν.—**ἐπιθέσθαι**, ἀπαρμ. ἀορ. β! τοῦ ὄημ. **ἐπιτίθεμαι**.—**διδωσι (ν)**, γ! ἐν. δο. ἔνεστ. τοῦ ὄημ. **διδωμι**=διδω.—**ἄρπη**=δρόπανον.—**ἀδαμάντινος**=καλύβδινος.—**Κρόνος** ὁ νεώτερος ἐκ τῶν ἔξ Τιτάνων.—**οἱ δὲ**=οὗτοι δέ.—‘**Ωκεανοῦ χωρὶς**=ἐκτὸς τοῦ ‘Ωκεανοῦ (ἔνδεις ἐκ τῶν Τιτάνων).—**ἀρχὴ**=ἐξουσία.—**ἐκβαλόντες**, μετοχ. ἀορ. β! τοῦ ὄημ. **ἐκβάλλω**=ἐκβιώκω.—**καταταραρόδομαι (οῦματι)**=ατακρημνίζομαι εἰς τὸν Τάρταρον (περὶ ποίων πρόκειται ἐδῶ).—**ἀνήγαγον**, ἀορ. β! τοῦ ὄημ. **ἀνάγω**=φέρω ἐπάνω.—

2. Γέννησις καὶ ἀνατροφὴ τοῦ Διός.

Δῆσας πῶς τὸ ἡρμηνεύσαμεν ἀνωτέρω;—**καθείργω**=φυλακίζω. —**Ρέα** μία ἐκ τῶν ἐπιτὰ Τιτανίδων.—**θεσπιωδέω (ῷ)**=προφητεύω.—**αὐτῷ** τίνι;—**λέγοντες ἀφαιρεθήσεσθαι τὴν**

ἀρχὴν=λέγοντες ὅτι θὰ στερηθῇ τῆς ἀρχῆς.—**παραγίνομαι**=μεταβαίνω.—**διηγίκα** ἐτύγχανε Δία ἐγκυμονοῦσα=ὅτε κατὰ τύχην ἦτο ἔγκυος τὸν Δία.—**ἄντρον**=σπήλαιον.—**Δίκηη** δροσειρὶ τῆς Κρήτης κατὰ τὸ Ἀνατολικὸν τμῆμα αὐτῆς.—**τρέφομαι**=ἀνατρέφομαι.—**Κούρητες** δαίμονες λατρευόμενοι ίδιως εἰς τὴν Κρήτην.—**Μελισσεύς** βασιλεὺς τῆς Κρήτης.—**νύμφαι** θεότητες, αἱ δόποιαι ἐποστιάτευον τὰς πηγάς, τὰ δάση, τὰ λειβίδια, τὰ δένδρα, τὰ σπήλαια κ.λ.π.—**Δυάλθεια** ἡ αἵξ μὲ τὸ γάλα τῆς δόποίας ἀνετράφη δ Ζεύς· κατ’ ἄλλους ἦτο νύμφη θρέψασα τὸν Δία μὲ τὸ νάλα τῆς αἰγός.—**δόρυ** ἐπιθετικὸν δπλον, τὸ δποῖον ἀπετελεῖτο ἀπὸ μακρὸν κοντὸν μὲ μεταλλίνην αἰχμῆν.—**δσπις** δπλον ἀμιντικὸν, τὸ δποῖον συνήθως κατεσκευάζετο ἀπὸ πολλὰ δέρματα, πολλάκις μέχρις ἐπτά, καὶ ἦτο περιβεβλημένον διὰ μετάλλου.—**ώς τὸν γεγενημένον πατδα**=ἀντὶ τοῦ παιδίου, τὸ δποῖον εἶχε γενιηθῆ.

3. Ἀγῶνες τοῦ Διὸς καὶ τοῦ Κρόνου καὶ τῶν Τιτάνων

Ἐπειδὴ=ὅτε.—**ἐγένετο τέλειος**=ήνδρωθη.—**Μῆτις** μυθολογικὸν πρόσωπον, θυγάτηρ τοῦ Ὦκεανοῦ, προσωποποίησις τῆς φρονήσεως.—**συνεργὸς**=βοηθός.—**καταπιεῖν**, ἀπαρ. διορ. β τοῦ ὄημ. **καταπίνω**.—**ἔξεμέω** (ῶ)=ἔριω.—**μεθ*** ὥν=μετὰ τούτων δέ.—**ἔξηνεγκη**, ἀπορ. β! τοῦ ὄημ. **ἔκφέρω**.—**ἔκφέρω πόλεμον**=διεξάγω πόλεμον.

Ἐνιαυτδεσ=ἔτος.—**ἔχρησε**, τοῦ ὄημ. **χράω** (ῶ)=δίδω χρηστόν, προφητεύω.—**δ φρονοῦσιν τὰ δεσμὰ**=δ δεσμοφύλαξ.—**Κάμπη** μυθολογικὸν τέρας. Ἐκαλεῖτο «νύμφη τοῦ Ταριάρου»..—**ἀποκτείνω**=φονεύω.—**λύω**=ἀπελευθερώνω.—**διδάσιν** γι πληθ. δριστ. τοῦ ὄημ. **διδωμι**.—**κυνέη** (ἢ κυνῆ)=περικεφαλαία.—**τριταινα** (κοινῶς τριταίνι); τὸ σύνηθες δπλον τοῦ Ποσειδῶνος καὶ τὸ σύμβολον τῆς ἡγειρονίας αὐτοῦ ἐπὶ τῆς θαλάσσης.—**κρατῶ τινος**=ὑπερισχύω τινός, γικῶ τινα.—**καθειρξαντες** πῶς ἡρμηνεύθη ἀνωτέρω τὸ καθεῖρξε;—**καθιστᾶσι φύλακας**=δρίζουν φρονδούς.—**διακληρόμαι** (οῦμαι) **περὶ τινος**=ὅπτω κλῆρον διὰ κάτι.—**λαγχάνω**=λαμβάνω (διὰ κλήρου).—**δυναστεία** (δυναστεύω)=βασιλεία.—

B. ΟΙ ΠΡΩΤΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ

1. Προμηθεύς.

Προμηθεύς είεις ἐκ τῶν ἀπογόνων τῶν Τιτάνων, υἱὸς τοῦ Ἰαπετοῦ καὶ τῆς Ἀσίας.—**γῆ**=χῶμα.—**λάθρᾳ Διδεῖ**=κρυψά ἀπὸ τὸν Δία.—**νάρρῳ ηκοσ** (*ηκοσ*) φυτὸν καλαμοειδές, ὑψηλὸν καὶ μὲ κόμβους (κοινῶς μαγκοῦτα ἢ νάρρηκας). Ἐγκλείει εἰς τὸν κορμόν του ἐντεριώνην (ψύχαν), ἥ δοποία διατηρεῖ τὸ πῦρ ὅπως ἡ λίσκα.—**ῶς=δεῖ**.—**ησθετο**, ἀορ. β! τοῦ ὄημ. **αλσθάνομαι=ἐννοῶ**, ἀντιλαμβάνομαι.—**ἐπιτάσσω=διατάσσω**.—**"Ηφαιστος"** υἱὸς τοῦ Διός καὶ τῆς Ἡρας, θεὸς τῆς καλκευτικῆς καὶ τοῦ πυρός.—**Καύκασος** μέγα ὄρος τῆς Ἀσίας, τὸ δοποῖον κεῖται ἐπὶ τοῦ στενοῦ μεταξὺ τοῦ Εὐξείνου καὶ τῆς Κασπίας θαλάσσης. Κατὰ τὸν Ἀπολλόδωρον ἥ χώρα τοῦ Καυκάσου ἀνήκειν εἰς τὴν Σκυθίαν.—**προσηλόω** (*ῶ*)=καρφώνω.—**δῆ**=λοιπόν.—**ἐδέδετο**, τοῦ ὄημ. **δέω** (*ῶ*). Ἰδὲ A, 1.—**ἐπιπέτειομαι** (*ἥ* ἐφίπταμαι)=πετῶ κατ' ἐπίνω.—**λοβός** τὸ ἄκρον τοῦ ὠτὸς ἥ τοῦ ἡπατος (συκωτοῦ).—**οἱ λοβοὶ τῶν ἡπάτων**=τὰ ἄκρα τοῦ συκωτοῦ.—**νέμομαι=εργώγω** —διὰ **νυκτὸς**=κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς νυκτός.—**πυρὸς κλαπέντος**=διὰ τὴν κλοπὴν τοῦ πυρός.—**δίκην τίνω**=τιμωροῦμαι.—**δίκην** **ἔτινε ταύτην**=τοισυτοτρόπως ἐτιμωρεῖτο.—**"Ἡρακλῆς"** ὁ γνωστὸς ἥρως. Ἰδὲ Βιβλ. B!, κεφ. A! κ.ε.—

2. Δευκαλίων καὶ Πύρρα.

Ἐγένετο, ἀορ. β! τοῦ **γίγνομαι**=γεννῶμαι.—**Φθία**· χώρα εἰς τὰ N.A. τῆς Θεσσαλίας.—**περὶ τὴν Φθίαν**=πέριξ τῆς Φθίας.—**'Επιμηθεύς** ἀδελφὸς τοῦ Προμηθέως.—**τὴν Ἐπιμηθέως** =τὴν θυγατέρα τοῦ Ἐπιμηθέως.—**τὸ χαλκοῦν γένος** οἱ θεοὶ κατὰ τὸν ἀρχαίον ἐδημιούργησαν πρῶτον τὸ χρυσοῦν γένος τῶν εὑτυχῶν ἀνθρώπων, ἔπειτα τὸ ἀργυροῦν, κατώτερον τοῦ πρώτου, μετ' αὐτὸ τὸ χαλκοῦν, ἄργιον, τραχὺν καὶ ἀσεβές, κατόπιν τὸ γένος τῶν ἱμιθέων, δίκαιον καὶ ἀγαθόν, καὶ τέλος τὸ σιδηροῦν τῶν σημερινῶν ἀνθρώπων.—**ὑποθεμένου Προμηθέως** =κατὰ συμβούλην τοῦ Προμηθέως.—**τεκτηνάμενος**, μετοχ. ἀορ. τοῦ ὄημ. **τεκταίνομαι**=κατασκευάζω.—**λάρναξ**=αβωτός.—**τὰ ἐπιτήδεια**=τὰ χρειώδη, τὰ πρός τὸ ζῆν ἀναγκαῖα.—**ἐνθέμενος**

=ἀδφοῦ ἔβαλε μέσα.—εἰσέβη, ἀορ. β! τοῦ ὅημ. εἰσβαίνω=εἰσέρχομαι.

Υετὸς=βροχή.—χέας, μετοχ. ἀορ. τοῦ ὅημ. χέω=χύνω.—χέω νετὸν=δίπτω βροχήν.—κατακλύζω=πλημμυρίζω, σκεπάζω τελείως μὲν ὕδωρ.—διαφθαρῆναι, ἀπαρ. παθ. ἀορ. τοῦ ὅημ. διαφθείρομαι=καταστρέφομαι.—δλίγων χωρὶς=πλὴν δλίγων.—συνεφοίτων, παρατ. τοῦ ὅημ. συμφοιτάω (ῶ)=συχνάζω δμοῦ, καταφεύγω.—ἔφ' ἡμέρας ἐννέα καὶ νύκτας τὰς ἵσας=ἐπὶ ἐννέα ἡμερονύκτια.—Παρνασσός· τὸ γνωστὸν ὄρος τῆς Στερεοῦ Ἑλλάδος.—προσίσχω=προσεγγίζω, ἀράζω.—δμβρος=βροχή.—παυλαν λαμβάνω=παύω.—ἔκβας, μετοχ. ἀορ. β! τοῦ ὅημ. ἐκβαίνω=ἐξέρχομαι —φύξιος· (ἐπίμετον τοῦ Διός)=ἐγεῖνος ὁ δποῖος βοηθεῖ τοὺς φυγάδις καὶ πρὸς τὸν δποῖον οὔτοις καταφεύγοντιν.—

Ἐρμῆς· ιδὸς τοῦ Διός καὶ τῆς Μαίας, ἀγγελιαφόρος τῶν θεῶν.—αἰτεῖσθαι, ἀπαρ. ἐνεστ. τοῦ ὅημ. αἰτοῦμαι=ζητῶ διὰ τὸν ἑαυτόν μου.—βούλομαι=θέλω, ἐπιθυμῶ.—αἰρέομαι (οὐμαί)=προτιμῶ.—Διὸς εἰπόντος=κατὰ συμβουλὴν τοῦ Διός.—ὑπὲρ κεφαλῆς=ὑπεράνω τῆς κεφαλῆς.—αἴρω=στηκάνω, ἀνυψώνω.—ἔβαλε, ἀρρ. β! τοῦ ὅημ. βάλλω=δίπτω.—ἀπὸ τοῦ λᾶας δ λιθος=ἀπὸ τὸ ὄνομα «λᾶας», τὸ δποῖον σημαίνει λίθος.—

3. "Ελλην καὶ παῖδες αὐτοῦ.

Κεαναός· ήρως τῆς Ἀττικῆς, ὁ δποῖος παρέλαβε τὴν κυριαρχίαν τῆς χώρας μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Κέκροπος (μυθολογικοῦ προσώπου, γενάρχου τῶν Ἀθηναίων).—αὔτὸς μέν οὖν δηλ. ὁ "Ελλην.—προσαγορεύω· ίδε A, 1.—μερίζω=μοιράζω.—Ἐρεχθεύς· μυθικὸς ήρως καὶ εἰς τῶν ἀρχαιοτάτων βασιλέων τῶν Ἀθηνῶν.—οἱ ἐνοικοῦντες=οἱ κατοικοῦντες ἐντός.

Γ. ΑΡΓΟΝΑΥΤΙΚΗ ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΑ

1. Φρετξος καὶ "Ελλη.

Αἴολος· ιδὸς τοῦ "Ελληνος, βασιλεὺς τῆς Θεσσαλίας· ίδε σελ. 10.—δυναστεύω, τεκνῶ, αῦθις· ίδε A, 1.—Ινω· αὕτη ἦτο θηνητὴ ὡς θυγάτηρ τοῦ Κάδμου, ἐνῷ ἦ Νεφέλη ἦτο θεά.—λαμβάνω γυναῖκα· ίδε A, 1.—ἐπιβουλεύω (τοῖς τέκνοις)=σκέπτομαι

νὰ βλάψω (τὰ τέκνα).—**πυρὸς**=σῖτος.—**φρύγω**=ξηραίνω εἰς τὸ πῦρ, καβουρδίζω.—**ἐτήσιος**=διά κατ' ἔτος γινόμενος.—**οὐκε** **ἀνεδίδον**=δὲν παρῆγε.—**διδοῦ**=διὰ τοῦτο.—**πυρθάνομαι** ἀπαλλαγὴν τῆς ἀφορίας=ἔρωτῶ νὰ μάθω περὶ τοῦ τρόπου τῆς ἀπαλλαγῆς (τῆς χώρας) ἀπὸ τὴν ἀφορίαν.

Ἀναπειθῶ τινὰ=καταπείθω τινά.—**ώς** εἴη κεχρησμένον παύσεσθαι=ὅτι δῆθεν εἴχε δοθῆ χρησμὸς ὅτι θὰ παύσῃ—**ἔὰν** σφαγῇ Διὺς=ἔὰν θυσιασθῇ εἰς τὸν Δία.—**συναναγκαζόμενος** ὑπὸ τῶν τὴν γῆν κατοικούντων=ἔπειδὴ συγχρόνως ἐπιέζετο καὶ ὑπὸ τῶν κατοίκων τῆς χώρας.—**παρέστησε** τῷ βωμῷ=ἔτοποθέτησε πλησίον τοῦ βωμοῦ (πρὸς θυσίαν).—**Ἐρμῆς*** ἵδε B, 2.—**ὑπερβαίνω**=διαβαίνω ὑπερόπλω.

Ως δὲ ἐγένοντο κατά.....=ὅτε δὲ ἔφθασαν εἰς.....—**Σιγειον*** ἀκρωτήριον ἐπὶ τῆς Ἀσιατικῆς ἀκτῆς κατὰ τὴν εἰσόδον τοῦ Ἐλλησπόντου.—**χερσόνησος*** ἡ Θρακική, ἡ δοποία ἐλέγετο καὶ «ἐφ' Ἐλλησπόντῳ».—**ἄλισθεν*** ἀορ. β! τοῦ δλισθαίνω=γλιστρῶ.

Εἰς Κόλχους=εἰς τὴν χώραν τῶν Κόλχων.—**Κόλχοι*** ἀρχαῖος λαός, δ ὁποῖος κατώκει εἰς τὴν Κολχικήν, χώραν κατὰ τὰς ἀνατολικὰ παραλία τοῦ Ενέεινου Πόντου.=**φύξιος** (Ζεύς)· ἵδε B, 2.—**δέρας(ατος)**=δέρμα.—**Αρης*** υἱὸς τοῦ Λιός καὶ τῆς Ἡρας, ψεόδης τοῦ πολέμου.—**ἄλσος**=δάσος ιερόν, ἀφιερωμένον εἰς θεόν τινα ἢ ἥρωα.—**καθηλώσεν**, τοῦ ὄντος. **καθηλόω (ῶ)**=καρφώνω.

2. Ιάσων καὶ Πελίας.

Κρηθεύς* υἱὸς τοῦ Αἰλόλου, ἀδελφὸς τοῦ Ἀθάμαντος. Οὗτος ἔκτισε τὴν Ιωλκόν.—**Αἴσων*** υἱὸς τοῦ Κρηθέως, ἐτεροθαλῆς ἀδελφὸς τοῦ Πελίου.—**φκει**, παρατ. τοῦ ὄντος. **οἰκέω (ῶ)**=κατοικῶ.—**Ιωληός*** ἀρχαιοτάτη πόλις τῆς Θεσσαλικῆς Μαγνησίας, πλησίον τοῦ Παγασητικοῦ κόλπου.—**φρεσμένω**=εἰς τὸν δοποῖον (δηλ. τὸν Πελίαν), ὅτε ἥρωτα τὸ μαντεῖον.—**θεσπίξω**=χρησμοδοτῶ, προφητεύω.—**φυλάττομαι τινα**=προφυλάττομαι ἀπὸ κάποιον.—**μονοσάνδαλος**=δι φορῶν ἐν μόνον σάνδαλον. Τὰ σάνδαλα ἥσαν εἶδος πεδίλων, τὰ δοποῖα ἐδένοντο μὲ λουριά εἰς τὸ ἄνω μέρος τοῦ ποδός.—**ἀγνοῶ τὸν χρησμὸν**=

δὲν γνωρίζω τὸν χρησμόν, δὲν δύναμαι νὰ ἐρμηνεύσω τὸν χρησμόν.—**αὐθις δὲ στερον**=βραδύτερον ὅμως.—**ἔγνω**, ἀορ. β! τοῦ γιγνώσκω=ἔννοῶ.—ἐπὶ τῇ φαλάσση=πλησίον τῆς θαλάσσης, εἰς τὴν παραλίαν.—ἐπὶ ταύτῃ=ἔνεκα ταύτης.—**μεταπέμπομαι**=προσκαλῶ.—πόθῳ γεωργίας=ἀπὸ μεγάλην ἀγάπην πρὸς τὴν γεωργίαν.—**χωρίον**=ἄγρος, κτῆμα.—**διατελῶ**=διαμένω.—**Ἄναυρος** ποταμὸς τοῦ Πηλίου, ὃ δποῖος χύνεται εἰς τὸν Παγασητικὸν κόλπον πλησίον τῆς ἀρχαίας Ιωλκοῦ (σήμερον «Ξεράζ»).—**ἀπολέσας**, ἀορ. τοῦ ὄημ. **ἀπόλλυμι**=χάνω. —**δεῖθρον**=ὅρυμα.

Θεάματα (ἅματι)=βλέπω, παρατηρῶ.—**συμβαλών**, μετοχ. ἀορ. β! τοῦ ὄημ. **συμβάλλω** (τὸν χρησμὸν)=ἔρμηνεύω (τὸν χρησμόν). Ἡ ἔννοια: Ὁ Πελίας παρέβαλε τὸν χρησμὸν πρὸς τὸ γεγονός τῆς ἐμφανίσεως τοῦ Ἱάσωνος μεθ' ἑνός μόνον πεδίου καὶ τὸν ἔξηγησεν.—**προσελθὼν**=ἰφοῦ ἐπλησίασε.—τι ἀνέποιησε=τι θὰ ἔκαμψε.—εἰ λόγιον....τῶν πολιτῶν ἦ σειρὰ τῶν λέξεων: εἰ ἦν αὐτῷ λόγιον φονευθῆσεσθαι πρός τινος τῶν πολιτῶν.—**λόγιον**=χρησμός.—**πρός τινος**=ὑπό τινος.—**ἔφη**=ἀπήντησε.—**προσέταττον ἀν αὐτῷ**=θὰ διέτασσον αὐτόν. —ἐπὶ τὸ δέρας ἐλθεῖν=νὰ μεταβῇ διὰ τὸ δέρμα.—**δράκων**=μέγας ὄφις.

3. Παρασκευὴ Ἱάσονος πρὸς ἀπόπλουν.

Ἐπὶ τοῦτο (ἐνν. τὸ δέρας)=διὰ νὰ φέρῃ τοῦτο (τὸ δέραμα).—**παρακαλῶ**=προσκαλῶ.—**Ἀθηνᾶ** θυγάτηρ τοῦ Διὸς ἐκπηδήσασα πάνοπλος ἐκ τῆς κεφαλῆς του, θεὰ τῆς σοφίας.—**Ἀθηνᾶς ὑποθεμένης**=λαθ' ὑπόδεξεν τῆς Ἱάσονος.—**πεντηκόντορος ναῦς**=πλοῖον μὲ πεντήκοντα κάπας (ἀνὰ 25 κατὰ πλευράν).—**προσαγορεύω** ίδε A, 1.—**ἐναρμόζω**=προσαρμόζω, προσθέτω.—**φωνῆνεν ξύλον**=ξύλον ἡτὸ δποῖον ἐκβάλλει φωνήν.—**Δωδωνὶς φηγός** δρῦς εἰς τὴν Δωδώνην (ἀρχαιοτάτην πόλιν τῆς Ἡπείρου), δπου ὑπῆρχε περίφημον μαντεῖον τοῦ Διός.—**ὅς**=ἀφοῦ.—**πλεῖν**, ἀπαρ. ἐνεστ. τοῦ ὄημ. **πλέω**.

4. Ὁ μάντις Φινεύς.

Ναναρχοῦντος Ἱάσονος=μὲ ναύαρχον τὸν Ἱάσονα.—**ἀ-**

ναχθέντες, μετοχ. τοῦ ὁμι. **ἀνάγομαι**=ἀποπλέω.—**καταντάω** (Θ)=φθάνω.—**Σαλμυδησσός*** πᾶσα ἡ Θρακικὴ παραλία ἐπὶ τοῦ Εὐξείνου Πόντου.—**ἔνθα=ὅπου**.—**αἱ δψεις=οἱ δρῦαι λιμοί**.—**πηρόμαι (οῦμαι)**=εἶμαι ἀνάπηρος, σακατεμένος.—**πεπηρωμένος τὰς δψεις=τυφλός**.—**φασὶν=λέγοντα**.—“**Ἄρπιναι**” πτερωταὶ παρθένοι, δύσμιορφοι καὶ μὲ γαμιφοὺς ὅνυχας.—**δτι=διότι**.—**καὶ επειδὴ παρετίθετο τράπεζα=καὶ δσίνις ἐτοποθετεῖτο ἔμπροσθέν του τράπεζα μὲ φαγητόν**.—**καταπέτομαι (ἢ καθίππαμαι)**=πετῶ πρὸς τὰ κάτω.—**τὰ πλεονα=τὰ περισσότερα**.—**δλίγα δὲ δσα=δλίγα τινὰ δέ**.—**ἀνάπλεως (δ ἥ), ων=πλήγης, γεμάτος**.—**δσμή=μυωρδιά** ἐδῶ =κακὴ δσμή, δυστοδία.—**προσενέγκασθαι, ἀπαρ. ἀορ. τοῦ ὁμι προσφέρομαι=προσφέρω** εἰς τὸν ἑαυτόν μον, τρώγω.

“**Υποθῆσεσθαι, ἀπαρ. τοῦ ὁμι. ὄποιτίθεμαι=συμβουλεύω, ὑποδεικνύω**.—**ὄποιτίθεμαι τὸν πλοῦν=ὑποδεικνύω τὸν τρόπον τοῦ πλοῦ**.—**ἔδεσμα=φαγητόν, τροφή**.—**καταπτᾶσαι, μετοχ. ἀορ. β! τοῦ ὁμι. καταπέτομαι ἢ καθίππαμαι**.—**θεάσμαι (ῶμαι)**, ἵδε Γ, 2.—**Ζῆτης καὶ Κάλαϊς** δύο ἐκ τῶν Ἀργοναυτῶν, οἵοι τοῦ Βορέου, θεοῦ τῶν Βορρᾶ ἀνέμων.—**σπάσμαι (ῶμαι)=σύρω**.—**δι’ δέρος=διὰ μέσου τοῦ ἀέρος**.

5. Πλοῦς διὰ τῶν συμπληγάδων.

Μηνύω=φανερώνω.—**συμπληγάδες**: δύο βράχοι ἐκατέρωθεν τοῦ Βοσπόρου ὀνομάσθησαν τοιουτοτρόπως, δότι συνεκρούντο.—**ὑπέθετο**, ἀορ. β! τοῦ ὁμι. **ὄποιτίθεμαι=;**.—**πέτρα=βράχος**—**πνεῦμα=πνοὴ ἀνέμου, ἀνεμος**.—**ὑπὸ τῆς τῶν πνευμάτων βίας=**ἐνεκα τῆς δυνάμεως τῶν ἀνέμων.—**πρόρος=διάβασις**,—**εἴπεν αὐτοῖς ἀφεῖναι=**συνεβούλευσεν αὐτοὺς ν' ἀφίσουν, νὰ ἔξαπολύσουν.—**πελειάς=λγοίσα περιστερά**.—**διαπλεῖν, ἀπαρ. ἐνεστ. τοῦ διαπλέω=πλέω διὰ μέσου**.—**καταφρονῶ τινος=**δὲν λογαριάζω κάτι, ἀψηφῶ.—**καταρρονοῦντας**: ἐνν. αὐτῶν (τῶν πετρῶν) —**ἀπολομένην**, μετοχ. ἀορ. β! τοῦ ὁμι. **ἀπόλλυμαι=**ἐξαφανίζομαι, κάνομαι.—**μὴ πλεῖν βιάζεσθαι=**νὰ μὴ ἐπιχειροῦν νὰ ἔκβιάζουν τὸν πλοῦν κατ’ ἔννοιαν: νὰ μὴ διψοκινδυνεύουν.

“**Ανήγοντο**, ἵδε Γ, 4.—**ἀφιᾶσιν, γ! πληθ. δριστ. ἐνεστ.**

***Ἀπολλοδώρου Βιβλιοθήκης καὶ Αλιαγοῦ Ποικίλης Ἰστορίας**

τοῦ δήματος ἀφίημι=ἀφήνω, ἔξαπολύ. — Ιπταμένης=ἐνῷ
ἔπειτα. — σύμπτωσις = σύγκρουσις. — ἀποθεοῖς = ἀπο-
κόπτω. — ἀναχωρῶ=ἀποσύρομαι, ἀποχωρίζομαι. — ἐπιτηρῶ=—
παραμονεύω. — εἰρεσία=ἰωπηλασία. — ἔντονος=ἰσχυρός, δυνα-
τός. — συλλαβομένης "Ἡρας=βοηθησάσης τῆς "Ἡρας, μὲ τὴν
βοήθειαν τῆς "Ἡρας. — ἀφλαστον=τὸ στολισμένον ἄκρον τῆς
πρόμνης πλοίου, ἀκροστόλιον. — τὰ ἄκρα τῶν ἀφλάστων τῆς
νηδὸς περικοπείσης' ἡ σειρὰ τῶν λεξεων: περικοπείσης τῆς
νηδὸς τὰ ἄκρα τῶν ἀφλάστων=ἀφοῦ ἐκόπησαν τὰ ἄκρα τῶν
ἀφλάστων τοῦ πλοίου. — περικοπείσης, μετοχ. παθ. ἀορ. β! τοῦ
ὅημ. περικόπτω=ἀκρωτηρίζω. — ἐστήσαν=ἔμειναν ἀκίνητοι.
— χρεών γὰρ ἦν ἀνταῖς σιῆναι=διότι ἦτο πεπρωμένον νὰ
μείνουν αὖται ἀκίνητοι. — νηδὸς περαιωθείσης=ἄν διέλθῃ
πλοῖον. — Μαριανδυνοὶ παλαιότατος λαός, ὁ δοποῖος κατόκει
εἰς τὰς ἀκτὰς τῆς Βιθυνίας. — πρὸς Μαριανδυνοὺς=εἰς τὴν
χώραν τῶν Μαριανδυνῶν. — παρεγένοντο=ἔφθασαν. — φιλο-
φορίων=μὲ φιλικὸς διαμέσεις.

6. Ιάσων καὶ Μήδεια.

Παραπλέω=παρέρχομαι πλέων. — Θερμώδων* ποταμὸς εἰς
τὸν Πόνιον τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ὁ δοποῖος χύνεται εἰς τὸν Εὔ-
ξεινον. — **Φᾶσις*** ποταμὸς εἰς τὴν Κολχικήν, ὁ δοποῖος ἐκβάλλει
εἰς τὸν Εὔξεινον. — γῆ=χώρα. — καθοριμίζομαι=προσθριμίζο-
μαι, ἀράζω. — ἥκεν=ἐπῆγε. — ἐπιταγέντα, παθ. ἀορ. τοῦ ὅημ.
— ἐπιτάσσω=διατάσσω. — **παρακαλῶ**=προτρέπω. — δοῦναι=νὰ
δώσῃ. — καταξεύξῃ, τοῦ ὅημ. καταξευγνύω=ξευγνύω δόμοῦ.
— ἥσαν παρ' αὐτῷ=εἶχεν αὐτός. — μεγέθει διαφέροντας=ὑπερ-
έχοντας κατὰ τὸ μέγεθος. — **Ἡφαιστος**, ίδε B. 1. — πῦρ ἐν
στόματος φυσῶ=ἐκπλέμπω ἀπὸ τὸ στόμα πῦρ.

***Απορῶ**=εἰρίσκομαι εἰς ἀμηχανίαν. — πᾶς ἀν δύναιτο=
πῶς ἥθελε δυνηθῆ. — **ἴσχω** ἔρωτά τυνος=ἐρωτεύομαι τινα. —
φαρμακίς=μάγισσα. — δέδοικα=φοβοῦμαι. — πρὸς τῶν ταύ-
ρων=ὑπὸ τῶν ταύρων. — διαφθείρομαι=φονεύομαι. — συνερ-
γέω (ᾶ)=βοηθῶ. — **αντίφ*** τίνι ; — ἐπηγγείλατο, ἀορ. τοῦ ὅημ.
— ἐπαγγέλλομαι=ὑπόσχομαι. — **ἔγχειριεῖν**, ἀπαρ. μελλ. τοῦ ὅημ.
— **ἔγχειρίζω**=παραδίδω. — δμόση, ὑποτ. ἀορ. τοῦ ὅημ. **δμνυμι=**

Φροντίζομαι.—**Ξέειν** (μέλλον τοῦ δῆμος. **Έχω**)= ὅτι θὰ λάβῃ.—**σύμπλους**=δό πλέων διμοῦ μετά τυνος, σύντροφος.—**καὶ (ἔτν) εἰς Ελλάδα σύμπλουν ἀγάγηται**=καὶ ἐὰν ἀποπλέων παραλάβῃ αὐτὴν μαζί του εἰς τὴν Ελλάδα.—**φέ καταξευγγύνναι..καὶ τὸ σῶμα μα**· ἡ σειρὰ τῶν λέξεων: φέ ἐκέλευσε χρῖσαι τὴν τε ἀσπίδα καὶ τὸ σῶμα μέλλοντα καταξευγγύνναι τοὺς ταύρους.—φέ=διὰ τοῦ δοπίου.-**μέλλοντα**=διὰν ἐπρόσκειτο.—χρίω=ἀλείφω.—**ἔφη μήτε ὑπὸ πυρὸς ἀδικηθῆσεσθαι μήτε ὑπὸ σιδηρούν**=εἴπεν ὅτι δὲν θὰ ὑποστῆ βλάβην οὔτε ἀπὸ πῦρ οὔτε ἀπὸ σιδερούν.—**πρὸς μίαν ήμέραν**=ἐπὶ μίαν σκεδάνην ἡμέραν.—**σιδηρος**=ὅπλον ἦ ἔργαλεῖον ἀπὸ σιδηρούν.—**τοῦ νεώ**=τοῦ ναοῦ.—**μαστεύω**=ἀναζητῶ.—**καὶ δρμήσαντας αὐτοὺς**=καὶ μολονότι ὁρμησαν αὐτοῖς.

Καταφλέγω=κατακαίω.—**κτείνω**=φονεύω.—**οἱ ἐμπλεοντες**=οἱ ἐπιβιάνοντες τοῦ πλοίου (οἱ Ἀργοναῦται).—**φθάνω**=προλαμβάνω.—**νυκτὸς**=ἐν καρῷ νυκτός.—**ἥγαγε** ἀορ. β! τοῦ δῆμος. **ἄγω**=δῦῃγῶ.—**κατακοιμίζω**=ἀποκοιμίζω.—**συνεπετο**· παρατ. τοῦ συνέπομαι=συνακολουθῶ.—**ἀνήχθησαν** ἵδε Γ, 4.

Κατελθὼν=καταπλεύσας (ἐνν. εἰς Ἰωλκόν).—**ἔδωκε** (ἐνν. τῷ Πελὶ).—**ἀριστεῖς**=ἡγεμόνες.—**ἀνέθηκε** ἀορ. β! τοῦ δῆμος. **ἀνατίθημι**=ἀναμέτω, ἀφιερώνω.

Εἰς τὸν Ἰσθμὸν ἐλατρεύειο δ Ποσειδῶν, ὑπῆρχε δ' ἐκεῖ καὶ μεγαλοπρεπῆς ναὸς ἀφιερωμένος εἰς αὐτόν.

ΒΙΒΛΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

A. ΗΡΑΚΛΗΣ

1. Γέννησις, ἀνατροφὴ καὶ πρῶτα κατορθώματα τοῦ Ἡρακλέους.

Αλκμήνη=σύζυγος τοῦ Ἀμφιτρύωνος, βασιλέως τῆς Τίρυνθος. Οὗτος, ἐπειδὴ ἐφόνευσε χωρὶς νὺν θέλῃ τὸν βασιλέα τῶν Μυκηνῶν Ἡλεκτρίονα, εἰχε καταφύγει μετὰ τῆς Ἀλκμήνης εἰς Θήβας.—**Διὺς**=ἐκ τοῦ Διός.—**δράκων** ἵδε Γ, 2.—**εὐνὴ**=κλίνη.—**διαφθαρῆναι**· παθ. ἀορ. β! τοῦ δῆμος. **διαφθείρω**· ἵδε Γ, 6.—**ἐπιβοῶμαί τινα**=καλῶ τινα μεγαλοφώνως εἰς βοήθειαν.—**διαναστάς** μετοχ. ἀορ. β! τοῦ δῆμος. **διανισταμαι**=ση-

κώνομαι.—**ἄγκω**=τφίγγω (εἰς τὸν λαιμόν).—**έκατέραις ταῖς κερ-**
στὶν=μὲ τὰ δυὸ χέρια.

Ἄγματηλατέω (**ῶ**)=δῆληγῷ ἄρμα. Τὸ ἄρμα ἦτο πολε-
μικὸν δίτροχον ὅχημα συζύμενον ὑπὸ ἵπτων.—**Εὔρυτος**· βισι-
λεὺς τῆς Οἰχαλίας, ἀριστος χειροστής τοῦ τόξου.—**δπλομαχέω**
(**ῶ**)=μάζομαι μὲ τὰ ὅπλα.—**Κάστεω**· μετὰ τοῦ Πολυδεύκους
εἶναι γνωστοὶ εἰς τὴν μυθολογίαν δῆς Διόσκουροι, νέοι δηλαδὴ
τοῦ Διός. **Ἡσαν** διάσημοι διὰ τὸν ἡρωΐσμόν των.—**κιθαρῳδέω**
(**ῶ**)=τραγουδῶ μὲ τὴν συνοδείαν κιθάρας· ἡ πιθάρα καὶ ἡ λύ-
ρα ἥσαν τὰ πλέον συνήθη καὶ τὰ προσφιλῆ μουσικὰ ὅργανα
τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων.—**Δίνος**· ἥτο υἱὸς τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ
ἐπιστεύετο δῆς Ιερὸς ἀδόξ, σοφὸς καὶ πεπαιδευμένος.—**Ορ-**
φεύς· ἀρχαίστατος μυθικὸς ἀοιδός.—**ἀριψόλενος**, μέτ. ἀορ.
β! τοῦ ὅημ. **ἀφικνοῦμαι**=ἔρχομαι, φθάνω.—**πληγεῖς**, παθ.
ἀορ. β! τοῦ ὅημ. **πλήττομαι**=κτυποῦμαι.—**ἐπιπλήξαντα αὐ-**
τὸν=ἐπειδὴ ἐπέπληξεν αὐτὸν (δηλ. τὸν Ἡρακλέα).—**ἀποκτεί-**
νω· ίδε Α, 2.—**δείσας**, ἀορ. τοῦ δέδοιπα, ίδε Γ, 6.—**βουφόρ-**
βια=ἄγκη βιοῶν (βουκολιό).—**τρέφομαι**=ἐνατρέφομαι.—**ὅά-**
μη=σωματικὴ δύναμις.—**διήνεγκεν**, ἀορ. β! τοῦ ὅημ. **διαφέ-**
ρω.—**διαφέρω** τινδὲ=ὑπερβάλλω κάποιον.—**θεωρηθεῖς**, παθ.
ἀορ. τοῦ **θεωρέω** (**ῶ**)=λαρστηρῶ. —**ἥν δὲ καὶ θεωρηθεῖς**
φανερὸς δῆτα...=ἐνφαίνετο δὲ καθαρὸν καὶ μόλις τὸν ἀντίκρυνε
κανεῖς δῆτα... (ἔλευθέρως; καὶ ἡ ἔξωτερικὴ του δὲ ἐμφάνισις ἐ-
φανέρωνεν δῆτα ..).—**τετραπηγναῖον** ἔχω τὸ σῶμα=εἴμαι πο-
λὺ ὑψηλοῦ ἀναστήματος.—**λάμπω** ἐξ δημάτων αἴγλην πυρὸς
=ἐπλέμπω λάμψιν πυρὸς ἀπὸ τοὺς ὄφθαλμούς μου (πετοῦν
σπίθες τὰ μάτια μου).

Βουνόλιον, ίδε ἀντέρω **βουφόρβια**.—**ὑπάρχω**=εὑδί-
σκομαι.—**ἀνεῖλεν**, ἀορ. β! τοῦ ὅημ. **ἀναιρῶ**=φονεύω.—**δρμάσ-**
μαι (**ᾶμαι**)=ἔλω δῆς δρμητήριον, ἕκινθ—**Κιθαιρών**· δρος
τῆς Βοιωτίας.—**φθείρω**=καταστρέφω.—**Θεσπιαῖς**· ἀρχαίν πό-
λις τῆς Βοιωτίας, τῆς δοπιάς τὰ ἐρείπια κείνται κατὰ τὰς Α.
ὑπωρείας τοῦ Ἐλικωνοῦ.—**έλεῖν**, ἀορ.β! τοῦ **αἰρῶ**=συλλαμβά-
νω.—**χειρόδομαι** (**օῦμαι**)=καταβάλλω, φονεύω.—**δορձ**=δέρ-
μα.—**ἡμφιέσατο**, ἀορ. τοῦ ὅημ. **ἀμφιέννυμαι**=ἐνδύομαι, φορῶ.
—**χάσμα**=ἄνοιγμα, ετόμα (ιδίως θηρίου).—**έκρηστο**, ἀορ.
τοῦ **χρῶμαι**=μεταχειρίζομαι.—**κόρυς** (**υθος**)=περικεφαλαία—

τῷ κάσματι δὲ ἔχοντας τὸ μόριον = λογησιμοποίησε δὲ τὸ στόμα (τὸ δέομα τῆς κεφαλῆς) ὃς περικεφαλαίαν.

Προμαθών, ἀρ. β! τοῦ προμανθάνω = διδάσκομαι.—**Απόλλων,** (*φωνος*)· υῦδες τοῦ Διός καὶ τῆς Λητοῦς, θεὸς τῆς μαντείας, τοῦ φωτός, τῆς μουσικῆς καὶ τῆς ποιήσεως.—**Ἐρυής**· ἰδὲ Γ, 1.—**Ἡφαῖστος**· ἰδὲ Β, 1.—**Ἀθηνᾶ**· ἰδὲ Γ, 3.—**Θώραξ** = ἀμυντικὸν ὅπλον ἀπὸ μεταλλοῦ ἢ δέομα προφυλακτικὸν τοῦ στήθους καὶ τῶν νότων.—**Ξεμεν.** ἀρ. β! τοῦ ὅμη. **τέμνω** = κόπτω.—**Νεμέων**· κοιλάς τῆς Ἀργολίδος δασώδης.

2. Μαντα Ἡρακλέους.

Μινύαι: ἀρχαίτατος Ἑλληνικὸς λαός, τοῦ ὀποίου ὡς ἔδρα θεωρεῖται δ' Ορχομενὸς τῆς Βοιωτίας. Οὗτοι εἶχον καταστήσει τοὺς Θηβαίους φόρους ὑποτελεῖς. Ὁ Ἡρακλῆς ὅμως νικήσας αὐτοὺς καὶ φονεύσας τὸν βασιλέα τῶν Ἕργινον, ὅπι μόνον ἀπήλλαξε τὰς Θήβας τοῦ φόρου, ἀλλὰ καὶ ὑπερέσως τοὺς Μινύας νὰ στηρώνουν διπλοῦν φόρον εἰς τοὺς Θηβαίους.—**ξῆλος** = ζηλοτυπία.—**κατὰ ξῆλον** **Ἡρας** = ἐνεκα ζηλοτυπίας τῆς Ἡρας. Ἡ Ἡρα ἡτο σύζυγος τοῦ Διός.—**μανῆναι**, παθ. ἀρ. β! τοῦ **μαίνομαι** = τρελλαίνομαι.—**Μεγάρα**· θυγάτηρ τοῦ βασιλέως τῶν Θηβῶν Κρέοντος, ἡ ὁποία ἐδάθη εἰς τὸν Ἡρακλέα διὰ σύζυγος μετὰ τὴν νίκην τοῦ κατὰ τῶν Μινύων. Ἐξ αὐτῆς δ' Ἡρακλῆς ἀπέκτησε τοία τέκνα — **ξεμβαλεῖν**, ἀρ. β' τοῦ **ξεμβάλλω** = φίτω μέσσα.—**Ιψικλος**· διμοήτροις ἀδελφός τοῦ Ἡρακλέους.—**διδ**, ἰδὲ βιβλ. Ι, Γ, 1.—**καταδικάζω** **ξμαντοῦ φυγὴν** = καταδικάζω τὸν ἔσαυτόν μου εἰς ἔξοριαν.—**καθαίρομαι** = **ξεγγίζομαι**. Διὰ τὰ ἔγκλήματα καὶ μάλιστα φόνου ἀπητεῖτο κάθαρσις, ἄνευ τῆς δοτίας δὲν ἐπετρέπετο ἐπικοινωνία (λ. γ. θυσία) μὲ τοὺς θεούς. Λιὰ τὴν πάθαροιν ἔχοντας ποιοτείτο θαλάσσιον ὕδωρ, πῦρ κ.λ.π.—**παραγίνομαι**, ἰδὲ Βιβλ. Ι, Γ, 5.—**πυνθάνομαι τινος** = **ξρωτῶ τινα**.—**εἶπεν** = **ξρησμοδέτησεν**.—**Τίρυνς** (*νθος*)· παλαιοτάτη πόλις τῆς Ἀργολίδος, ἐπὶ μικροῦ ὑψώματος πρὸς τὰ Ν.Α. τοῦ "Ἀργους, ἵσχυρως ὥχυρωμένη διὰ τοὺς κρόνους ἐκείνους. Τὰ κυκλώπεια τείχη τῆς σώζονται.—**Ἐνρυσθεύς**· βασιλεὺς τῶν Μυκηνῶν. Κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς γεννήσεως τοῦ Ἡρακλέους δὲ Ζεὺς ἐβρέβαίσει μεθ' ὄρκου ἐνώπιον

τῶν θεῶν ὅτι τὸ παιδίον, τὸ δποῖον ἐπρόκειτο νὰ γεννηθῇ,
καὶ ἐκείνην τὴν ἡμέραν, θὰ ἥρχεν ὅλων τῶν περιοίκων καὶ τοῦ
γένους τῶν Περσειδῶν, ἐκ τοῦ δποίου κατήγετο καὶ δ Ἡρα-
κλῆς. Ἡ Ἡρα ὅμως ἐκ ζηλοτυπίας πρόδει τὴν Ἀλκμήνην ἐπε-
βράδυνεν, ὡς θεὰ τῶν τοκετῶν, τὴν γέννησιν τοῦ Ἡρακλέους
καὶ ἐπετάχυνε τὴν γέννησιν τοῦ Εὑρυσθέως. Συμφώνως λοιπὸν
πρόδει τὴν ἀπόφασιν τοῦ Διὸς δ Ἡρακλῆς ἦτο ὑποχρεωμένος νὰ
ὑπακούῃ εἰς τὸν Εὑρυσθέα.—**λάτρευτος τινι=ὑπηρετῶν τινα.**
ἐπιτάσσω=διατάσσω.—**ἄθλος=ἀγώνισμα,** κατόρθωμα.—**ἄ-
θλους δέκα·** δ Ἡρακλῆς διετάχθη 1) νὰ φονεύσῃ τὸν λέοντα
τῆς Νεμέας, 2) νὰ φονεύσῃ τὴν Λεοναίαν "Υδραν, 3) νὰ φέρῃ
ζῶσαν τὴν Κερυνίτιν ἔλαφον, 4) νὰ συλλάβῃ τὸν Ἐρυμάνθιον
κάπρον, 5) νὰ καθαρίσῃ τὴν κάπρον τῶν ποιμνίων τοῦ Αὐγείου,
6) νὰ φονεύσῃ τὰς Στυμφαλίδας ὄρνιθας, 7) νὰ συλλάβῃ τὸν
ταῦρον τῆς Κοκύτης, 8) νὰ φέρῃ εἰς Μυκήνας τοὺς ἵππους τοῦ
Διομήδους, 9) ν' ἀφαιρεσῃ τὸν ζωτήρα τῆς Ἰππολύτης καὶ
10) νὰ φέρῃ εἰς Μυκήνας τὰς βοῦς τοῦ Γηρυόνου.

Ἐπειδὴ ὅμως δ Ἔνδροςθέων δὲν ἀνεγνώρισε τὸν δεύτερον
καὶ τὸν πέμπτον ἄθλον, διότι διὰ μὲν τὸν πρῶτον προσέλαβε
βοηθόν, διὰ δὲ τὸν δεύτερον ἔλαβεν ἀμοιβήν, ἐπέβαλεν εἰς
τὸν Ἡρακλέα δύο ἄλλους ἄθλους, ἦτοι 1) νὰ φέρῃ τὰ χρυσᾶ
μῆλα τῶν Ἐσπερίδων καὶ 2). νὰ κομίσῃ ἐκ τοῦ Ἄδου εἰς τὰς
Μυκήνας τὸν Κέρβερον.—**ἐπιτελῶ=ἐκτελῶ.**—**ἔφη ἔσεσθαι=**
εἴπεν ὅτι θὰ γίνῃ.

3. Ἡρακλῆς, Δημιάνειρα καὶ Νέσσος.

Καλυδών· ἀρχαία πόλις τῆς Αἰτωλίας.—**Οἰνεύς** βασιλεὺς
τῆς Καλυδῶνος.—**μηνιστεύομαι=ζητῶ** εἰς γάμον.—**νπὲρ τῶν**
γάμων αὐτῆς=περὶ τῶν γάμων αὐτῆς.—**Ἀχελῷος** ποτάμιος
θεός, νίδος τοῦ Ὁκεανοῦ καὶ τῆς Γῆς· παρίστατο καὶ ὡς κερα-
σφόρος γέρων.—**εἰκάζομαι τινι=λαμβάνω** τὴν μορφήν τινος.
—**ώστε·** ἀνήκει εἰς τὸ παρέχειν.—**δούς·** μετοχ. ἀορ. β! τοῦ
ἔρημ. δίδωμι.—**βρωτὸν=φαγητόν.**—**δπερ ἀν εὔξαιτό τις=τὸ**
δποῖον ἥθελε τις εὐχηθῆ (ἐπιθυμήσει).—**Εὕηνος** ποταμὸς τῆς
Αἰτωλίας.—**ἐπὶ Εὕηνον=εἰς** τὸν Εὕηνον.—**ἐν φ· δηλ.** ποτα-
μῷ.—**καδέξομαι=λαθημαι.**—**οἱ παρεῖστες=οἱ** διερχόμενοι,

οί διαβάται.—διαπορθμεύω μισθοῦ=μεταφέρω ἀντὶ ἀμοιβῆς εἰς τὸ ἀπέναντι μέρος (διὰ μέσου πορθμοῦ ἢ πυταμοῦ).—εἰληφέραι, ἀπαρ. παρακ. τοῦ ὅημ. λαμβάνω.—μισθὸν αἰτηθεῖς=ἐπὶ ἀμοιβῆς.—ἐπιτρέπω=ἀναθέτω.—διακομίζω=διαβιβάζω.—ἀνακραγούσης, μετοχ. ἀορ. β! τοῦ ὅημ. ἀνακράζω—φωνάζω δυνατά.—Κένταυρος οἱ Κένταυροι ἦσαν μυθολογικά ὄντα κατὰ τὸ ἐν ἡμισυ ἄνθρωποι καὶ κατὰ τὸ ἄλλο ἵπποι. Κατὰ πᾶσαν πιθανότητα ἡ τοιαύτη ἀντίληψις περὶ τῶν Κένταυρων ἐδημιούργηται, δτε διὰ πρώτην φοράν εἰδον οἱ ἄνθρωποι τοὺς δεινοὺς ἵππεῖς τῆς Θεσσαλίας.—μέλλων τελευτᾶν=δτε ἐπρόκειτο νὰ ἀποθάνῃ.—φίλτρον=μέσον μαγικὸν ἢ φάρμακον, τὸ δποῖον προκαλεῖ τὴν ἀγάπην.—ὅνεν, μετοχ. παθ. ἀορ. β' τοῦ ὅημ. ὁέω. ἀκίς=ἀλκυνή.—τὸ τραῦμα τῆς ἀκίδος=τὸ τραῦμα, τὸ δποῖον προεκλήμητο νπὸ τοῦ βέλους (τοῦ Ἡρακλέους). παρ' ἔστη=μαζὶ τῆς.

4. Ἡρακλῆς καὶ Ἰόλη.

Τραχὶς ἢ Τραχίν· ἀρχαία πόλις μεταξὺ τῆς Οἴτης καὶ τοῦ Μαλιακοῦ κόλπου, πρωτεύουσα μικρᾶς κώρας, ἡ δποία ἐλέγετο «Τραχινία». στρατεία=στρατιά, στρατός.—ἐπ' Οἰχαλίᾳ=ἐναντίον τῆς Οἰχαλίας· ἡ Οἰχαλία ἦτο ἀρχαιοτάτη πόλις εἰς τὴν Θεσσαλίαν ἐπὶ τοῦ Πηνειοῦ. Εὔρυτον τιμωρήσαθαι θέλων· δτε βασιλεὺς τῆς Οἰχαλίας Εὔρυτος διεκήρυξεν δτι ἐκεῖνος δποῖος θὰ ἐνίκα αὐτὸν καὶ τοὺς υἱοὺς του εἰς ἀγῶνα τόξου, θὰ ἐλάμβανεν ὃς σύζυγον τὴν θυγατέρα του Ἰόλην· εἰς τὸν ἀγῶνα ἔλαβε μέρος μετὰ τοὺς ἄθλους καὶ δ Ἡρακλῆς. Ο Εὔρυτος δμως ἥρωνήτη νὰ δώσῃ εἰς αὐτὸν τὴν Ἰόλην, μολονότι ἐνίκησε.—τιμωρέομαι (οῦμαι)=τιμωρῶ, ἐκδικοῦμαι.—Δοκορός· ἦσαν Ἐλληνικὴ φυλὴ καὶ διηγοῦντο εἰς Ὀξύλας, Ὁπουντίους καὶ Ἐπικνημιδίους· οἱ τελευταῖοι κατώκουν κατὰ τὴν ἀπέναντι τῆς Εὐβοίας ἀπτὴν καὶ συνώρευνον ἐστρεφικῶς μὲ τὴν Βοιωτίαν καὶ τὴν Φωκίδα.—ἀιρέω (ῶ)=κυριεύω.—ἀποθανόντας, ἀορ. β! τοῦ ὅημ. ἀποθνήσκω=φονεύομαι.—λαφυραγωγέω (ῶ)=λεηλατῶ.—ἰερουργέω (ῶ)=θυσιάζω.—ἐσθής, η, =ἐνδυμα· κατὰ τὰς θυσίας οἱ ἀρχαῖοι ἐνερδύοντο καθαρὰ ἐνδύματα.—τὸν κήρωνα· τὸν Λίχαν, περὶ τοῦ δποίου δμιλεῖ κατωτέρῳ κα-

τὰ τοὺς ἀρχαιοτάτους χρόνους οἱ κήρυκες ὑπηρέτουν τοὺς ἥγεμόνας παρασκευάζοντες τὴν τράπεζαν, τὴν ἀμαξῖν κλπ. Ὅτηρέτουν ἐπίσης κατὰ τὰς συνελεύσεις τοῦ λαοῦ, τὰς θυσίας κ.λ.π. —οἰσονταὶ^(μελλ.) τοῦ ὅμιλος. φέρω=διὰ νὰ φέρῃ.—πυθομένη, ἀορ. β! τοῦ ὅμιλος. πυνθάνομαι=πληροφοροῦμαι.—δεισασσα, ἵδε Γ, 6.—ταῖς ἀληθείαις=ἀληθῶς,—χιτών^{*} ἔνδυμα, τὸ δ.οἰον ἔφορεῖτο κατάσαρκα (ὑποκάμισον).—χρίω, ἵδε Γ, 6.

5. Θάνατος τοῦ Ἡρακλέους.

'Ενδύν, μετοχ. ἀορ. β! τοῦ ἔνδυμα.—ως=ὅτε.—Ιός=δηλητήριον.—δ τῆς θδρας Ιός^{*} τὸ αἷμα τοῦ Νέσσου μὲ τὸ δποῖον ἡ Δημάνειρα ἔχοιστ τὸν χιτῶνα τοῦ Ἡρακλέους ἵτο δηλητηριασμένον, διότι τὸ βέλος τοῦ Ἡρακλέους, διὰ τοῦ δποίου ἔφορενθη δ Νέσσος, εἴχε χρισθῆ μὲ τὴν χοῖην τῆς Λερναίας θδρας.—χρώς (ωτδες)=δέρμα, σῶμα.—σήπω=κάμνω τι νὰ σαπίσῃ.—δράμενος, μετοχ. ἀορ. τοῦ ὅμιλος. αἴρομαι.—τῶν ποδῶν δράμενος κατηκόντισε=ἀφοῦ τὸν ἡροασεν ἀπὸ τοὺς πόδας καὶ τὸν ἕσηκωσε, τὸν ἔξεσφευδόνισεν (εἰς τὴν θάλασσαν).—ἀπέσπα=προσεπάθει νὰ ἀποσπάσῃ.—προσπεφυκότα, μετοχ. τοῦ ὅμιλος. προσφύματι=προσκούλλωμα.—συναπεσπῶντο αὐτῷ=ἀπεσπῶντο μαζὶ μὲ αὐτὸν (δηλ. τὸν χιτῶνα).—κατασκεψείες, μετοχ. παθ. ἀορ. τοῦ ὅμιλος. κατέχω.—τοιαύτη συμφορᾶ κατασκεψείες=εἰς τοιαύτην συμφορὰν ἀφοῦ περιέπεσεν.—τῆς νεώς, ἵδε Γ, 6.—ἀναρτάω (ῶ)=κρεμῶ.

'Εντειλάμενος, ἀορ. τοῦ ἐντέλλοματι=ἀφήνω παραγγελίαν.—πυρὰ=σωρὸς ξιλων.—ἐπιβάντος=ἀφοῦ ἀνοβῆ ἐπάνω εἰς αὐτόν.—ὑφάπτω=θέτω ὑποκάτω πῦρ.—παριών, μετοχ. τοῦ ὅμιλος. παρέρχομαι=διέρχομαι πλησίον.—κατὰ ζήτησιν=πρὸς ἀναζήτησιν.—ὑφῆψε, ἀορ. τοῦ ὅμιλος. ὑφάπτω.—ὑποστάτη, μετοχ. ἀορ. τοῦ ὅμιλος. ὑφέσταμαι=ἴσταμαι ὑποκάτω.—λέγεται ἄναπέμψαι=λέγεται διτι ἔφερεν ἐπάνω.—διαλλαγείς, παθ. ἀορ. β! τοῦ ὅμιλος. διαλλάσσομαι=συμφιλώνομαι.

B! ΗΡΑΚΛΕΙΔΑΙ

1. Οἱ Ἡρακλεῖδαι ἴνεται εἰς Ἀθήνας. Θάνατος Εύρυνσθέως.

Μεταστάντος, μετ. ἀορ. β! τοῦ μεθίσταμαι.—μεθίσταμαι εἰς θεούς=ἀπέρχομαι εἰς τοὺς θεούς.—φεύγω τινὰ=διαφεύ-

για τὸν ἐκ μέρους τινὸς κίνδυνον.—Κῆνες· μυθολογικὸς βασι-
λεὺς τῆς Τραχίνος.—ώς δέ...ἐδεδοίκεσαν· ἡ σειρὰ τῶν λέξεων:
ώς δὲ ἐδεδοίκεσαν λέγοντος Εὐρυσθέως ἐκδιδόναι (τὸν
Κήνηκα) ἐκείνους καὶ ἀπειλοῦντος πόλεμον.—ώς==ἐπειδή.—
ἐκδιδόναι, ἀπαρ. ἐνεστ. τοῦ δῆμου. ἐκδίδωμι=παραδίδω.—λέ-
γω=ἀπατῶ.—ἐδεδοίκεσαν, τοῦ δῆμου. δέδοικα=φοβοῦμαι.—
καταλιπόντες, μετοχ. ἀρ. β! τοῦ καταλείπω=ζυγκαταλείπω.—
διὰ τῆς Ἐλλάδος=ἀνά τὴν Ἐλλάδα.—καθεσθέντες, μετοχ.
τοῦ δῆμου. καθέξομαι=καθήμαι ὡς ἵκετης.—ἐπὶ τὸν Ἐλέους
βωμόν· δὲ Ἐλεος ἐλατοεύστο εἰς τὰς Ἀθήνας ὡς θεός καὶ εἰ-
κε βωμόν, εἰς τὸν δποῖον κατέφευγον οἱ ἐπικαλούμενοι τὴν
βοήθειαν τῆς πόλεως ἔνειν.—ὑφίσταμαι πόλεμον=ἀναλαμβά-
νω πόλεμον. Οἱ Ἀθηναῖοι ἐβοήθησαν τοὺς Ἡρακλείδας ἐξ εὐ-
γνωμοσύνης πρὸς τὸν Ἡρακλέα, δοτὶς εἶχεν εὐεργετήσει τὸν
Θησέα.—παριπεννώ=διέρχομαι ἔφιππος.—Σκειρωνίδες (πέ-
τραι)· ἀπότομοι βράχοι πλησίον τῆς θαλάσσης μεταξὺ Μεγάρων
καὶ Ἰσθμοῦ (σήμερον κακὴ σκάλα).

2. Οἱ Ἡρακλεῖδαι κύριοι τῆς Πελοποννήσου.

Ἀπολομένου, μετοχ. ἀρ. β! τοῦ ἀπόλλινματ, ἵδε Γ.δ.—
ἐπὶ Πελοπόννησον=ἐναντίον τῆς Πελοποννήσου.—εἴλον, ἀρ.
β! τοῦ αἰρῶ=κυριεύω.—κατέρεω (ῳ)=γίνομαι κύριος.—πα-
τρῷος Ζεύς· πατρῷοι θεοὶ ἐλέγοντο οἱ προστίται θεοὶ οὐκογε-
νείας οὐ λαοῦ. Ὁ Ζεὺς ἦτο ἰδίως πατρῷος θεός τοῦ Ἡρακλέ-
ούς, ἐπομένως καὶ τῶν Ἡρακλειδῶν.—πληρόματι (οὐμαί)=
λαμβάνω διὰ κλήρου.—ἐκληροῦντο τὰς πόλεις=μοιράζοντο
διὰ κλήρου τὴν χώραν.—λῆξις, (ἐν τῷ δῆμῳ. λαγχάνω)=τὸ
διὰ κλήρου μερόδιον.—πρώτη μὲν οὖν λῆξις Ἄργος(ἐνν. ήν).
—Ἄργος=Ἄργολις.—Δακεδαίμων=Λακωνική.—Μεσσήνη
=Μεσσηνία.—ἔδοξε, ἀρ. τοῦ δῆμου. δοκεῖ=φαίνεται καλόν.—
ψῆφον βαλεῖν ἔκαστον=νὰ δύψῃ ἔκαστος (εἰς τὴν ὑδρ' αν)
ἀνὰ μίαν ψῆφον· συνήθως η ψῆφος ἦτο λιθάρι.—λαχεῖν, ἀρ. β!
τοῦ δῆμου. λαγχάνω=λαμβάνω διὰ κλήρου.—γῆ, ἵδε Β. 1.—ἔδει=
ἔποεπε.—ἐλκυσθείσης· μετ. παθ. ἀρ. τοῦ ἐλκώ=τραβῶ ἐπά-
νω, ἔξαγω.—τῆς Τημένου· ἐνν. ψήφου.—τῶν Ἀριστοδήμου
παιδῶν· οὗτοι ἐβασίλευσαν διμοῦ εἰς τὴν Σπάρτην ἔκτοτε δὲ

Ξπεκράτησεν ἡ ἀρχὴ οἵ βασιλεῖς τῆς Σπάρτης νὰ εἶναι δύο.

ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΡΙΤΟΝ

Α. ΘΗΒΑΙΚΟΙ ΜΥΘΟΙ

1. Ἀγήνορος τέκνα.

Διβύη θυγάτηρ τοῦ βασιλέως τῆς Αίγυπτου Ἐπάφου καὶ τῆς Μέμφιδος.—**παραγενόμενος** μετοχ. ἀορ. β' τοῦ ὁήμ. **παραγίνομαι**. ἵδε βιβλ. I.Γ, 6.—**ἀγομαι γυναῖκα**=γυμφεύομαι.—**τεκνώ(ῶ)**, ἵδε βιβλ. I.Α, 1.—**χειροσήθης**=ἥμερος—**ἐπιβιβασθεῖσαν** ἐνν. αὐτοῦ.—**ἀφανῆς γίνομαι**=ἔξαφανίζομαι. — ἐπὶ **ζήτησιν** ἐκπέμπω **τινὰ**=ἔξαποστέλλω τινὰ πρὸς ἀναζήτησιν.—**ἀναστρέψω**=ἔπιστρέψω.—**ἄσ**=ἔπειδη.—**πᾶσαν ποιούμενοι** ζήτησιν=ἄν καὶ ἥρεύνησαν πανταχοῦ.—**ἀδύνατοι ἥσαν**=δὲν ἥδύναντο.—**τὴν εἰς οἷκον ἀνακομιδὴν ἀπογνόντες**=ἱφοῦ ἔχασαν κάθε ἐλπίδα περὶ ἐπανόδου εἰς τὴν πατρίδα.

1. Ὁ Κάδμος βασιλεὺς τῶν Θηβῶν.

Ξενίζομαι=φιλοξενοῦμαι.—**πολυπραγμονῶ**=ἔξειάζω κατὰ βάθος (πολυεξειάζω) —**χρῆσθαι**, ἀπαρ. ἐνεστ. τοῦ ὁήματ. **χρῶμαι**.—**καθιστᾶν**=κατακλίνομαι.—**καμοῦσα**, μετ. ἀορ. β' τοῦ ὁήμ. **κάμνω**=ἔξαντλοῦμαι (ἐκ τοῦ κόπου).—**διὰ Φωκέων**=διὰ μέσου τῆς χώρας τῶν Φωκέων.—**συντυχών**, μετ. ἀορ. β' τοῦ ὁήμ. **συντυγχάνω**=συναντῶ.—**Πελάγων** υἱὸς τοῦ Ἀρχιδάμαντος ἐκ Φωκίδος.—**βουκόλιον**, ἵδε βιβλ. II. A, 1.—**ἐπομαί τινι**=ἀκολουθῶ τινα,—**διεξιοῦσσα**, μετοχ. τοῦ ὁήμ. **διεξέρχομαι**=διασκίζω.—**ληψόμενος**, (μετοχ., μελλ. τοῦ ὁήμ. **λαμβάνω**)=διὰ νὰ πάρῃ.—**Ἄρειος, α, ον**=ἀφερωμένος εἰς τὸν Ἀρην (θεὸν τοῦ πολέμου).—**δράκων**, ἵδε βιβλ. I.Γ, 2.—**γεγονέναι**, τοῦ ὁήμ. **γίνομαι**=γεννῶμαι.—**Ἀθηνᾶς ὑποθεμένης**, ἵδε βιβλ. I.Γ, 3.—**ἀνατέλλω**=ἀναφαίνομαι.—**βασιλεῖαν κατασκευάξω τινὶ**=καθιστῶ τινα βασιλέα.—**καταλιπόντες**, μετοχ. ἀορ. β'. τοῦ ὁήμ. **καταλείπω**.—**Καδμεῖα** ἀκόποις τῶν Θηβῶν ὀνομασθεῖσα οὕτω ἐκ τοῦ Κάδμου.—**εὐωχοῦμαι**=διασκεδάζω φύγων καὶ πίνων).—**καθυμνῶ**=ἔξυπνῶ, ἐγκωμιάζω.

3. *"Αλλοι βασιλεῖς τῶν Θηβῶν.*

Toū Xθovίou=υἱοῦ τοῦ Χθονίου· οὗτος ἦτο εἰς ἐκ τῶν περισωθέντων Σπαρτῶν.—**ἐνιαυσιαῖος**=ἡλικίας ἐνὸς ἔτους.—**ἀρχὴ**=βασιλεία.—**ἀφείλετο** ἀόρ. β! τοῦ ὅημ. **ἀφαιροῦμαι**=ἀφαιρῶ.—**ἔως**=ἕφ' ὅσον.—**Zῆθος καὶ Ἀμφίων** νίοι τοῦ Διὸς καὶ τῆς θυγατρὸς τοῦ Νυκτέως Ἀντιόπης.—**παραλαβόντες** τίνες; **δυναστεία**=βασιλεία.—**τῇ Ἀμφίονος λύρᾳ** ταύτην εἶχε δωρήσει εἰς τὸν Ἀμφίονα δὲ Ἐρμῆς μετὰ τόσης δὲ χάριτος ἔπαιξεν δὲ Ἀμφίων, ὃστε οἱ λίθοι, ἔλκυσόμενοι ἀπὸ τὴν μυσικήν, μόνοι τῶν ἐκινοῦντο καὶ ἐτοποθετοῦντο ἐπὶ τῶν τειχῶν.—**ἐπακολουθεῖσθαι** τινα=ἴκολουθον τινα, ὑπακούω εἰς τινα.—**διατελῶ**=ἵαμένω, ζῶ.—**ἐπιξενοῦται** Πέλοπι=ιυνεδέθη διὰ στενῆς φλίας πρὸς τὸν Πέλοπα.

4. *Oιδίπους.*

α' Γέννησις καὶ πρᾶται περιπέτειαι τοῦ Οιδίποδος.

Τελευτὴ=θάνατος.—**ἐκθεῖναι**, ἀπαρ. ἀόρ. β' (δριστ. ἔξ-έθηκα) τοῦ ὅημ. **ἐκτείθημι**=ἐκθέτω. Ολίγος ἔξέθεσε τὸ βρέφος, διότι ὑπῆρχε χρησιμὸς ὅτι τοῦτο θὰ ἐφόρευε τὸν πατέρα του.—**νομεὺς**=βοσκός.—**περδόνη**=καρφί.—**διατρήσας**, ἀόρ. τοῦ ὅημ. **διατετρανὼ**=διατρυπῶ.—**ήνεγκαν**, ἀόρ. τοῦ ὅημ. φέρω.—**ἀνελοῦσσα**, μετοχ. ἀόρ. β' τοῦ ὅημ. **ἀναιρῶ** (δριστ. ἀνελλον)=παραλαμβάνω.—**ὑποβάλλομαι**=υἱοθετῶ.—**θεμένη**, μετοχ. ἀόρ. β! τοῦ ὅημ. **τιθεμαι**=θέτω.—**ἀνοιδέω** (ω)=φουσκώνω.

β.' Ο Οιδίπους φονεὺς τοῦ πατρός του.

Τελειόδομαι (οῦμαι)=φθάνω εἰς ὡρμον τὴν ἡλικίαν.—**διαφέρω τινὸς ἐν δώμῃ**=εἶμαι ὑπέρτερός τυνος κατὰ τὴν σωματικὴν δύναμιν.—**ῆλιξ (ικος)**=συνομῆλιξ (τῆς αὐτῆς ἡλικίας).—**διὰ φθόνον**=ἔνεκα φθόνου.—**ῶνειδίζετο** ὑπόβλητος=κατηγορεῖτο (ἐγλευάζετο) ὡς νόθος.—**πυνθάνομαι παρά τινος**=ἔρωτοι τινα.—**τῶν ίδιων γονέων**=τῶν γονέων του.—**τὴν δὲ μητέρα γυναῖκα ἀξεσθαι**=τὴν δὲ μητέρα (εἰσεν) ὅτι θὰ λάβῃ ὡς σύζυγον.—**καὶ νομίζων γεγεννήσθαι** ἔξ ὕν ἐλέγετο=καὶ ἐπειδὴ ἐνόμιζεν ὅτι εἶχε γεγεννηθῆ ἐκ τῶν γονέων ἀπὸ τοὺς δοπίοντας ἐπιστεύετο ὅτι ἐγεννήθη (δηλ. τοῦ Πολύβου καὶ τῆς Περι-

ριθοίας).—**ἀπολείπω**=έγκατα λείπω.—**πορεύομαι**=έιλαστρόφω.
—**συντυγχάνω τινὶ**=συναντῶ τινα.—**ἔφ' ἄρματος δχοῦμαι**=
έπιβαίνω ἄρματος.—**κῆρυξ**, ίδε βιβλ. II, A, 4.—**κελεύσαντος·**
ἔνν. τοῦ **κῆρυκος**.—**ἐκχωρῶ**=παραμερίζω.—**ἀναβολὴ**=έπιβρά-
δυνσις.

γ.' **Ἡ Σφίγξ καὶ τὸ αἴνιγμα αὐτῆς.**

Οὐ σμικρὰ συμφορὰ κατέσκε τὰς Θήβας=μεγάλη συμ-
φορὰ ἐνέσκηψεν εἰς τὰς Θήβας.—**βάσις**=πόδες.—**δρυς**=πη-
νόν.—**Φίλειον δρος**, ιρημὸς ἀπότομος ἐν Βοιωτίᾳ.—**Μοῦσαι**
θυγατέρες τοῦ Διός, κατ' ἀρχὰς θεότητες τοῦ ἄσματος, ἔπειτα
δὲ τῶν διαφόρων εἰδῶν τῆς ποιήσεως, τῶν τεχνῶν καὶ τῶν ἐ-
πιστημῶν.—**τηνικαῖτ' ἀπαλλαγῆσεσθαι τῆς Σφιγγὸς**=ὅτι τότε
θ' ἀπαλλαγοῦν ἀπὸ τὴν Σφίγγα.—**ἡνίκ'** ἀν λύσωσι=ὅταν λύ-
σουν.—**συνιόντων** (ἔνν. αὐτῶν, δηλ. τῶν Θηβαίων)=συνεργο-
μένων.—**εἰς ταῦτα**=εἰς τὸ ίδιον μέρος.—**ἐπειλ**=έπειδή.—**κα-**
ταβιβρώσκω=κατατρώγω.

δ.' **Τὸ τέλος τοῦ Οἰδίποδος.**

'**Απόλλυμαι**=χάνομαι, καταστρέφομαι.—**κηρύσσει Κρέων**
.....γυναῖκα· ἡ σειρὰ τῶν λέξεων : **κηρύσσει Κρέων** δώσειν
τῷ λύσοντι τὸ αἴνιγμα **καὶ τὴν βασιλείαν καὶ τὴν γυ-**
ναῖκα Δαῖον.—**ἔλυσε** ἀπήντησε δηλ. ὅτι τὸ αἴνιγμα ἐννοεῖ
τὸν ἀνθρώπον κατὰ τὰς τρεῖς περιόδους τῆς ζωῆς του, βρεφικήν,
ἄνδρικήν καὶ γεροντικήν.—**φανέντων**, μετοχ. παθ. ἀρ. β! τοῦ
ὅημ. **φαίνομαι**=ἀποκαλύπτομαι.—**ὕστερον**=βραδύτερον (ὅτε
ἐνέσκηψε θανατηφόρος νόσος εἰς τὰς Θήβας ἐξ αἰτίας τοῦ ἐγ-
κλήματος τοῦ Οἰδίποδος).—**τὰ λαιθάνοντα**=τὰ διαφεύγοντα
τὴν προσοχήν, τὰ παραμένοντα ἢ γνωστα.—**αἱ δψεις**, ίδε βιβλ. I,
Γ, 4.—**ἔλαύνομαι**=έκδιώκομαι.—**Κολωνός δῆμος τῆς Ἀττικῆς**
πρὸς Δ. τῶν Ἀθηνῶν (τὰ σημερινὰ Σεπόλια).—**ἔνθα**=ὅπου.—
Ἐρινύες ἢ Εὑμενίδες (κατ' εὐφημισμόν)· θεαὶ τοῦ Ἀδού, αἱ
δοποῖαι ἐτιμώρουν τοὺς ἐγκληματίας.—**τέμενος**=τόπος ἀφιερω-
μένος εἰς θεὸν ὃς οιεὶς έδαφος· εἰς αὐτὸν ίδρυετο ὁ ναὸς τοῦ
θεοῦ.

Β.' ΑΧΑΪΚΟΙ ΜΥΘΟΙ.

1. Άλανος.

Αάδων ποταμὸς ἐν Ἀοκαδίᾳ (κ. Ρωμαῖς); τὸ ὕδωρ τῆς πηγῆς του (Λυκούρια—Καλαβρύτων) σχηματίζει εὐθὺς ποταμὸν ἀδιάβατον, διότι προέρχεται ὑπογείως ἐκ τῆς λίμνης τῆς Φενεοῦ.—**τούτῳ**=χάριν τούτου.—**δηντι μάρνῳ**=διότι ἡτο μόνος.—**Οἰνώνη** τὸ ἀρχαιότερον ὄνομα τῆς νήσου Αἴγινης.—**τοὺς μύρμηκας ἀνθρώπους ἐποίησεν** ὅπως καὶ ἀμέσως κατωτέρῳ ἀναφέρεται, ὁ Άλανὸς ἡτο εὐσεβέστατος. ἡτο ἐπομένως προσφιλῆς εἰς τοὺς θεούς. “Οτε λοιπὸν νόσος τις ἡρῷμωσε τελείως τὴν Αἴγιναν, ὁ Ζεὺς εἰσακούσας παράκλησιν αὐτοῦ ἐπλήθυνε πάλιν τὴν νῆσον διὰ τῆς μεταμορφώσεως τῶν μυρμήκων εἰς ἀνθρώπους, οἱ διποῖοι ὀνομάσθησαν διὰ τοῦτο Μυρμιδόνες.—**Σκείδων** κατὰ τὴν Αττικὴν παράδοσιν ληγτῆς ἐκ Μεγάρων, κατὰ δὲ τὴν Μεγαρικὴν ἥρως, διώκτης τῶν κακοποιῶν καὶ προστάτης τῶν δικαίων.—**αεθίσ**=πάλιν.—**Νηρεύς**· υἱὸς τοῦ Πόντου καὶ τῆς Γαίας, πατὴρ τῶν Νηρογίδων, ωραίων θαλασσίων νυμφῶν, ἐκ τῶν διποίων ἐπισημότεραι ἦσαν ἡ Ἀμφιτρότη καὶ ἡ Θέτις.—**τὰ ἐγεστῶτα κακὰ**=αἱ παροῦσαι συμφοραί.—**εὐχάς ποιοῦμαι**=τροσεύχομαι.—**Πλούτων**, ίδε Β.β.). I, A, 1.—

2. Τέκνα τοῦ Άλανοῦ.

Διαφέρω=ὑπερέχω.—**ἐπιβουλεύω τινί**, ίδε Βιβλ. I, Γ, 1.—**λαχών**, μετοχ. ἀσρ. β! τοῦ ὅημ. λαγκάνω.—**λαχὼν αλήρεψ**=δριτεῖς διὰ κλήρου.—**βαλών**, μετοχ. ἀσρ. β! τοῦ ὅημ. **βάλλω**=τυπῶ.—**δίσκωφ**=διὰ δίσκου.—**κατὰ τῆς κεφαλῆς**=ἐπάνω εἰς τὴν κεφαλήν, εἰς τὸ κεφάλι.—**θλη**=δάσος.—**φωράω** (ω)=ἰνακαλύπτω.—**ἔλαύνομαι**=διώκομαι.—**ἄπαις**=δ ἄνευ τέκνων—**γέρας** (τὸ)=βραβεῖον.—**φανέντος** (μετοχ. παθ. ἀσρ. β! τοῦ ὅημ. φαίνομαι)=βιπειδὴ ἐφίνη.—**στρατεύομαι**=βιστρατεύω.—**λαομέδων**· βασιλεὺς τοῦ Ἰλίου.

3. Ἀχιλλεύς.

“Ετεκεν, ἀσρ. β! τοῦ ὅημ. **τίκτω**=γεννῶ.—**τῆς νυκτὸς** **ζφθειρεν**, δ ἦν αὐτῷ θνητὸν πατρῷον=κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς νυκτὸς κατέστρεψε(διὰ τοῦ πυρός)δ, τι θνητὸν ἀπὸ τὸν πατέρα του

ὑπῆρχεν εἰς αὐτό.—**μεθ'** ήμέραν=κατὰ τὴν ήμέραν.—**χείω**=θλείφω.—**ἀμβροσία**=ἡ τροφὴ τῶν θεῶν ἐδῶ διμως ἀλοιφῇ.

'**Ἐπιτηδῶ**=παραμονεύω.—'**ἀσπαλῷω**=σπαρταρῶ.—**βοάω(ώ)**=φωνάζω.—**προσάρεσις**=σχέδιον.—**ἀπολείπω**=ἀφήνω.

—**τελειώσις(ώ)**=φέρω εἰς πέρας.—**Φχετο(ούχομαι)**=ἀπῆλθε.—**Χείρων**·Κένταυρος, δόποιος ἐφημίζετο ὡς δικαιότατος, σοφὸς καὶ ἀριστος λατρός. Ἐσωσε τὸν φίλον του Πηλέα ἀπὸ τοὺς ἀλλούς Κενταύρους καὶ ἐβοήθησεν αὐτὸν νὰ λάβῃ σύγνοι τὴν Θέτιν περὶ τῶν Κενταύρων, ἵδε βιβλ. II, A, 3.—**σῦς(δε)**=χοῖρος.—**προσήνεγκεν**, ἀορ. β! τοῦ ὄημ. **προσφέρω**=πλησιάζω.

Κάλχας δόμαντις δόποιος συνάδευσε τὸν Ἑλληνικὸν στρατὸν εἰς τὴν Τροίαν.—**χωρὶς**=ἄνευ.—**ληφθῆναι**=νὰ καταληφθῇ.—**προειδῆτα**, μετοχ. τοῦ ὄημ. **πρόσιδα**=γνωρίζω ἐκ τῶν προτέρων.—**δεῖ**=πρέπει.—**ἀπολέσθαι**, ἀπαρ. ἀορ. β! τοῦ ὄημ. **ἀπόλλυμαι**=;-**κρύπτω** ἐσθῆτι γυναικεῖα=ἐνδύω μὲ γυναικεῖα φροέματα.—**παρέθετο** ἀορ. β! τοῦ ὄημ. **παρατίθεμαι**=παραδίδω τινὰ εἰς τὴν φροντίδα τινός, ἐμπιστεύομαι.—**μηνύομαι**=προδίδομαι—**σάλπιγγι** **χρῶμαι**=χρησιμοποιῶ σάλπιγγα.—**τοῦτον** τὸν τρόπον=κατὰ τοῦτον τὸν τρόπον.

Γ.' ΑΤΤΙΚΟΙ ΜΥΘΟΙ.

1. "Ερις Ἀθηνᾶς καὶ Ποσειδῶνος.

Αὐτόχθων=δόμαντις φυτρώσας ἐξ αὐτῆς τῆς γῆς.—**συμφυής**, (**δέη**), ἐσ=δ ἐκ φύσεως ἡγωμένος.—**δράκων**, ἵδε βιβλ. I, Γ, 2.—**ἔδοξε τοῖς θεοῖς**=ἔφανη καλὸν εἰς τοὺς θεούς.—**καταλαβέσθαι**=νὰ καταλάβουν δι' ἔαντούς.—**ΐδιος**=ἰδιαίτερος.—**ἐπὶ τὴν Ἀττικὴν**=εἰς τὴν Ἀττικήν.—**πλήττω**=κτυπῶ.—**τρίαινα**. ἵδε βιβλ. I, A, 3.—**κατὰ μέσην τὴν Ἀκρόπολιν**=εἰς τὸ μέσον τῆς Ἀκροπόλεως.—**ἀπέφηνεν**, ἀορ. τοῦ ὄημ. **ἀποφαίνω**=φανερώνω.—'**Ἐρεχθίης** φρέαρ ἐντὸς τοῦ ἐπὶ τῆς Ἀκροπόλεως '**Ἐρεχθίου**, ναοῦ τῆς Ἀθηνᾶς καὶ τοῦ Ποσειδῶνος.—**ποιοῦματι μάρτυρα**=καθιστῶ μάρτυρα.—**Πανδρόσειον** ἡ δυτικὴ διαίρεσις τοῦ '**Ἐρεχθίου** δημομασθεῖσα οὕτως ἐκ τοῦ δύνοματος τῆς Πανδρόσου, θυγατρός τοῦ Κέκροπος.—**γενομένης** δὲ **ἔριδος ἀμφοῖν**=ἐπειδὴ δὲ μεταξὺ τῶν δύο ἥγερθη φιλονικία.—**διαλύω**=συμφιλιώνω.—**κρίνομαι**=δίδομαι δι' ἀποφάσεως.

II. ΑΙΓΑΙΑΝΟΥ ΠΟΙΚΙΛΗ ΙΣΤΟΡΙΑ

1. Ἡ ἀξία τῆς φιλοπονίας.

*Ροιὰ=ὅδια.—*λίκνον*=κάνιστρον.—*ἔλαύνω* τὴν Περσίαν.—*προσκομίζω*=προσφέρω ώς δῶρον.—*τὸ μέγεθος*=διὰ τὸ μέγεθος.—*ὑπερεκπλαγεῖς*, παθ. ἀορ. β! τοῦ ὅημ. *ὑπερεκπλήσσομαι*=ἐκπλήττομαι παρὰ πολὺ.—*παράδεισος*=κῆπος.—*οἰκοθεν* (ἐνν. φέρει)=ἀπὸ τὸν οἰκόν του, ἀπὸ τὰ κτήματά του.—*ἡ αὐτοῦ γεωργία*=ἡ προσωπική του καὶ λέργεια.—*ὑπερήσθη*, παθ. ἀορ. τοῦ ὅημ. *ὑπερηδομαι*=εὐχαριστοῦμαι ὑπερβολικά.—*ἐπιλέγω*=λέγω προσέτι.—*νὴ τὸν Μίθραν*=μὰ τὸν Μίθραν· δο *Μίθρας* ἦτο θεότης τῶν Περσῶν, προσωποίησις τοῦ ἥλιου.—*γε*=τοῦ λάχιστον.

2. Ὁ ἀγών τῶν ἀλεητρυόνων ἐν Ἀθήναις.

*Ἐθεντο, μεσ. ἀορ. β! τοῦ ὅημ. τίθεμαι.—*νόμον τίθεμαι*=ψηφίζω νόμον.—*ἀλεητρυόνων*=ἀλέκτωρ.—*μιᾶς ἡμέρας τοῦ ἔτους*=μίαν ἡμέραν κατ' ἕτος.—*ἔρω*, μελλ. τοῦ ὅημ. λέγω.—*ἔξαγω τινὰ*=δόηγω τινά.—*ἡ πολιτικὴ δύναμις*=δ στρατὸς τῆς πόλεως.—*θεάμαι (ῷμαι)*=παρατηῶ.—*ἀργᾶς*=ἀδιαφόρως.—*ἐπέστησε τοῦ ὅημ.* ἐφίστημι.—*ἐφίστημι τὴν στρατιὰν*=σταματῶ τὸν στρατόν.—*πρὸς αὐτούς δηλ. τοὺς στρατιώτας*.—*πατρῷοι θεοὶ*=προστάται θεοὶ οἰκογενείας ἢ λαοῦ.—*μὴν*=βεβαίως.—*ἡρίσιν*=τάφος.—*ἥτιδμαι*=νικῶμαι.—*ἐκάτερος*=δ καθεὶς ἐκ τῶν δύο.—*εἶξαι, ἀορ. τοῦ εἴκω*=ὑποχωρῶ.—*θάτερος*=δ ἔτερος.—*ἐπέρρωσε, τοῦ ὅημ. ἐπιρρώνυμι*=ἐνθαρρύνω.

3. Κρητῶν νόμος περὶ μαθημάτων.

*Ἐλεύθεροι=οἱ γεννηθέντες ἐξ ἐλευθέρων γονέων.—*ψυχαγωγέομαι (οῦμαι)*=αἰσθάνομαι εὐχαρίστησιν.—*τῇ μνήμῃ διαλαμβάνω τι*=συγκρατῶ τι εἰς τὴν μνήμην μου.—*ἴνα μὴ ἀπολογίαν ἔχωσι*=διὰ νὰ μὴ δύνανται νὰ προβάλλουν ώς δικαιολογίαν.—*τὰ κενωλυμένα*=τὰ ἀπηγορευμένα.—*πράξαντες*=ἐὰν πράξουν.—*ἄγνοιᾳ*=ἐξ ἀγνοίας.—*τάσσω*=δρίζω.—*ἄγα-*

θδες=καλός, ἀνδρεῖος.—**έγκωμια**· διὰ τοὺς ἀγαθοὺς ἄνδρας συνέτασσον ἔγκωμια, ἐπαινετικὰς δηλ. φύδας, διάφοροι σπουδαῖοι ποιηταί, ὡς λ. χ. δ Πίνδαρος κ. ἄ.

4. Σενοφῶντος φιλοπατρία.

Σενοφῶν· ἴστορικὸς καὶ στρατηγὸς ἐξ Ἀθηνῶν (430-354 π.χ.) θύνοντι—δτε ἐθνοσίαζε.—**ῆλθε**=ῆλθε.—**ἄγγελος**=λαγγελιαφόρος.—**τεθνάναι**, ἀπαρ. παρακ. τοῦ ὅμη. **Θνήσκω**=φονεύομαι, —**ἀντῷ τεθνάναι**=δτι τοῦ ἔχει φονευθῆ.—**ἀπέθετο**, ἀορ. β! τοῦ ὅμη. **ἀποτίθεμαι**=ἴφαιρῶ (βγάζω)· οἱ ἀοχαῖοι Ἐλληνες συνήθιζον κατὰ τὰς μυσίας νὰ φέρωσιν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς στέφανον.—**διατελῶ** **Θύων**=ἔξακολουθῶ νὰ προσφέρω μυσίαν.—**νικῶν**· πρόκειται περὶ τῆς ἐν Μαντινείᾳ μάχης (362 π. Χ.) μεταξὺ τῶν Θηβαίων καὶ τῶν Σπαρτιατῶν, βοηθουμένων ἐκτὸς τῶν ἄλλων καὶ ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων, μεταξὺ τῶν δυούων καὶ δ Γρύλλος.—**ἐπέθετο**, τοῦ ὅμη. **ἐπιτίθεμαι**=θέτω ἐπάνω, φορῶ.

5. Αἰνείου εὐσέβεια.

Ἐάλω, ἀορ. β! τοῦ ὅμη. **ἀλλισκομαι**=κυριεύομαι.—**Ιλιον**· πρωτεύοντα τῆς Τροίας.—**οἰνιτίρω**=λυποῦμαι.—**οἱ ἀλισκόμενοι**=οἱ αἰγμαλωτιζόμενοι.—**τύχη**=συμφορά.—**καὶ πάνυ** **Ἐλληνικῶς**=κατὰ τρόπον παρὰ πολὺ ἀριστερά εἰς Ἐλληνας.—**τὰ οἰκεῖα** (ἐνν' ιτήματα)=τὰ οἰκιακὰ πράγματα.—**ἀποφέρω**=φέρω μακράν, μεταφέρω.—**ἀδράμενος**, μετοχ. ἀορ. τοῦ ὅμη. **αἴρομαι**=λαμβάνω ἐπάνω μου, σηκώνω.—**Αἰνείας**· νῖδος τῆς θεᾶς Ἀφροδίτης, εἰς τῶν διασήμων ήρώων τοῦ Τρωικοῦ στρατοῦ.—**πατρόφοι** **θεοί**, ίδε Αἰλ. 2.—**θεοί**· ἐδῶ=τὰ ἀγάλματα τῶν θεῶν.—**βαστάξω**=σηκώνω.—**ὑπεριδῶν**, ἀορ. β! τοῦ ὅμη. **ὑπεροργάω** (**ῶ**) **τινος**=καταφορῶ τι.—**ῆσθέντες**, τοῦ ὅμη. **ῆδομαι**=εὐχαριστοῦμαι.—**συγχωρῶ**=ἐπιτρέπω.—**πάνυ** **σφόδρα**=παρὰ πολὺ.—**γεγηθακός**=γέρων.—**ἀναθέμενος**, μετοχ. ἀορ. β! τοῦ ὅμη. **ἀνατίθεμαι**=θέτω ἐπὶ τῶν ὅμων μου.—**οὐχ ἥκιστα**=παρὰ πολὺ.—**ἀντῷ**=χάριν αὐτοῦ.—**ἀπέστησαν** (**ἀπέστην**), ἀορ. β' τοῦ ὅμη. **ἀφίσταμαι** (**τινος**)=παραιτοῦμαι τινος.—**δμολογῶ**=παραδέχομαι; ἀποδεικνύω.—**πολέμιος**=ἐχθρός.

6. Ἡ ἀλαζονεία τοῦ Ἀλκιβιάδου.

Σωκράτης ὁ μέγας Ἀθηναῖος φιλόσοφος (470—399 π.χ.). — **Ἀλκιβιάδης** Ἀθηναῖος πολιτικὸς καὶ στρατηγός, ὁ δποῖος ὑπῆρξε μαθητὴς τοῦ Σωκράτους (448—404 π. χ.). — **τετυφωμένον** (μετοχ. παθ. παρακ. τοῦ ὅημ. τυφώω—ᾶ) = ὅι το πλήνης ἀλαζονείας. — **μέγα φρονῶ ἐπὶ τινι=** ὑπερηφανεύομαι διά τι. — **ἥγαγεν**, ἀορ. β! τοῦ ὅημ. ἄγω=δηγῶ. — **ἀνάκειμαι=** κεῖμαι, ενδίσκομαι. — **πινάκιον=** μικρὸς πίναξ. — **γῆς περιόδος=** χάροτης τῆς γῆς. — **προστάσσω=** διατάσσω. — **ἐνταῦθα=** δηλ. εἰς τὸν χάροτην. — **διαθρέω=** διακρίνω.

7. Πλάτωνος ἀπλότης.

Πλάτων ἐπιφανῆς Ἀθηναῖος φιλόσοφος (428—347 π. χ.). — **συσκηνώσ** (ᾶ) = κατοικῶ ὑπὸ τὴν αὐτὴν σκηνήν, συγκατοικῶ. — **ἶγνώς, ωτος** (ἐπιθ.) = ἀγνωστος. — **οὔτεως=** τόσον. — **χειρόδομαι** (օυμαί) = ὑποχρεώνω. — **ἀνεδήσατο**, τοῦ ὅημ. ἀναδέομαι (օυμαί) = προσελκύω πρὸς τὸ μέρος μου. — **τῇ συνουσίᾳ=** διὰ τῆς συναναστροφῆς. — **συνεστιάσματι** (ᾶματι) τινι = συντρώγω μετά τινος. — **ἀφελῶς=** μὲν ἀπλότητα. — **συνδιημερεύω τινὶ=** διέρχομαι τὴν ἡμέραν μετά τινος. — **ὑπερησθῆναι**, ἀορ. τοῦ ὅημ. **ὑπερήδομαι=** εὐχαριστοῦμαι ὑπερβολικά. — **συντυχία=** τυνάντησις. — **Ἀκαδημία**: τοποθεσία ἐν Ἀθήναις, παρὰ τὸν Κολωνόν, δπου ενδίσκετο ἡ σχολὴ τοῦ Πλάτωνος. — **μέμνημαί τινος=** ἐνθυμοῦμαί τι. — **Σωκράτης**, ίδε Αἰλ. 6. — **μῆν=** ὅμιλος. — **ἔμφανίζω=** φανερώνω. — **μάλα φιλοφρόνως=** μ' ἔξαιρετικὴν φιλοφροσύνην, μὲν ἡμικάς διαμέσεις. — **ἄγε=** ἔλα λοιπόν. — **ἐπίδειξον**, τοῦ ὅημ. **ἐπιδείκνυμι=** δεικνύω. — **δμιλητῆς** μαθητῆς. — **ἥγησαι**, προστ. ἀορ. τοῦ ὅημ. **ἥγεομαι** (օυμαί) = δηγῶ. — **τὴν ἐκείνον τίνος;** — **ἐπισύνστησον**, ἀορ. τοῦ ὅημ. **ἐπισυνίστημι=** συνιστῶ προσέτι. — **ἡδέμα=** ἡσυχα. — **ἄσπερ=** καθὼς ἀκριβῶς. — **εἴωθα=** συνηθίζω. — **διτι=** διότι. — **ἔχοντες=** ἀν καὶ εἰχον. — **δ τοσοῦτος=** δ τόσον μέγας (διάσημος). — **ἄγνοῶ τινα=** δὲν παταλαβαίνω κάποιον. — **ἀτύφως=** ταπεινοφρόνως. — **συγγενομένου αὐτοῖς=** διότι συνανεστράφη αὐτούς. — **ἀνεπι-**

¹ Απολλοδόρου Βιβλιοθήκης καὶ Λιταγοῦ Ποικίλης Ιστορίας

τηδεύτως=χωρὶς προσποίησιν.—οἱ συνόντες=οἱ φίλοι.

8. Ἐπαμεινῶνδου πενία καὶ μεγαλοφροσύνη.

Ἐπαμεινῶνδας. Θηβαῖος στρατηγὸς (418—362 π. χ.).—*τριβων=ἐπανωφόροιν τετριμένον.—έυπλάω (ῶ)=εἶμαι ὁυπα-
ρός, λεωμένος.—γναφεῖον=ζῷαστήριον κατεργασίας ἢ λευ-
κάνσεως μαλλίνων ὑφασμάτων.—ὑπομένω οἴκοι=παραμένω
εἰς τὴν οἰκίαν.—ἀπορλα=ἔλλειψις.—ἐν δὴ τούτοις τῆς περι-
ουσίας ὄν=ἐνῷ λοιπὸν εὐδίσκετο εἰς τοιαύτην περιου πακῆν
κατάστασιν, ἐνῷ λοιπὸν ἥτο πάμπτωχος.—προσήκατο, ἀορ.
τοῦ ὅημ. προσίεμαι=δέχομαι.*

9. Ἀνταμοιβὴ ὑπηρεσίας πρὸς τὴν πατρίδα.

Αἰσχύλος. ὁ ἀρχαιότερος ἐκ τῶν τριῶν μεγάλων δραμα-
τικῶν ποιητῶν τῶν Ἀθηνῶν (525—456 π. Χ.).—*τραγῳδὸς=*
ποιητὴς τραγῳδιῶν.—*κείνομαι ἀσεβείας=*δικάζομαι ὡς ἀσε-
βής.—*ἐπὶ τινι δράματι=*ξ αἰτίας ἐνὸς δράματος του.—*βάλλω*
*τινὰ λιθοῖς=*λιθοβολῶ τινα.—*διακαλύπτομαι=*ἀφοιρῶ.—*ἱμά-
τιον* ἔξωτεροικὸν ἔνδυμα, τὸ δούλον ἐφορεῖτο ἀνωθεν τοῦ χιτῶ-
νος.—*ἔρημον τῆς χειρὸς=*στερούμενον τῆς ἄκρας χειρός.—*ἀ-
ριστεύω=*δεικνύομαι γενναιότατος, μάχομαι γενναιότατα.—*ἀπο-
βάλλω=*λάνω.—*πάθος=*πάθημα.—*ὑπεμνήσθησαν τῶν ἔρ-
γων αὐτοῦ=*ινεθυμήθησαν τὰ κατορθώματά του.—*ἀφῆναι*
(τοῦ ὅημ. *ἀφίημι*)=ἀπήλλαξαν.

10. Δαρείου εὐψυχία καὶ πραότης.

Υρκανός. ὁ καταγόμενος ἀπὸ τὴν Ὑρκανίαν, χώραν τῆς
Ἀσίας παρὰ τὴν Κασπίαν ὃ ἀλασσαν.—*ἐπιβουλεύω τινὶ=*σκέ-
πτομαι νὰ βλάψω κάπιον.—*οὐκ ἀφανῶν=*ἐπιφανῶν.—*ἐν Πέρ-
σαις=*μεταξὺ τῶν Περσῶν.—*κυνηγέσιον=*κυνήγιον.—*προμα-
θών, ἀορ. β!* τοῦ ὅημ. *προμανθάνω=*μανθάνω πρότερον.—*πτήσσω=*ζαρώνω ἀπὸ φόβον, φοβοῦμαι.—*διατείνομαι τὸ παλ-
τὸν=*ὑψώνω τὸ ἀκόντιον.—*ἐνιδάν, μετοχ.* ἀορ. β! τοῦ ὅημ. *ἐν-
ορῶ.*—*δριμὺς ἐνορῶ=*ὅπτω αὐστηρὸν βλέμμα.—*τί=*διατί;

δράω(ῶ)=ἐκτελῶ.—**δρμῶ** ἐπὶ τι=ἐκκινῶ διὰ κάτι.—**ἄτρεπτος**=ἰπτόητος, ἀτάραχος.—**ἀνεστάλησαν** τὴν δρμὴν=ἀνέκοψαν τὴν δρμήν των, ὑπεχώρησαν.—**τὸ δέος**=δ φόβος.—**κατέσχεν**, ἀορ. β! τοῦ ὅημ. **κατέχω**=καταλαμβάνω.—**τὰς αλχμάς**, ἐνν· τῶν παλτῶν.—**ἀφαλέσθαι**, ἀορ. β! τοῦ **ἀφάλλουμα**=πηδῶ κάτω.—**δ, τι βούλοιτο πράττειν**=νὰ τοὺς μεταχειρισθῇ δπως ἦθελε, νὰ ἐπιβάλῃ εἰς αὐτοὺς οἰανδήποτε τυμωρίαν ἦθελε.—**διστημι**=διασκορπίζω.—**ἄλλη**=εἰς ἄλλο μέρος.—**διὰ μνήμης ἔχω τι**=διατηρῶ τι εἰς τὴν μνήμην μου.

11. Δημοσθένους φιλοπονία.

Πυθέας ἀρχαῖος ὁήτωρ καὶ πολιτικός, ἀντίπαλος τοῦ Δημοσθένους.—**ἐπισκώπτω**=ἐμπαίζω, περιγελῶ.—**Δημοσθένης** μέγας ὁήτωρ τῆς ἀρχαίτητος (383—322 π. χ.).—**ἐπιλέγω**=λέγω ἐκτὸς τῶν ἀλλων.—**ἐνθύμημα**=σκέψις, ἴδεα.—**ἐλλυχνίων** **ἀπόξω**=ἔχω τὴν ὀσμὴν τοῦ ἑλαίου τοῦ λύχνου.—**ἐλλύχνιον**=θρυαλλίς, φυτίλι.—**δτι**=διότι.—**διὰ τῆς νυκτὸς πάσης**=καθ' ὅλην τὴν νύκτα.—**φροντίζω**=σκέπτομαι, μελετῶ.—**ἐκμανθάνω**=μανθάνω τελείως.—**ἔρειν**, ἀπαρ. μελλ. τοῦ ὅημ. λέγω.

12. Ἡ βαρυτάτη τῶν ποιηῶν κατὰ τὸν Μυτιληναῖον.

Ἡρίκα=ὅτε.—**ἥρξαν** τῆς θαλάσσης' ἡ Μυτιλήνη ἀνεδείχθη ναυτικὴ δύναμις καὶ ἐκνοιάρχησεν ἐπὶ 60 σκεδὸν ἐτη τοῦ Αἰγαίου κατὰ τὸν διατάσσοντα π.χ.—**οἱ ἀφιστάμενοι**=οἱ ἀποστατοῦντες.—**ἐπαρτάω(ῶ)**=ἐπισειώ, ἵτειλῶ.—**γράμματα μὴ μανθάνειν**=δηλαδὴ νὰ μὴ μανθάνουν γράμματα.—**κόλασις**=τιμωρία.—**ἡγέομαι (οῦμα)**=θεωρῶ, νομίζω.—**ἀμαθία**=ἀμάθεια.—**καταβιῶναι**, ἀορ. τοῦ ὅημ. **καταβιόω (ῶ)**=περνῶ τὴν ζωὴν μου.

13. Θεμιστοκλῆς καὶ Ἰέρων ἐν Ὀλυμπίᾳ.

Ἴέρων τύραννος τῶν Συρακουσῶν ἀπὸ τοῦ 485 π.χ.—**ῆκω**=ἔχω ἔλθει.—**Ὀλυμπίων ἀγομένων**=ὅτε ἐτελοῦντο Ὀλυμπιακοὶ ἀγῶνες.—**ἀρματηλατέω (ῶ)**=δημα.—**εἵργω τῆς ἀγωνίας**=δὲν ἐπιτρέπω τὴν συμμετοχὴν εἰς τὸν ἀγῶνα.—**μεταλαμβάνω τινὸς**=μετέχω τινός.—**τοῦ μεγίστου τῶν κιν-**

δύνων ἐννοεῖ τοὺς κατὰ τῶν Περσῶν ἀγῶνας.—**πανήγυρις**= συνέλευσις ἑορταστική.—**δεῖν**=ὅτι πρέπει.

14. Διογένους ἔτοιμότης.

Ἐπος=λόγος, στίχος.—**Ησιόδος** ἐπικὸς ποιητὴς τοῦ Η! π.χ. αἰῶνος.—**οὐδ'** ἀν βοῦς ἀπόλοιτ', εἰ μὴ γείτων κακὸς εἴη
=οὔτε βοῦς θὰ ἔχάνετο, ἀν δὲν ὑπῆρχον κακοὶ γείτονες.—**Διογένης** κυνικὸς φιλόσοφος ἐκ Σινώπης, ζήσας ἐν Κορίνθῳ καὶ Ἀθήναις κατὰ τὸν Δ! π. χ. αἰῶνα.—**ἀπόλωλα**, παρακ. τοῦ ὄντος.
ἀπόλλυμα=χάνομαι.—**Μεσσήνιοι...ἀπολώλασι** ἐννοεῖ τὴν καταστροφήν, τὴν δοπίαν ὑπέστησαν οἱ Μεσσήνιοι ὑπὸ τῶν Σπαρτιατῶν κατὰ τοὺς Μεσσηνιακοὺς πολέμους.

15 Ἀλκιβιάδου φιλοτιμία καὶ Σωκράτους ἀντιφιλοτιμία.

Ἀλκιβιάδης—Σωκράτης, ἵδε Άλλ. 6.—**Ξανθίππη** σύζυγος τοῦ Σωκράτους.—**καταπλαγείσης** τὰ πεμφθέντα (ἐνν' ὅδῷ)=ἐπειδὴ κατεπλάγη (ἐθαμβώθη) ἀπὸ τὰ ἀποσταλέντα δῶρα.—**ἀξιός(ῷ)**=ἰπατῶ.—**παραταξώμεθα**=ἄς ἀντιπαραταχθῶμεν.—**δτι μέγα...τυχεῖν** ἡ σειρὰ τῶν λέξεων: δτι μέγα στι τυχεῖν τούτων, ὅν (=ἄ) ἐπιθυμεῖ τις.—**τυγχάνω τινδός**=ἐιπατυγχάνω τι.—τὴν ἀρχὴν=παντελῶς, οὐδόλως.

16. 'H ἀληθῆς μόρφωσις.

Μειράκιον παῖς ἥλικίας δέκα τεσσάρων μέχρι εἶκοσι ἐνὸς ἐτῶν. **Ἐρετρικόν** ἐξ Ἐρετρίας (πόλεως τῆς Εὐβοίας).—**προσφορτάω(ῷ)**=μαθητεύω.—**Ζήγρων** στωϊκὸς φιλόσοφος, ἐκ Κιτίου τῆς Κύπρου, ἀκμάσας τὸν Γ.' π. χ. αἰῶνα.—**Ικανὸς**=ἀρκετός.—**ἀφίκετο** μέσος ἀρ. β! τοῦ ὅημ. ἀφικνοῦμαι.—**εἰς ἀνδρας ἀφικνοῦμαι**=φθάνω εἰς τὴν ἀνδρικὴν ἥλικιαν, γίνομαι ἀνήρ..-**ἥρετο**, ἀρ. β! τοῦ ὅημ. ἐρωτῶ.—**τι ἄρα μάθοι σοφὸν**=τι τέλος πιντων σοφὸν ἔμαθεν.—**χαλεπήναντος**, ἀρ. τοῦ ὅημ. **χαλεπαίνω**=δογίζομαι.—**πληγὰς ἐντείνω**=δέρω, ἔυλοκοπῶ.—**ἥσυχιαν ἄγω**=ἥσυχάζω.—**ἐγκαρτερῶ**=ὑπομένω.—**φέρω**=ἀνέχομαι, ὑποφέρω.

17. Πᾶν μέτρον ἀριστον.

Διογένης ἵδε Αἰλ.14.—πανήγυρις, ἵδε Αἰλ. 13.—**Ροδια-**
κόδ;=‘Ρόδιος, ἐκ τῆς ‘Ρόδου.—ἡμφιεσμένος, παρακ. τοῦ ὅημ.
ἀμφιέννυμαι= ἐνδύομαι.—**τύφος**= ἀλαζονεία, ματαιοφροσύ-
 νη.—**περιτυγχάνω**=συναντῶ.—**ξωμίς**=ἔνδυμα τὸ δποῖον δὲν
 ἔσκεπταζε τὸν βραχίονας.—**φαῦλος**=εὔτελής.—**ξυπώσαις**, με-
 τοχ. τοῦ ὅημ. ὁυπάω (ῷ), ἵδε Αἰλ. 8.

18. Ἡ Φερενίκη ἐν Ὀλυμπίᾳ.

Φερενίκη θυγάτηρ τοῦ εὐγενοῦς ‘Ροδίου καὶ Ὀλυμπιονί-
 κου Διαγόρου.—**Ολύμπια**=Ολυμπιακοὶ ἀγῶνες.—**ἀθλέω** (ῷ)
 =λαμβάνω μέρος εἰς ἀγῶνας.—**Ἐλλανοδίκαι** ἡ ἀνωτάτη ἀρ-
 χὴ τῶν Ὀλυμπιακῶν ἀγῶνων.—**παρέρχομαι**=παρουσιάζομαι.
—δικαιολογοῦμαι=προβάλλω ὡς δικαιολογίαν.—**ἐκνικῶ**=ὑ-
 περνικῶ.—**εἴργω**=ἔμποδίζω, ἀποκλείω.

19. Διογένους φιλομάθεια.

Αντισθένης ἐπιφανῆς φιλόσοφος ἐξ Ἀθηνῶν, ἰδρυτὴς τῆς
 σχολῆς τῶν κυνικῶν, ζήσας περὶ τὸ 400 π.χ.—**ἐπὶ φιλοσοφίαν**=
 εἰς τὴν φιλοσοφίαν.—**οὐδὲν**=οὐδόλως.—**προσίεμαι**, ἵδε Αἰλ. 8.
—ἔλαννω=ἀποδιώκω, ἀπομακρύνω.—**συνονυσία**=συναναστρο-
 φὴ.—**λιπαρέστερος**=κάπως ἐνοχλητικός.—**ἔγνευμαι**=πιέζω, στε-
 νοχωρῶ.—**ἐνταῦθα ἥδη**=τότε πλέον.—**καθίξεσθαι**, μελλ. τοῦ
 ὅημ. **καθικνέομαι** (οῦματ) **τινος**=κτυπῶ τινα.—**παίω**=κτυ-
 πῶ.—**κατὰ τῆς κεφαλῆς**=εἰς τὸ κεφάλι.—**ἀπαλλάττομαι**=ἀ-
 πομακρύνομαι.—**ἐνέκειτο φιλοπόνως**=ἐπίειζε (ἐνν. τὸν Ἀν-
 τισθένη) μὲ μεγάλην ἐπιμονήν.—**διψῶ**=ἐπιθυμῶ σφιδρῶς.—
ὑποθήσω, μελλ. τοῦ ὅημ. **ὑποτίθημι** (τὴν κεφαλὴν)=κύπτω
 τὴν κεφαλήν—**ἀπελάσαι**, ἀσθ. τοῦ ὅημ. **ἀπελαύνω**=ἀπομακρύ-
 νω.—**οὕτως**=ιόσον.—**διατριβὴ**=διασκαλία.—**ὑπερασπάζο-**
μαι=ἀγαπῶ ὑπερβολικά.

20. Φωκίωνος ἀφιλοχρηματία.

Φωκίων Ἀθηναῖος στρατηγὸς καὶ πολιτικὸς (412-317 π.

χ.).—τάλαντον ποσὸν 6000 ἀττικῶν δραχμῶν.—δίδωσι (ν). γι ἐν. δῷ. τοῦ δῆμου. δίδωμι=δίδω. —ώς=ἵτε. —καλὸς κάγα-θδς=δόραῖος κατὰ τὸ σῶμα καὶ καλὸς κατὰ τὴν ψυχὴν, τέλειος ἄνθρωπος.— οὐκοῦν=λοιπόν.—έασάτω, τοῦ δῆμου. ἔάω (ῶ)=ἀφήνω.

21. Δακεδαιμονίων μητέρων φιλοπατρία.

Κεῖμαι ἐν τῇ μάχῃ=κεῖμαι νεκρὸς εἰς τὸ πεδίον τῆς μά-χης.—αὐταὶ=αὐτοπροσώπως.— ἀφικόμεναι (μετοχ. ἀορ. β! τοῦ δῆμου. ἀφικνοῦμεναι), ἀντὶ ἀφικνούμεναι.—έπισημοῶ=παρα-τηρῶ, ἔξετάζω.—εἰ ἦν =ἄν ἦσαν.—πλείω=περισσότερα.—τὰ ἔναντια=τὰ ἐκ τῶν ἔμπροσθεν (τραύματα).—γαυρούμεναι=πλήρεις ὑπερηφανείας.—σεμνῶς=τοβαρῶς, μεγαλοπρεπῶς.—βλοσσυρῶς=λύστηρῶς, ἀταρίχως.—πατρῷαι ταφαὶ=πατρικοὶ τύφοι.—εἰ δ' ἐτέρως εἶχον τῶν τραυμάτων =ἐὰν δὲ ἦσαν διαφορετικὰ τὰ τραύματά των, ἐὰν δὲ εἶχον τραυματισθῆ ἐκ τῶν ὅπισθεν.—ένταῦθα=ἴτε.—αἰδοῦμασι=ἰντρέπομαι.—σπεύ-δω λαθεῖν =σπεύδω νὰ ἔξαφανισθῶ —ἀπαλλάττομαι=ἀνα-χωρῶ.—πολυνάρδριον =νεκροταφεῖον.—λάθρα=κρυφά.—ολ-κεῖα ἡρία=πατρῷαι ταφαὶ.

22. Φωκίωνος φιλοπατρία.

Φωκίων^{ος} ίδε Αἰλ. 20.—στρατηγέω (ῶ)=διατελῶ στρατη-γός.—καταγιγνώσκομαι θανάτῳ=λαταρικοὶ ζομαι εἰς θάνα-τον.—πιεῖσθαι, ἀπαρ. μελλ. τοῦ δῆμου. πίνω.—κώνειον=δηλη-τήριον.—ῳδεῖξεν, τοῦ δῆμου. δρέγω=τροτείνω.—κύλιξ=τοτή-ριον.—οἱ προσήκοντες=οἱ συγγενεῖς.—ῆροντο, ἀορ. β! τοῦ δρωτῶ.—εἴ τι λέγοιτ=ἴν εἰχε ν' ἀφήσῃ παραγγελίαν τινά.—έ-πισκηπτω=παραγγέλλω.—μηδὲν=οὐδόλως—μνησικᾶς τινι ὑπέρ τινος=διατηρῶ κακίαν ἐναντίον τινὸς διὰ κάτι.—φιλοτή-σιος=φιλικός.—φιλοτησίας^{ος} ἐνν. κιλικος.

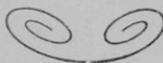
23. Ξενοκράτους ζωοφιλία.

Ξενοκράτης^{ος} περίφημος φιλόσοφος, ἀκμάσας κατὰ τὸν Δ! αἰῶνα π. χ.—Χαλκηδών^{ος} πόλις τῆς Βιθυνίας, ἀπέναντι τοῦ Βυζαντίου (σημ. Καδίκιοι), ἀποικία τῶν Μεγαρέων.—έτα-

ρος=φίλος, μαθητής.—*Πλάτων*, ίδε Α İl. 7.—*έλεω*=εὐσπλαγχνίζομαι, λυποῦμαι.—*πιτὲ*=κάποιε.—*στρουθδεσ*=σπουργίτης.—*βιαλως*=μεθ* δρυμῆς.—*κόλπος*=κόρφος.—*κατέπιη*, ἐνεργ. ἀορ. β! τοῦ δημ. *καταπέτομαι*=πετῶ πρὸς τὰ κάτω.—*ἀσμένως*=εὐχαρίστως.—*δ σφνις*=τὸ πτηνόν.—*ἔστε*=μέχρις ὅτου.—*ἀπλόω* (*ῶ*)=ἀπλώνω.—*ἀφῆνεν*, ἀορ. β! τοῦ δημ. *ἀφίημι*=ἀφήνω.

24. Οι Δακεδαιμόνιοι περὶ φιλοκερδείας.

Μειράκιον ίδε Α İl. 16.—*έπρεποτο*, ἀορ. τοῦ δημ. *ώνοῦμαι*=ἀγοράζω. —*χωρίον*=ἐκταυτις, ἀγρός.—*ύπερεύωνος*=πολὺ εὐθηνός.—*εἴτα*=ἔπειτα.—*ῆχθη*, παθ. ἀορ. τοῦ δημ. *ἄγομαι*.—*ἀγομαι* ἐπὶ τὰς *ἀρχὰς*=οδηγοῦμαι ἐνώπιον τῶν ἀρχόντων.—*ξημιδομαι* (*οῦμαι*)=τιμωροῦμαι.—*έκεῖνο*=τοῦτο.—*έπει*=διότι.—*ῶν*=ἄν καὶ ἥτο.—*ῆρα*, παρατ. τοῦ δημ. *ἔραω* (*ῶ*)=ἐπιθυμῶ.—*δξύτατα* *ῆρα* τοῦ *κερδαίνειν*=ἔπειθύμει σφοδρότατα τὸ κέρδος.—*ἐν τοῖς μάλιστα*=κατ' ἔξοχήν, πρὸ μάντων.—*πολέμιος*=έχθρος.—*παρατετάχθαι* ἀπαρ. παρακ. τοῦ δημ. *παρατάσσομαι*=ἀνθίσταμαι.—*ἀργύριον*=χρήματα.

024000025606

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

60 + 72

TIMATAI ΔΡΑΧ. 17.-